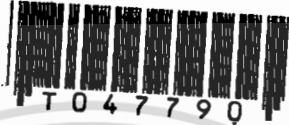

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช

DUAL VOCATIONAL TRAINING MANAGEMENT BY
NAKHON SRI THAMMARAT TECHNICAL COLLEGE

จรัญ ชัยทิพย์
JARUN CHAITIP

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 47790
วัน, เดือน, ปี 26 ส.ค. 2546

b.....
i.....

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต

สาขาการบริหารอาชีวศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

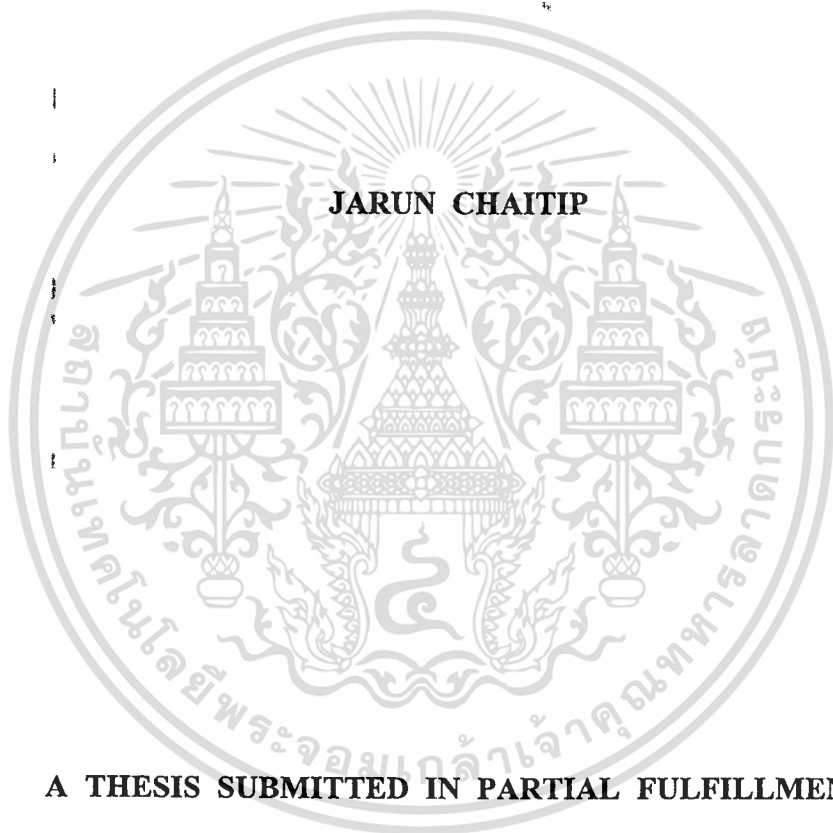
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2545

ISBN 974-9546-76-8

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**DUAL VOCATIONAL TRAINING MANAGEMENT BY
NAKHON SI THAMMARAT TECHNICAL COLLEGE**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL ADMINISTRATION
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG**

2002

ISBN 974-9546-76-8

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2002

SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

ของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช

นักศึกษา

นายจรูญ ชัยทิพย์

รหัสประจำตัว

41064130

ปริญญา

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต

สาขาวิชา

การบริหารอาชีวศึกษา

พ.ศ.

2545

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ดร.ณรงค์ พิมสาร

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ดร.รจนา จันทรากุล

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาสภาพการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราชจำแนกตามหน่วยงาน 2. ศึกษาปัญหาการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราชจำแนกตามหน่วยงาน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครู อาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 90 คน และครูฝึกผู้ควบคุมการฝึกของสถานประกอบการที่ร่วมจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกับวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช จำนวน 80 คน รวม 170 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS For windows ผลการวิจัย พบว่า

1. ความคิดเห็นของครู อาจารย์เกี่ยวกับสภาพการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช ทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน เรียงลำดับดังนี้ 1) ด้านการจัดฝึกอาชีพ 2) ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรการสอน 3) ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ 4) ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน และในระดับน้อย 1 ด้าน คือ ด้านประชาสัมพันธ์

2. ความคิดเห็นของครู อาจารย์เกี่ยวกับปัญหาการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช ทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และรายด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับดังนี้ 1) ด้านประชาสัมพันธ์ 2) ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรการสอน 3) ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน 4) ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ 5) ด้านการจัดฝึกอาชีพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ความคิดเห็นของครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึกเกี่ยวกับสภาพการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช ทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน เรียงลำดับดังนี้ 1) ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน 2) ด้านการจัดฝึกอาชีพ 3) ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรการสอน 4) ด้านความร่วมมือกับสถานศึกษา ส่วนด้านประชาสัมพันธ์อยู่ในระดับน้อย

4. ความคิดเห็นของครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึกเกี่ยวกับปัญหาการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช ทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวมและรายด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับดังนี้ 1) ด้านประชาสัมพันธ์ 2) ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรการสอน 3) ด้านความร่วมมือกับสถานศึกษา 4) ด้านการจัดฝึกอาชีพ 5) ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน

Thesis Title	Dual Vocational Training Management of Nakhon Sri Thammarat Technical College.
Student	Mr. Jarun Chaitip
Student ID.	41064130
Degree	Master of Industrial
Programme	Education in Vocational Administration
Year	2002
Thesis Advisor	Dr. Narong Pimsarn
Thesis Co-advisor	Dr. Rojana Chantrakul

ABSTRACT

The objectives of this research were : (1) To study the circumstances of Dual Vocational Training management of Nakhon sri thammarat Technical Colleges, and (2) to study management problems of Dual Vocational Training of Nakhon sri thammarat Technical College. The research population were 90 teachers in Nakhon sri Thammarat Technical College and 80 Trainers in cooperated private interprises in Nakhon sri Thammarat. They were together 170 respondents. Questionnaires with rating scales type were used for data collection. The data were analysed by the SPSS for windows with frequency, percentage, mean and Standard Deviation.

The research finding were:

1. Teachers had opinions on Circumstances of Dual Vocational Training management in 5 aspects as a whole was at moderate level. Considering each aspect, Vocational Training, Supervision and personnel development, enterprise cooperation, and learning evaluation were at moderate level. Whereas the public relation was at the least level.
2. Teachers had opinions on problems of Dual Vocational Training management in 5 aspects as a whole was at moderate level. Considering each as aspect, public relation. Supervision and personnel development, Learning evaluation, Enterprise cooperation, and vocational Training were at moderate levels respectively.

3. Trainers in private enterprise had opinions on Circumstances of Dual Vocational Training management in 5 aspect as a whole was at moderate level. Considering each aspect, Learning evaluation, Vocational Training, supervision and personnel development, Cooperation with other Technical colleges were at moderate level. Where as public relation was at the least level.

4. Trainers in private enterprises had opinions on Dual Vocation Training management problems in 5 aspects as a whole was at moderate level. Considering each aspect. Public relation, Supervision and Personnel development, Cooperation with other Technical Colleges, Vocational Training, and learning evaluation were at moderate levels respectively.

กิตติกรรมประกาศ

ความสำเร็จของวิทยานิพนธ์ เพราะได้รับความเมตตา และการอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก
ดร.ณรงค์ พิมสาร อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.รจนา จันทรากุล ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา
แนะนำจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณอย่างยิ่ง อาจารย์อัญฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย ดร.มาลัย จีรวัดนเกษตร์ และ
รศ.ดร.สมพร ไชยะ ที่ได้กรุณาชี้แนะแนวทางความสำเร็จของวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณอย่างยิ่ง คณาจารย์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาด
กระบัง และคณะครู อาจารย์ทุกท่านที่เคยอบรมสั่งสอน และชี้แนะวิถีทางแห่งความเป็นบัณฑิตที่
สมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ ดร.สมมาต บรรจงรัตน์ นายปรีชา รอดสุค ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัย
เทคนิคนครศรีธรรมราชที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ และขอบพระคุณ เพื่อนร่วมงาน ครู อาจารย์
ชาววิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราชทุกท่าน ครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึกของสถานประกอบการทุกท่าน
ที่มีส่วนร่วม และเป็นกำลังใจจนวิทยานิพนธ์สำเร็จ

คุณค่าและความดีจากวิทยานิพนธ์นี้ ขอมอบแก่ คุณพ่อวร คุณแม่จันทร์ ชัยทิพย์ ผู้ให้
กำเนิดเลี้ยงดูอบรมสั่งสอน พี่ฉลอง ชัยทิพย์ ตลอดจนพี่น้องทุกคน และคุณวิดิยา ชัยทิพย์ ที่เป็น
กำลังใจ และช่วยเหลือสนับสนุนจนประสบความสำเร็จด้วยดี

จรัญ ชัยทิพย์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง.....	VIII
บทที่ บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	4
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.5 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	4
1.6 ตัวแปรที่ศึกษา.....	4
1.7 ขอบเขตพื้นที่หรือสภาพทางภูมิศาสตร์.....	5
1.8 คำนียามศัพท์เฉพาะ.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
2.1 การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี.....	10
2.2 การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในประเทศไทย.....	17
2.3 หลักการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของกรมอาชีวศึกษา.....	19
2.4 สภาพและปัญหาการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช.....	39
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	53
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	63
3.1 ประชากร.....	63
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	63
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	65
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	67

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	102
5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	102
5.2 ขอบเขตของการวิจัย.....	102
5.3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	102
5.4 สรุปผลการวิจัย.....	103
5.5 อภิปรายผลการวิจัย.....	108
5.6 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้.....	119
5.7 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป.....	119
บรรณานุกรม.....	120
ภาคผนวก.....	123
ประวัติผู้เขียน.....	152

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

3.1	จำนวนแบบสอบถามตามที่จัดส่งและได้รับคืนจากครูอาจารย์ของวิทยาลัยเทคนิค นครศรีธรรมราชและสถานประกอบการ.....	66
4.1	จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครู อาจารย์ของ สถานศึกษา.....	69
4.2	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติ ระดับปัญหา และลำดับที่ ความคิดเห็นของครู อาจารย์เกี่ยวกับการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิค นครศรีธรรมราช ด้านการประชาสัมพันธ์.....	72
4.3	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติ ระดับปัญหาและลำดับที่ ความคิดเห็นของครู อาจารย์เกี่ยวกับการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิค นครศรีธรรมราช ในด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ.....	74
4.4	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติ ระดับปัญหาและลำดับที่ ความคิดเห็นของครู อาจารย์เกี่ยวกับการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิค นครศรีธรรมราช ในด้านการจัดฝึกอาชีพ.....	76
4.5	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติ ระดับปัญหาและลำดับที่ ความคิดเห็นของครู อาจารย์เกี่ยวกับการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิค นครศรีธรรมราช ในด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรการสอน.....	78
4.6	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติ ระดับปัญหาและลำดับที่ ความคิดเห็นของครู อาจารย์เกี่ยวกับการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิค นครศรีธรรมราช ในด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน.....	80
4.7	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติ ระดับปัญหา และลำดับที่ ความคิดเห็นของครู อาจารย์เกี่ยวกับกรจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิค นครศรีธรรมราชในภาพรวม.....	82
4.8	แสดงค่าความถี่ ข้อเสนอแนะของครู อาจารย์เกี่ยวกับการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช.....	83
4.9	จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	85
4.10	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติ ระดับปัญหา และลำดับที่ ความคิดเห็นของครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึกเกี่ยวกับ การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราชในด้านการประชาสัมพันธ์.....	90

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติ ระดับปัญหาและลำดับที่ ความคิดเห็นของครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึกเกี่ยวกับการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราชในด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ.....	92
4.12 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติ ระดับปัญหาและลำดับที่ ความคิดเห็นของครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึกเกี่ยวกับการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของ วิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช ในด้านการจัดฝึกอาชีพ.....	94
4.13 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติ ระดับปัญหาและลำดับที่ ความคิดเห็นของครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึกเกี่ยวกับการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของ วิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช ในด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรการสอน.....	96
4.14 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติ ระดับปัญหาและลำดับที่ ความคิดเห็นของครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึกเกี่ยวกับการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของ วิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราชในด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน.....	98
4.15 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติ ระดับปัญหา และลำดับที่ ความคิดเห็นของครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึกเกี่ยวกับการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของ วิทยาลัยเทคนิค นครศรีธรรมราชในภาพรวม.....	99
4.16 แสดงค่าความถี่ ข้อเสนอแนะของครูฝึก และผู้ควบคุมการฝึกเกี่ยวกับการจัดอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช.....	100

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า และแก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ ในสังคมได้ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนพัฒนาตนเอง ด้านต่างๆ ตลอดชีวิต การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถด้านต่างๆ ที่จะประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุข รู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงของโลก รวมเป็นพลังสร้างสรรค์ การพัฒนาประเทศได้อย่างยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2540 : 1) และเป็นที่ประจักษ์แล้วว่าในหลายประเทศที่พัฒนาเศรษฐกิจเจริญระดับหนึ่งนั้น การลงทุนสร้างคนให้เป็น “ทุนกำลังคน” (Human capital) นั้นมีความสำคัญเท่า ๆ กับการลงทุนในเครื่องจักรและการลงทุนสร้างคนนั้นคืนทุนให้แก่สถานประกอบการที่ช่วยลงทุนสร้างกำลังคนของตนเองอย่างมหาศาล (บุญญศักดิ์ ใจจงกิจ. 2542 : 2)

จากการเปลี่ยนแปลงของโลก เป็นกระแสผลักดันให้ประเทศไทยต้องเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอย่างรวดเร็วอย่างเห็นได้ชัด มีการพัฒนาจากสังคมเกษตรกรรมไปสู่สังคมอุตสาหกรรมและการบริการ การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในโรงงานอุตสาหกรรม ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงในตลาดแรงงาน การผลิตกำลังคนจึงต้องปรับเปลี่ยนไปในทิศทางที่เหมาะสมและสอดคล้องกัน ดังนั้นการจัดการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านอาชีวศึกษา ซึ่งมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถด้านต่างๆ ของคนในชาติเพื่อประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุข จึงเป็นภาระหน้าที่ของทุกฝ่ายในสังคมที่ต้องกระทำร่วมกัน ผู้มีหน้าที่จัดการศึกษาต้องทำความเข้าใจเพื่อแก้ปัญหา และหาทางจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรมและการบริการ (ธรรมรักษ์ การพิศษฎ์. 2538 : 8)

ปัญหาการขาดแคลนกำลังคนอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีมิได้เกิดขึ้นเฉพาะในประเทศไทย แต่เกิดขึ้นกับประเทศที่กำลังพัฒนาและพัฒนาแล้วทั้งหลายไม่ว่าประเทศในยุโรป อเมริกา และประเทศญี่ปุ่นก็ประสบปัญหานี้มาแล้วทั้งนั้น รูปแบบที่ประเทศเหล่านี้นำมาใช้และประสบความสำเร็จในการแก้ปัญหาคือ การให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนรับผิดชอบในการจัดการศึกษา โดยจัดทำโครงการในรูปแบบในโรงเรียนร่วม “โรงเรียน - โรงงาน” แต่ในปัจจุบันนี้พบว่า การร่วมมือกันระหว่างภาคเอกชนหรือสถานประกอบการกับสถานศึกษา ในการจัดการศึกษา ยังมีอยู่น้อยมากหรือพอจะมีอยู่บ้าง ก็เกิดปัญหาความไม่เข้าใจในรูปแบบและบทบาทหน้าที่ เช่น ขณะนี้โรงงานบางแห่งไม่ได้ฝึกนักศึกษาให้กับโรงเรียนอย่างจริงจัง เพียงแต่ต้องการแรงงานของ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นักศึกษามาช่วยในภาวะที่ โรงงานมีงานมากเท่านั้น (จรรยา ชูลาภ. 2536 : 6) ปัญหาที่เกิดขึ้นในลักษณะนี้อาจเป็นเพราะว่าทัศนคติของภาคเอกชนยังถือว่าการผลิตกำลังคนนั้นเป็นหน้าที่ของรัฐเท่านั้น ฉะนั้นสิ่งที่ต้องรณรงค์ขณะนี้ก็คือ การโน้มน้าวความคิดของภาคเอกชนยังถือว่าการผลิตกำลังคนนั้นเป็นหน้าที่ของรัฐเท่านั้น ฉะนั้นสิ่งที่ต้องรณรงค์ขณะนี้ก็คือ การโน้มน้าวความคิดของผู้ประกอบการภาคเอกชนให้มาลงทุนในด้านการศึกษามากกว่าที่เป็นอยู่ ทั้งนี้ต้องชี้ให้เห็นว่าสิ่งที่เขาลงทุนไปนั้น ไม่ใช่เรื่องที่สูญเปล่า แต่เป็นการสร้างหลักประกันให้กับกิจการของเขาในระยะยาว และมีผลคุ้มค่ามาก (ชนะ กสิการ. 2535 : 8) ดังนั้นความสำคัญในการจัดรูปแบบความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษา จึงนับว่าเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษา

กรมอาชีวศึกษา เป็นหน่วยงานของรัฐ และเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่รับผิดชอบจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษา มีหน้าที่จัดการศึกษาที่มุ่งผลิตกำลังคนระดับกลางในระดับช่างฝีมือ และช่างเทคนิค และต้องจัดการศึกษาวิชาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ (กรมอาชีวศึกษา. 2538 : 9) และได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับแผนนโยบายของรัฐบาล โดยจัดการเรียนการสอนและฝึกอบรมกำลังคนด้านอาชีวศึกษาให้มีปริมาณเพียงพอมีขีดความสามารถ มีคุณภาพได้มาตรฐาน มีคุณธรรม มีวินัยเจตคติ และมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของสังคม ทั้งในส่วนของ การประกอบอาชีพอิสระ และในสถานประกอบ โดยกรม อาชีวศึกษาได้จัดทำหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2538 ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกระบบ และวิธีการเรียนได้อย่างเหมาะสมกับศักยภาพและความสนใจของตนเอง ส่งเสริมความร่วมมือในการจัดการศึกษา และการพัฒนาหลักสูตรร่วมกันระหว่างสถาบันหน่วยงาน และองค์กรต่างๆ ในการผลิตกำลังคนระดับช่างฝีมือ โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคเอกชนเข้าร่วมร่างหลักสูตรด้วย และได้แบ่งการจัดการศึกษาเป็นระบบปกติ และอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี (กรมอาชีวศึกษา. 2538 : 1-3) —

การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เป็นการจัดการศึกษาที่อาศัยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการและกรมอาชีวศึกษาได้เร่งขยายโอกาสทางการศึกษา เพื่อรองรับความต้องการของนักเรียนที่มีความต้องการเรียนทางด้านอาชีวศึกษา โดยให้สถานศึกษาในสังกัดกรมอาชีวศึกษาเปิดรับนักเรียนในระดับปวช. เพิ่มเติมด้วยอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เพื่อช่วยให้ผู้เรียนที่มีฐานะยากจนได้พัฒนาความรู้และทักษะวิชาชีพของตนเอง ให้ทันสมัยและตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน และสถานประกอบการ (กรมอาชีวศึกษา. 2538 : 1) การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี กรมอาชีวศึกษาได้รับความร่วมมือจากรัฐบาล และสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ในการพัฒนาด้านบุคลากรทางการศึกษาและด้านวิชาการ โดยดำเนินโครงการเป็น 3 ระยะเริ่มโครงการตั้งแต่ปี พุทธศักราช 2537 ถึงปี พุทธศักราช 2542 และกรมอาชีวศึกษาได้มีนโยบายขยายการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเพื่อผลิตและพัฒนาากำลังคนด้านวิชาชีพให้มีทักษะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และฝีมือที่มี คุณภาพใช้การฝึกอย่างมีประสิทธิภาพ และคุ้มกับการลงทุน จึงมีการปรับแผนการรับนักเรียน โดยเริ่มตั้งแต่ปีการศึกษา 2542 และพยายามปรับลดนักเรียนปกติลงให้เหมาะสมกับจำนวนอุปกรณ์การสอนและครู อาจารย์ที่มีอยู่เพิ่มเป้าหมายการรับนักเรียนในอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีอย่างน้อยร้อยละ 10 ของจำนวนที่มีอยู่เดิม (กรมอาชีวศึกษา. 2542 : 9)

วิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราชได้ร่วมโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เริ่มตั้งแต่ปีการศึกษา 2537 โดยเปิดทำการสอนใน 2 สาขาวิชา มีนักเรียน 63 คน สถานประกอบการ 16 แห่ง ปัจจุบันเปิดทำการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) 6 สาขาวิชา และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) 3 สาขาวิชา มีนักเรียนในระดับปวช. 398 คน และระดับปวส. 131 คน รวม 529 คน สถานประกอบการ 118 แห่ง เป็นสถานศึกษาในสังกัดกรมอาชีวศึกษา กลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ที่จัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมากที่สุด

จากการสรุปผลการปฏิบัติงานการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช โดย สนิท นุ่นเศษ (2542 : 2-4) กล่าวว่า มีประเด็นที่น่าสนใจหลายประการเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช คือ ครู อาจารย์ขาดความเข้าใจในการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกในการติดต่อสถานประกอบการบุคลากรที่ปฏิบัติงานมีไม่เพียงพอ การนิเทศการปฏิบัติไม่ต่อเนื่อง และขาดการติดตามผลที่ดีของครู อาจารย์ นักเรียนไม่เข้าใจการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มีปัญหาในการปฏิบัติตามระเบียบวินัย ความสนใจการเรียนและการขอย้ายสถานประกอบการ สถานประกอบการบางแห่งยังไม่เข้าใจการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ครูฝึกยังไม่มีเทคนิคที่ดีในการสอน การมอบหมายงานและการประเมินผลการเรียน

การจัดการอาชีวศึกษา การจัดฝึกอาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช โดยความร่วมมือของสถานประกอบการ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพต้องดำเนินการภายใต้บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาสภาพและปัญหาการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช เพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และรองรับการปฏิรูปอาชีวศึกษาต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช จำแนกตามหน่วยงาน
2. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จำแนกตามหน่วยงาน

1.3 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้หลักการแนวทางการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของกรมอาชีวศึกษา ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ซึ่งการจัดการศึกษาตามระบบทวิภาคี มีหลักการดังนี้

1. การประชาสัมพันธ์
2. ความร่วมมือกับสถานประกอบการ
3. การจัดการฝึกอาชีพ
4. การนิเทศและการพัฒนาบุคลากรการสอน
5. การวัดผลและประเมินผลการเรียน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ประชากร

- 1.4.1.1 ครู อาจารย์ของสถานศึกษา
- 1.4.1.2 ครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึกของสถานประกอบการ

1.4.2 ตัวแปรที่จะศึกษา ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช

1.5 ประชากร

ประชากร คือ ครู อาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 จำนวน 90 คน และครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึกของสถานประกอบการที่ร่วมจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกับวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช จำนวน 80 คน รวม 170 คน การวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากประชากรทั้งหมด

1.6 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ใน 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการประชาสัมพันธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ
3. ด้านการจัดฝึกอาชีพ
4. ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรการสอน
5. ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน

1.7 ขอบเขตพื้นที่หรือสภาพทางภูมิศาสตร์

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพและปัญหาการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช

1.8 นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สถานศึกษา หมายถึง วิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช
2. สถานประกอบการ หมายถึง สถานประกอบการในจังหวัดนครศรีธรรมราชที่เข้าร่วมจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกับวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 จำนวน 80 แห่ง
3. ครู อาจารย์ หมายถึง ครู อาจารย์ วิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราชที่ทำหน้าที่สอนวิชาชีพในอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี จำนวน 90 คน
4. ครูฝึก หมายถึง ผู้ทำหน้าที่สอน ฝึกอบรมในสถานประกอบการ
5. ผู้ควบคุมการฝึก หมายถึง ผู้ที่สถานประกอบการให้ทำหน้าที่ประสานงานกับวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราชในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และรับผิดชอบดูแลการฝึกอาชีพของนักเรียนในสถานประกอบการ
6. นักเรียน หมายถึง ผู้ที่เรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกับวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช
7. สภาพการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี หมายถึง สิ่งที่สถานศึกษาต้องปฏิบัติในเรื่องต่อไปนี้

7.1 การประชาสัมพันธ์ หมายถึง การสร้างความเข้าใจกับบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครองและประชาชนทั่วไปโดยการจัดส่งเอกสาร การจัดรายการวิทยุ ลงบทความในหนังสือพิมพ์ จัดแนะแนวการศึกษาและการจัดนิทรรศการ

7.2 ความร่วมมือกับสถานประกอบการ หมายถึง ความร่วมมือในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในการทำกิจกรรมต่างๆ เช่น การกำหนดจำนวนการรับนักเรียน การจัดประชุม นักเรียนและผู้ปกครอง การจัดทำสัญญาฝึกอาชีพ การจัดทำแผนการฝึกภาคปฏิบัติ การกำหนดวิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียน การจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์และวัสดุฝึก ตลอดจนความร่วมมือในการประชุมสัมมนาต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7.3 การจัดฝึกอาชีพ หมายถึง การดำเนินจัดฝึกนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ให้เป็นไปตามหลักสูตร โดยจัดทำแผนการเรียน จัดตารางสอน จัดครู อาจารย์เข้าสอน จัดห้องเรียน จัดสื่ออุปกรณ์การสอน เครื่องมือ และวัสดุฝึก ตลอดจนการวัดผลและประเมินผลการเรียน

7.4 การนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน หมายถึง การแนะนำส่งเสริม สนับสนุนครูผู้สอน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและการแก้ปัญหา แต่งตั้งผู้ทำหน้าที่นิเทศก์ การจัดแผนการนิเทศ และการนำผลการนิเทศไปใช้พัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนฝึกอบรม และศึกษาดูงานในสถานศึกษาและสถานประกอบการต่างๆ

7.5 การวัดผลและประเมินผลการเรียน หมายถึง การวัดผลและการประเมินผล การเรียนของนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ทั้งภาคทฤษฎีและการฝึกภาคปฏิบัติ การกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล กำหนดระยะเวลาวัดผลและประเมินผล การส่งผลการเรียนให้กับงานวัดผลและแจ้งผลการเรียนให้สถานประกอบการรับทราบ ตลอดจนการเรียนซ่อมเสริมแก่นักเรียนผู้ไม่ผ่านเกณฑ์การวัดผล

8. ปัญหาการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี หมายถึง ข้อขัดข้องหรืออุปสรรคของสถานศึกษาต่อการปฏิบัติในเรื่องต่อไปนี้

8.1 ปัญหาการประชาสัมพันธ์ หมายถึง ข้อขัดข้องหรืออุปสรรคในการดำเนินการสร้างความเข้าใจกับบุคลากรในสถานศึกษา และสถานประกอบการ นักเรียน ผู้ปกครองและประชาชนทั่วไป โดยการจัดส่งเอกสาร การจัดรายการวิทยุ ลงบทความในหนังสือพิมพ์ จัดแนวทางการศึกษาและการจัดนิทรรศการ

8.2 ปัญหาความร่วมมือกับสถานประกอบการ หมายถึง ข้อขัดข้องหรืออุปสรรคในความร่วมมือในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในการทำกิจกรรมต่างๆ เช่น การกำหนดจำนวนการรับนักเรียน การจัดประชุมนักเรียนและผู้ปกครอง การจัดทำสัญญาฝึกอาชีพ การจัดทำแผนการฝึกภาคปฏิบัติ การกำหนดวิธีการวัดผลและประเมินผล การจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์และวัสดุฝึก ตลอดจนความร่วมมือในการประชุมสัมมนาต่างๆ

8.3 ปัญหาการจัดฝึกอาชีพ หมายถึง ข้อขัดข้องหรืออุปสรรคในการดำเนินจัดฝึกนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ให้เป็นไปตามหลักสูตรโดยจัดทำแผนการเรียน จัดตารางสอน จัดครู อาจารย์เข้าสอน จัดห้องเรียน จัดสื่ออุปกรณ์การสอนเครื่องมือและวัสดุฝึก ตลอดจนการวัดผลและประเมินผล

8.4 ปัญหาการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรการสอน หมายถึง ข้อขัดข้องหรืออุปสรรคในการแนะนำส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและการแก้ปัญหา แต่งตั้งผู้ทำหน้าที่นิเทศก์ การจัดแผนการนิเทศ และการนำผลการนิเทศไปใช้พัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนฝึกอบรมและศึกษาดูงานในสถานศึกษาและสถานประกอบการต่างๆ

8.5 ปัญหาการวัดผลและประเมินผลการเรียน หมายถึง ข้อขัดข้องหรืออุปสรรคในการวัดผลและการประเมินผลการเรียนของนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ทั้งภาคทฤษฎีและการฝึกภาคปฏิบัติ การกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล กำหนดระยะเวลาการวัดผลและประเมินผลการส่งผลการเรียนให้กับงานวัดผลและแจ้งผลการเรียนให้สถานประกอบการรับทราบตลอดจนการเรียนซ่อมเสริมแก่นักเรียนผู้ไม่ผ่านเกณฑ์การวัดผล

9. สภาพการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี หมายถึง สิ่งที่สถานประกอบการต้องปฏิบัติในเรื่องต่อไปนี้

9.1 การประชาสัมพันธ์ หมายถึง การสร้างความเข้าใจกับพนักงาน นักเรียน ผู้ปกครอง และประชาชนทั่วไปโดยการจัดส่งเอกสาร การจัดรายการวิทยุ ลงบทความใน หนังสือพิมพ์ จัดแนะแนวการศึกษาและการจัดนิทรรศการ

9.2 ความร่วมมือกับสถานศึกษา หมายถึง ความร่วมมือในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในการทำกิจกรรมต่างๆ เช่น การกำหนดจำนวนการรับนักเรียน การจัดประชุม นักเรียนและผู้ปกครอง การจัดทำสัญญาฝึกอาชีพ การจัดทำแผนการฝึกภาคปฏิบัติ การกำหนด วิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียน การจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์และวัสดุฝึก ตลอดจนความร่วมมือในการประชุมสัมมนาต่างๆ

9.3 การจัดฝึกอาชีพ หมายถึง การดำเนินจัดฝึกนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ให้เป็นไปตามหลักสูตร โดยจัดทำแผนการฝึกอาชีพ จัดตารางการฝึก จัดครู ผู้เข้าฝึกอาชีพ จัดพื้นที่การฝึกอาชีพ จัดสื่ออุปกรณ์การสอน เครื่องมือ และวัสดุฝึก ตลอดจนการวัดผลและประเมินผลการฝึก

9.4 การนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน หมายถึง การแนะนำส่งเสริม สนับสนุนครูฝึก เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและการแก้ปัญหา แต่งตั้งผู้ทำหน้าที่นิเทศก์ การเข้าร่วมการนิเทศกับสถานศึกษา และการนำผลการนิเทศไปใช้พัฒนาการเรียนการสอนตลอดจนฝึกอบรมและศึกษาดูงานในสถานศึกษาและสถานประกอบการต่างๆ

9.5 การวัดผลและประเมินผลการเรียน หมายถึง การวัดผลและการประเมินผล การเรียนของนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ทั้งภาคทฤษฎีและการฝึกภาคปฏิบัติ การกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล กำหนดระยะเวลาวัดผลและประเมินผล การส่งผลการเรียนให้กับงานวัดผลและแจ้งผลการฝึกให้สถานศึกษารับทราบตลอดจนการฝึกเพิ่มเติมแก่นักเรียนผู้ไม่ผ่านเกณฑ์การวัดผล

10. ปัญหาการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี หมายถึง ข้อขัดข้องหรืออุปสรรคของสถานประกอบการต่อการปฏิบัติในเรื่องต่อไปนี้

10.1 ปัญหาการประชาสัมพันธ์ หมายถึง ข้อขัดข้องหรืออุปสรรคในการดำเนินการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สร้างความเข้าใจกับบุคลากรในสถานประกอบการ นักเรียน ผู้ปกครองและประชาชนทั่วไป โดยการจัดส่งเอกสาร การจัดรายการวิทยุ ลงบทความในหนังสือพิมพ์ จัดแนะแนวการศึกษาและการจัดนิทรรศการ

10.2 ปัญหาความร่วมมือกับสถานประกอบการ หมายถึง ข้อขัดข้องหรืออุปสรรค ในความร่วมมือในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในการทำกิจกรรมต่างๆ เช่น การกำหนดจำนวน การรับนักเรียน การจัดประชุมนักเรียนและผู้ปกครอง การจัดทำสัญญาฝึกอาชีพ การจัดทำแผนการฝึกภาคปฏิบัติ การกำหนดวิธีการวัดผลและประเมินผล การจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์และวัสดุฝึก ตลอดจนความร่วมมือในการประชุมสัมมนาต่างๆ

10.3 ปัญหาการจัดฝึกอาชีพ หมายถึง ข้อขัดข้องหรืออุปสรรคในการดำเนินจัดฝึกนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ให้เป็นไปตามหลักสูตรโดยจัดทำแผนการเรียน จัดตารางสอน จัดครู อาจารย์เข้าสอน จัดห้องเรียน จัดสื่ออุปกรณ์การสอนเครื่องมือและวัสดุฝึก ตลอดจนการวัดผลและประเมินผล

10.4 ปัญหาการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรการสอน หมายถึง ข้อขัดข้องหรืออุปสรรคในการแนะนำส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและการแก้ปัญหาแต่งตั้งผู้ทำหน้าที่นิเทศก์ การร่วมการนิเทศกับสถานศึกษา และการนำผลการนิเทศไปใช้พัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนเข้าร่วมฝึกอบรมและศึกษาดูงานในสถานศึกษาและสถานประกอบการต่างๆ

10.5 ปัญหาการวัดผลและประเมินผลการเรียน หมายถึง ข้อขัดข้องหรืออุปสรรคในการวัดผลและการประเมินผลการเรียนของนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ทั้งภาคทฤษฎีและการฝึกภาคปฏิบัติ การกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล กำหนดระยะเวลาการวัดผลและประเมินผล การส่งผลการเรียนให้กับงานวัดผลและแจ้งผลการเรียนให้สถานประกอบการรับทราบ ตลอดจนการเรียนซ่อมเสริมแก่นักเรียนผู้ไม่ผ่านเกณฑ์การวัดผล

2.1.2 การจัดระบบทวิภาคีในประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน

ในทศวรรษที่ 12 สมาคมฝีมือช่างเยอรมันได้ถ่ายทอดวิชาชีพแก่เยาวชน โดยการออกกฎข้อบังคับต่างๆ การถ่ายทอดจากช่างผู้ชำนาญการให้แก่เด็กฝึกงานด้วยการทำให้ดูเป็น ตัวอย่าง และให้เด็กฝึกงานเลียนแบบ ซึ่งวงการอุตสาหกรรมได้นำเอาระบบนี้มาใช้ถึงปัจจุบัน และได้เริ่มการฝึกงานอย่างเป็นทางการโดยการจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพขึ้น ต่อมาในศตวรรษที่ 16 และ 17 โรงเรียนอาชีวศึกษาได้ถือกำเนิดจากโรงเรียนในโบสถ์ ซึ่งเรียนเฉพาะวันอาทิตย์เปิดทำการสอนวิชาอ่านเขียนและคณิตศาสตร์ เป็นการเรียนการสอนวิชาสามัญประกอบเข้ากับการฝึกอาชีพอันเป็นที่มาของระบบทวิภาคีของเยอรมัน กระทั่งปี ค.ศ. 1869 กฎหมายว่าด้วยการค้าและอุตสาหกรรมได้ออกระเบียบให้บริษัทต่าง ๆ ส่งช่างฝึกหัดของตนเข้าไปเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษาแต่ไม่เป็นการบังคับ กระทั่ง ค.ศ. 1938 ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการฝึกอาชีพระบบ Dual system ไม่ได้เกิดขึ้นเพราะ ข้อบังคับ แต่ได้พัฒนามาจากขนบธรรมเนียมในประวัติศาสตร์มาช้านาน

การฝึกอาชีพในรูปแบบที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน แม้จะเป็นไปตามกฎหมายการฝึกอาชีพปี ค.ศ. 1969 แต่สถานประกอบการต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการอาชีวศึกษา และออกค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ด้วยความสมัครใจ Greinert (1992) ได้กล่าวไว้ว่า ประชากรในกลุ่มอายุ 16-19 ปี จำนวน 2 ใน 3 คน ได้รับการฝึกอบรมในระบบทวิภาคี (Dual system) ซึ่งเป็นแบบไม่เต็มเวลา (Part-time) จนกระทั่งอายุครบ 18 ปี จึงจบการฝึกอาชีพ สาเหตุที่ระบบการฝึกอบรมนี้ถูกเรียกว่า ระบบทวิภาคี คือ นักศึกษาจะต้องเรียนและปฏิบัติในสองสถานการณื ได้แก่ สถานศึกษาด้านการอาชีวศึกษา และสถานประกอบการด้านฝึกอาชีพ การฝึกอบรมประเภทนี้มีกฎหมายให้ความคุ้มครอง คือ Vocational Training Act 1969 กฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดเงื่อนไขของการดำเนินการฝึกอาชีพในสถานประกอบการให้มีรูปแบบเดียวกัน นอกจากนี้ยังไม่ระบุถึงการฝึกอาชีพต่อในระดับสูงและการฝึกทบทวน กฎหมายฝึกอาชีพฉบับนี้ไม่ได้ครอบคลุม การฝึกอาชีพที่จัดฝึกอยู่ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเพราะการฝึกอาชีพในโรงเรียนอาชีวศึกษานั้นจะเป็นหน้าที่ของแต่ละมลรัฐที่จะออกกฎหมาย ข้อบังคับของตนเอง ส่วนอุตสาหกรรมขนาดย่อมทั้งหลายมีกฎหมายสำหรับสถานประกอบการขนาดย่อมใช้อีกต่างหาก นอกเหนือจากกฎหมายการฝึกอาชีพดังกล่าว

การฝึกอบรมแบบทวิภาคีนี้จะเป็นการผสมผสานกันระหว่างการศึกษาภาคทฤษฎีในสถานศึกษาและภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ ภายในระยะเวลา 1 สัปดาห์ นักศึกษาจะให้เวลาศึกษาเกี่ยวกับวิชาพื้นฐานในสถานศึกษาของรัฐประมาณ 1 หรือ 2 วัน และเวลาที่เหลือจะให้สำหรับฝึกภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ ตามปกติแล้วนักศึกษาจะใช้เวลาศึกษาและฝึกอบรมประมาณ 3 ปีครึ่ง และจะมีการสอบรับใบประกาศนียบัตรทำให้สามารถไปประกอบอาชีพได้

ฝึกอาชีพได้สิ้นสุดไปแล้ว สำหรับสถานประกอบการขนาดเล็กนั้นเป็นที่แน่นอนว่า ผู้จบหลักสูตรส่วนใหญ่มักจะทำงานต่อไปเลย เพราะในช่วงระยะเวลาการฝึกประมาณ 3-3.5 ปี นั้นเป็นโอกาสที่ทั้งสถานประกอบการและผู้รับการฝึกจะได้เรียนรู้ซึ่งกันและกัน ทั้งใน ด้านการทำงานและในด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องแต่ถ้าจะทำงานต่อไป ก็ต้องทำสัญญาการจ้างงานใหม่ เช่นกัน จะเห็นได้ว่าการลงทุน เพื่อจัดการฝึกอาชีพระบบทวิภาคีนี้สถานประกอบการมีความเสี่ยงต่อการที่ผู้รับการฝึกจะอยู่ทำงานต่อไปด้วยหรือไม่ เช่นกัน อย่างไรก็ตามผลการปฏิบัติงานของผู้รับการฝึกในชั้นปีที่ 2-3 ที่มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานจริงก็เป็นส่วนที่สถานประกอบการได้รับกลับคืนอยู่แล้วในช่วงระยะเวลาของการฝึก

7. การพัฒนาการฝึกและการกำหนดเกณฑ์การฝึกอาชีพ

ในการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอาชีพและกำหนดเนื้อหาการฝึกต้องระลึกเสมอว่า ผู้ที่จบการฝึกอาชีพควรมีคุณสมบัติข้อหนึ่ง ๆ คือ สามารถคิดตามและปรับตัวเข้ากับ ความเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าของเทคโนโลยีในอาชีพของตนได้อย่างรวดเร็ว ด้วยเหตุนี้เนื้อหาของโปรแกรมการฝึกอาชีพหรืออาจเรียกว่า หลักสูตร จึงควรที่จะมีความยืดหยุ่น ไม่ยึดติดอยู่กับสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยไม่มีการปรับเปลี่ยนเลย การกำหนดเกณฑ์การฝึกอาชีพที่มีความซับซ้อนและเป็นอาชีพที่กำหนดขึ้นใหม่ จึงต้องคำนึงถึงคุณสมบัติที่ควรต้องมีของผู้ที่จบหลักสูตรการฝึกอาชีพใน แต่ละอาชีพด้วย ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้จะมีผลทั้งในด้านเศรษฐศาสตร์สังคมจิตวิทยา และเทคโนโลยี รวมตลอดถึงความร่วมมือกันในระดับภูมิภาคอีกด้วยกระบวนการในการพัฒนาหลักสูตรและกำหนดเกณฑ์ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ ประเทศเยอรมันซึ่งเป็นประเทศที่มีความก้าวหน้าทาง อุตสาหกรรมและเทคโนโลยีมากที่สุดประเทศหนึ่งของโลกนั้นเป็นประเทศที่มีทรัพยากรธรรมชาติไม่มากนักดังนั้นมีสิ่งเดียวเท่านั้นที่ชาวเยอรมันเชื่อว่าจะได้มีส่วนอย่างชิ่งในการพัฒนาประเทศของตนให้เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว จนเป็นประเทศผู้นำทางอุตสาหกรรมดังกล่าวและจะกล่าวต่อไปในอนาคต สิ่งนั้นก็ คือ การพัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพขั้นเยี่ยม โดยการฝึกอาชีพระบบทวิภาคีที่ได้ดำเนินการติดต่อกันมาหลายชวงอายุ จะเห็นได้ว่ามาตรฐานแรงงานของชาวเยอรมันทั่วไป จึง เริ่มต้นจากผู้ที่ต้องการฝึกอาชีพอย่างเป็นระบบมาก่อนไม่ใช่เริ่มจากแรงงานไร้ฝีมือ (ชนะ กลสิทธิ์. 2537 : 56-63)

2.2 การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในประเทศไทย

การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในประเทศไทย(จรูญ ชูลาภ. 2541 : 1) กล่าวว่า เป็นระบบที่พัฒนามาจากรูปแบบของการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันที่ประสบผลสำเร็จในการจัดอาชีวศึกษาในระบบนี้ การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545—2549)

ที่มุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกคนอย่างเท่าเทียมกันในด้านสติปัญญา ทักษะ และฝีมือแรงงานให้ก้าวทันเทคโนโลยี และความเจริญในยุคโลกาภิวัตน์ เพื่อผลิตและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นแรงงานที่มีฝีมือ มีความรู้ ทักษะ ในสาขาวิชาชีพ สามารถพัฒนาแรงงาน พัฒนาตนเองให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคมโดยภาคเอกชน ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมร่วมกับภาครัฐบาลในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ซึ่งวรรณญา เขียนจตุรัส (2541 : 19 – 20) ได้กล่าวถึงหลักการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีไว้ดังต่อไปนี้

2.1 เป็นหลักสูตรวิชาชีพสำหรับผู้ที่จะจบการศึกษาภาคบังคับ ทั้งชายและหญิงที่จะเลือกเข้ารับการศึกษาและฝึกงานในสาขาอาชีพความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อออกไปประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคม

2.2 เป็นหลักสูตรที่ภาครัฐบาล และเอกชนร่วมกันดำเนินการ โดยความร่วมมือของสมาคมวิชาชีพสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยและองค์กรต่าง ๆ ซึ่งสถานประกอบการในกลุ่มสมาคมวิชาชีพกลุ่มอุตสาหกรรม และองค์กรดังกล่าวได้จัดตั้งผู้เข้ารับการฝึกหัดเข้าเรียนภาคทฤษฎีในสถานศึกษาและฝึกงานในสถานประกอบการนั้น

2.3 เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการฝึกงานตามเทคโนโลยีในสภาพการทำงานที่แท้จริงในสถานประกอบการที่เข้าร่วมในการจัดอาชีวศึกษาระบบนี้โดยปฏิบัติจนเกิดทักษะ คุณธรรม และ สติปัญญาสามารถจัดการเชิงธุรกิจและเชิงอุตสาหกรรมอันจะเป็นประโยชน์ในการประกอบอาชีพจริง

2.4 เป็นหลักสูตรที่มุ่งฝึกผู้ฝึกหัดให้มีกิจนิสัยที่ดีต่อการทำงานสามารถปฏิบัติงาน ด้านการบริหารที่ใช้เทคโนโลยีใหม่ที่ซับซ้อนมากๆ ได้พร้อมกับมีความรู้ทางทฤษฎี ซึ่งจำเป็นต่อการทำงาน

2.5 เป็นหลักสูตรที่มุ่งฝึกให้มีเจตคติ และทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน มีความศรัทธาในการประกอบอาชีพ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถสร้างงานและพัฒนางานได้

2.6 เป็นหลักสูตรที่เน้นการฝึกงานในหลายสาขาอาชีพ สามารถดำเนินการในพื้นที่ในเมืองและชนบทที่มีสถานประกอบการ ซึ่งผู้ฝึกหัดสามารถนำความรู้ไปใช้ในการทำงานและพัฒนาชนบท

2.7 เป็นหลักสูตรที่มุ่งฝึกอบรมและสร้างเสริมคุณภาพชีวิต โดยเฉพาะเยาวชนที่ไม่มีโอกาสศึกษาต่อให้สามารถยกระดับการครองชีพและอยู่ได้ด้วยความสะดวก และเจริญก้าวหน้าในอาชีพ ลดปัญหาการว่างงาน มีความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งจะเป็นผลให้เกิดความมั่นคง

2.8 ความรู้พื้นฐานและความสามารถในการประกอบอาชีพ ผู้เข้ารับการฝึกหัดสาขาอาชีพต่างๆ ในกลุ่มที่ใช้เทคโนโลยีของสาขาอาชีพเดียวกันซึ่งจำเป็นต้องมีความรู้ขั้นพื้นฐาน และสามารถอย่างเดียวกันจะได้รับความรู้ขั้นพื้นฐานที่สถานศึกษาและได้รับการฝึกการปฏิบัติงานประจำวันที่สถานประกอบการในปีแรกของการฝึกหัด

2.9 คุณสมบัติพิเศษขั้นพื้นฐานในขอบข่ายของอาชีพที่เกี่ยวข้องอาชีพที่เกี่ยวข้อง คือ อาชีพที่มีรากฐานหรือการปฏิบัติงานรูปแบบเดียวกัน ผู้เข้ารับการฝึกหัดจะได้รับการฝึกเบื้องต้นในรูปแบบเดียวกันในปีที่ 2 การฝึกขั้นพื้นฐานจะจัดฝึกในสถานศึกษา ส่วนการฝึกปฏิบัติซึ่งเน้นรายละเอียดในอาชีพที่เกี่ยวข้องจะจัดฝึกในสถานประกอบการ

2.10 ลักษณะพิเศษของอาชีพผู้รับการฝึกหัดจะได้รับฝึกอาชีพเฉพาะสาขาใน 3 ปี จะได้เรียนรู้ถึงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ สามารถรับผิดชอบงาน และใช้เครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ อย่างมีคุณภาพต่อการทำงานในสถานประกอบการและประกอบอาชีพให้เกิดผลดีที่สุด

2.3 หลักการจัดการเรียนระบบทวิภาคีของกรมอาชีวศึกษา

การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี (Dual Vocational Training) หรือ DVT. เป็นการจัดการศึกษา โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ (Co-operative Education & Training) ซึ่งความร่วมมือดังกล่าวจัดได้หลายรูปแบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี” หรือเดิมเรียกว่า “ระบบโรงเรียน-โรงงาน” การจัดทำหลักสูตรแบบเดิมนั้นเป็นไปตามแนวคิดของนักอาชีวศึกษาโดยวางหลักสูตรกำหนดเนื้อหาวิชาในการผลิตคนแต่ฝ่ายเดียว เมื่อสังคมเปลี่ยนไป การผลิตกำลังคนต้องปรับเปลี่ยนด้วย จึงต้องมีการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพตลาดแรงงาน โดยให้สถานประกอบการมาร่วมทำหลักสูตร และกำหนด รูปแบบการพัฒนาคนว่าจะต้องสอนและฝึกอะไรบ้าง ประกอบกับการจัดการศึกษาในระบบปกติ ถูกกำกับด้วยองค์ประกอบของการจัดการ เช่น คน (Man) เงิน (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Material) ระเบียบวิธีการจัดการ (Management) การจัดหาครุภัณฑ์ เครื่องจักร อาคารสถานที่ สื่อ และอุปกรณ์การสอน ไม่เพียงพอและไม่ทันสมัย ทำให้การจัดการเรียนการสอนไม่สามารถฝึกให้ ผู้เรียนมีทักษะความชำนาญ ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ ซึ่งจะเป็นผู้ที่จ้างบุคคลเหล่านี้เข้าทำงาน ผู้เรียนจะได้เพียงทักษะพื้นฐานทั่วไปที่จะใช้ในแรงงานอุตสาหกรรมตามสาขาวิชาที่เรียนมา แต่ไม่มีความชำนาญการที่จะทำงานได้ทันทีที่สถานประกอบการต้องเสียเวลาฝึกใหม่ (มยุรา ศรีพงษ์วิวัฒน์. 2541 :14-15)

กรมอาชีวศึกษาได้เริ่มจัดการศึกษาระบบช่างฝึกหัด โดยได้เรียกชื่อว่า ระบบ โรงเรียน - โรงงาน ตั้งแต่ปีการศึกษา 2532 ณ วิทยาลัยเทคนิคท่าหลวงซีเมนต์ไทยอนุสรณ์ จังหวัดสระบุรี โดยได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันในการดำเนิน โครงการช่างฝึกหัดไทยเยอรมัน (Thai – German Apprentice Training) โดยมีวัตถุประสงค์ คือ

1) เพื่อศึกษาทดลองหารูปแบบการฝึกช่างชำนาญงานที่เหมาะสม โดยความร่วมมือของภาครัฐบาลและภาคเอกชน แทนรูปแบบของโรงเรียนเพียงอย่างเดียว ที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน

- 2) เพื่อส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างภาครัฐบาลและภาคเอกชนให้มากยิ่งขึ้น
- 3) เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาช่างฝึกหัดในโรงงานอุตสาหกรรมให้มีความรู้ ประสพการณ์ ทักษะในกระบวนการผลิต เทคนิคการซ่อมบำรุง และให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการโดยตรง
- 4) เพื่อสร้างพื้นฐานนิสัย และระเบียบวินัยในการทำงานแก่ช่างฝึกหัด ในสิ่งแวดล้อม อุตสาหกรรม ให้เป็นช่างที่ดีและเหมาะสม
- 5) เพื่อประหยัดงบประมาณของทางราชการในการที่จะต้องซื้อเครื่องมือ เครื่องจักรที่ ทันสมัยและมีราคาแพง มาใช้ในการเรียนการสอน

คุณสมบัติของผู้เข้าเรียน

ผู้ที่เข้าเรียนในโครงการโรงเรียน-โรงงาน ต้องมีพื้นฐานความรู้ไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการหรือเทียบเท่า มีอายุไม่ต่ำกว่า 15 บริบูรณ์ และไม่เกิน 25 ปี และเป็นผู้ที่ผ่านการสอบคัดเลือก หรือได้รับคัดเลือกให้เข้าเรียนได้ การคัดเลือกผู้เข้าเรียนนี้ทำอยู่สอง วิธีตามความต้องการของสถานประกอบการ คือ สถานประกอบการเป็นผู้คัดเลือกเองและสถานศึกษา เป็นผู้คัดเลือก โดยการทดสอบของสถานศึกษา

กรมอาชีวศึกษา ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอน เพื่อรองรับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ความต้องการของสถานประกอบการพร้อมทั้งรองรับและแก้ไข ข้อจำกัดในการจัดการศึกษาระบบปกติ จึงได้จัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีขึ้น โดยจัดทำ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2538 และใช้เปิดทำการเรียนการสอนจนถึงปัจจุบัน โครงสร้างและรายละเอียดดังนี้

โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 แบ่งเป็น 3 หมวดวิชาและ กิจกรรม ดังนี้

1. หมวดวิชาพื้นฐาน
2. หมวดวิชาชีพ
  - 2.1 วิชาชีพพื้นฐาน
  - 2.2 วิชาชีพเฉพาะ
  - 2.3 วิชาชีพเลือก
  - 2.4 โครงการหรือโครงการวิชาชีพ
3. หมวดวิชาเลือกเสรี
  - 3.1 กิจกรรม

หน่วยกิตและรายวิชาของแต่ละหมวดวิชาบอกหลักสูตรให้เป็นไปตามกำหนดไว้ในโครงสร้าง

3.2 ประเภทวิชาที่เปิดสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

เปิดสอนในประเภทวิชาที่จัดการเรียนการสอนอยู่ในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาโดยเปิดโอกาสให้สถานศึกษาพิจารณาเปิดสอนในประเภทวิชาที่มีความพร้อมและตามความต้องการของท้องถิ่น ดังนี้

1. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม
2. ประเภทวิชาพาณิชยกรรม
3. ประเภทวิชาคหกรรม
4. ประเภทวิชาศิลปกรรม
5. ประเภทวิชาเกษตรกรรม

เนื่องจากการจัดการอาชีวศึกษาระบบอาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษา เพื่อสนองต่อความต้องการของสถานประกอบการ หลักสูตรจึงต้องกำหนดร่วมกันระหว่าง สถานประกอบการกับสถานศึกษา

3.3 การจัดองค์กรสำหรับการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษาถือว่าการจัดการศึกษาตามระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พุทธศักราช 2529 เพิ่มเติม พุทธศักราช 2537 กำหนดให้บุคลากรทุกฝ่ายในองค์กร มีส่วนร่วมรับผิดชอบดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

3.3.1 หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มีหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ดังนี้

- (1) วางแผนสำรวจความต้องการ และพิจารณาความเหมาะสมของสถานประกอบการ
- (2) ประชาสัมพันธ์การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
- (3) ประสานงานการฝึกอาชีพของนักเรียนทั้งในสถานศึกษา และในสถานประกอบการ
- (4) ประสานงานกับสถานประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนการเรียนการสอน
- (5) จัดปฐมนิเทศนักเรียน

(6) จัดประชุมผู้ปกครอง
 (7) วางแผนจัดการนิเทศติดตาม ประเมินผลการฝึกอาชีพในสถาน
 ประกอบการ

นิเทศก์

- (8) จัดประชุมสัมมนาผู้ควบคุมการฝึกให้กับครูฝึก และอาจารย์
 (9) ประสานงานจัดการทดสอบมาตรฐานฝีมือ
 (10) เสนอโครงการปฏิบัติงานตามลำดับขั้นตอน

3.3.2 เจ้าหน้าที่งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มีหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการ
 จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ดังนี้

ที่เกี่ยวข้อง

(1) ช่วยติดต่อ ประสานงานกับสถานประกอบการและหน่วยงาน
 (2) เก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียนและของสถานประกอบการ
 (3) ช่วยประสานงานและดำเนินการจัดปฐมนิเทศนักเรียนจัด ประชุม
 ผู้ปกครองจัดประชุมสัมมนาครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึก อาจารย์นิเทศน์ปฏิบัติและจัดการทดสอบมาตรฐานฝึ
 มือ

- (4) จัดการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในองค์กร
 (5) รายงานการปฏิบัติงานในหน้าที่ตามลำดับขั้น
 (6) ปฏิบัติตามโครงการ
 (7) ช่วยติดตามผลประเมินผลของนักเรียน ในสถานประกอบการ

3.3.3 อาจารย์ที่ปรึกษามีหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระบบทวิ
 ภาคี ดังนี้

(1) ให้คำปรึกษาแนะนำการทำและตรวจสอบหลักฐานสัญญาการเป็นนัก
 เรียนและสัญญาการฝึกอาชีพ

(2) ปฐมนิเทศนักเรียนในความรับผิดชอบในด้านการเรียน ความ
 ประพฤติ ระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ของสถานศึกษา รวมทั้งให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งบริการและ สวัสดิ
 ติการต่างๆ ของสถานศึกษา ที่นักเรียนจะเข้าไปขอความช่วยเหลือ

(3) ให้ความเห็นชอบในการลงทะเบียนรายวิชา การขอเปลี่ยนแปลง และ
 ขอลอนรายวิชา

(4) ให้คำปรึกษาและให้ความเห็นชอบในการขอผ่อนชำระเงินค่าลงทะเบียนรายวิชาของนักเรียน

(5) จัดทำ เก็บ รวบรวมประวัติ ข้อมูลการเรียน และพฤติกรรมของ นักเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบ เพื่อเป็นข้อมูลในการออกหนังสือรับรองต่าง ๆ

(6) ติดตาม ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรม ชมรมตามที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียนในแต่ละระดับ ให้แก่ นักเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบ

(7) ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเรียน การคำนวณหาค่าระดับคะแนนเฉลี่ยแก่นักเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบ

(8) แนะนำ หาทางป้องกัน และติดตามนักเรียนที่ขาดเรียน

(9) เสนอความคิดเห็นและข้อมูลเกี่ยวกับการกำหนดรายวิชาในการลงทะเบียนแต่ละภาคเรียน

(10) ติดต่อประสานงานกับผู้ปกครอง พร้อมทั้งรายงานผลการเรียนและพฤติกรรมของนักเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบให้ผู้ปกครองทราบ

(11) ติดตามแนะนำ และช่วยแก้ปัญหาให้นักเรียนที่ขอผ่อนผันการชำระเงินค่าลงทะเบียนรายวิชาก่อนวันสอบปลายภาคเรียน และรายงานให้ผู้ปกครองทราบ

(12) ให้คำปรึกษา ตักเตือน ดูแล แก้ไขและปรับปรุง ความประพฤติของนักเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบ

(13) ประสานงานกับแผนกวิชาหรืองานอื่นที่เกี่ยวข้อง

(14) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

3.3.4 อาจารย์นิเทศก์ มีหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดอาชีวศึกษาระบบ

ทวิภาคี ดังนี้

(1) จัดทำแผนการฝึกอาชีพร่วมกับครูฝึก

(2) ให้คำแนะนำ ปรึกษาและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานประกอบการ

(3) ให้คำปรึกษาในการสอนงาน และการประเมินผลแก่ครูฝึก

(4) ติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนในสถานประกอบการ

(5) ดูแล ติดตามการฝึกอาชีพให้เป็นไปตามเนื้อหาในรายวิชา

(6) รายงานผลการนิเทศตามลำดับชั้น

3.3.5 พนักงานธุรการ มีหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเกี่ยวกับการปฏิบัติงานทั่วไปตามที่ได้รับมอบหมาย

3.3.6 การรับนักเรียน

- (1) คัดเลือกสถานประกอบการ เพื่อเข้าร่วมจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
- (2) ร่วมกับสถานประกอบการกำหนดเป้าหมายการรับนักเรียน
- (3) ประสานงานให้กับสถานประกอบการ เพื่อดำเนินการรับสมัครคัดเลือกนักเรียนให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ
- (4) ขึ้นทะเบียนนักเรียนที่ทำสัญญาการฝึกอาชีพกับสถานประกอบการ แล้วเป็นนักเรียนของสถานศึกษา

3.3.7 การจัดแผนการเรียน

สถานศึกษาและสถานประกอบการ ร่วมจัดทำหลักสูตร และแผนการเรียน ตามความต้องการของสถานประกอบการ

- (1) งานหลักสูตรและการสอน จัดทำแผนการเรียนในสถานศึกษา
- (2) ครูฝึกในสถานประกอบการ ร่วมกับอาจารย์นิเทศก์แต่ละสาขาวิชารวมทั้งงานหลักสูตร และการสอนจัดทำแผนการเรียนและเขียนคำอธิบายรายวิชาที่จะฝึกในสถานประกอบการ
- (3) งานหลักสูตร และการสอนจะต้องควบคุมดูแลการเรียนการสอนให้จำนวนหน่วยกิตครบถ้วนตามโครงสร้าง

3.3.8 การสอนนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

- (1) สถานศึกษาสอนวิชาพื้นฐาน วิชาชีพพื้นฐาน วิชาเลือกเสรีสัปดาห์ละ 1-2 วันตลอดหลักสูตร
- (2) สถานประกอบการสอนวิชาชีพเฉพาะ วิชาชีพเลือกกิจกรรมและโครงการ หรือ โครงการวิชาชีพ สัปดาห์ละ 3-4 วัน ตลอดหลักสูตร
- (3) รายวิชาใด หากสถานประกอบการไม่สามารถจัดการเรียนการสอนได้ ตามหลักสูตร ให้สถานศึกษาจัดสอนเพิ่มเติมให้จนครบหลักสูตร

3.3.9 ความร่วมมือกับสถานประกอบการในรูปของคณะกรรมการ

- (1) คณะกรรมการดำเนินการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของ สถานศึกษาประกอบด้วยผู้ควบคุมการฝึก ครูฝึก อาจารย์นิเทศน์และบุคลากรของสถานศึกษาที่ เกี่ยวข้องทำ

หน้าที่บริหารการจัดการเรียนการสอน ทั้งในสถานประกอบการและสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

(2) คณะกรรมการประเมินผล ประกอบด้วย คณะกรรมการร่วมระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ไม่น้อยกว่า 7 คน โดยผู้แทนจากสถานประกอบการ ทำหน้าที่เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนจากสถานศึกษาทำหน้าที่เป็นกรรมการและเลขานุการ มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการสอบมาตรฐานฝีมือและกรรมการสอบมาตรฐานฝีมือ เฉพาะสาขาไม่น้อยกว่า สาขาละ 3 คน

3.3.10 การติดตามและการประเมินผล

(1) จัดออทอร์ชนิเทศน์ไปนิเทศการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ

(2) ประสานงานและให้ความรู้ในการวัดและประเมินผล การเรียนรายวิชาที่ฝึกอาชีพในสถานประกอบการแก่ครูฝึก

(3) ติดตามผลการเรียนทุกภาคเรียน

(4) ประสานงานเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผล

(5) ประเมินผลการเรียนเป็นรายวิชา ทั้งในสถานศึกษา และ

สถานประกอบการ

(6) ต้องผ่านการประเมินผลการเรียนจบหลักสูตรการสอบมาตรฐานฝีมือ

(7) ส่งแบบสำรวจข้อมูล ไปยังผู้สำเร็จการศึกษา

(8) ติดตามผู้สำเร็จการศึกษาจากสถานประกอบการ

3.3.11 การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานประกอบการ

สถานประกอบการที่ร่วมจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีต้องตระหนักว่าเป็นเสมือนสถานศึกษาแห่งที่ 2 ของนักเรียนและมีความพร้อมดังต่อไปนี้ คือ

(1) เป็นผู้ประกอบกิจการที่ดำเนินการฝึกอาชีพได้

(2) มีความพร้อมในการฝึกอาชีพตามสาขาวิชานั้น

(3) สามารถจัดให้มีผู้ควบคุมการฝึกและครูฝึก ทำหน้าที่ประสานงาน ดูแล

การฝึกและการสอนอาชีพให้แก่นักเรียนได้

(4) สามารถจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการฝึกอาชีพได้

(5) สามารถจัดการฝึกอาชีพได้ตลอดระยะเวลา 3 ปี หรือจนจบ

หลักสูตร ปวช.

(6) สามารถจัดส่งบุคลากรเข้าร่วมประชุมสัมมนากับสถานศึกษาได้

(7) สามารถจัดสวัสดิการ ตลอดจนมาตรการเกี่ยวกับสวัสดิการให้แก่
นักเรียนที่เข้ารับการศึกษาได้

(8) อยู่ในทำเลที่สามารถติดต่อได้สะดวก

3.3.12 วัตถุประสงค์ของการฝึกอาชีพ

(1) เพื่อพัฒนาบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(2) เพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีฝีมือ ความรู้ ความสามารถ ตรงตาม

ความต้องการของสถานประกอบการ

(3) เพื่อเตรียมบุคลากรไว้ทดแทนการขาดแคลนในอนาคต

3.3.13 ครูฝึกอาชีพศึกษาระบบทวิภาคี

(1) สถานภาพ

ก. เป็นวิศวกร ช่างเทคนิคหรือช่างชำนาญงานในสถาน

ประกอบการ

ข. มีความรู้ ความสามารถในสาขาวิชาที่รับนักเรียนเข้าฝึก

ค. มีบุคลิกภาพ และเจตคติที่ดีต่อการถ่ายทอดความรู้ให้แก่

ผู้อื่น

ง. สามารถเข้ารับการสัมมนาความรู้เกี่ยวกับการจัดการ

อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกับสถานศึกษาได้

(2) ตำแหน่งขององค์กร

สถานประกอบการจะจัดให้มีบุคลากรที่ทำหน้าที่ดำเนินการฝึก

อาชีพให้แก่เรียนดังนี้ คือ ผู้ควบคุมการฝึก หมายความว่า ผู้ที่สถานประกอบการมอบหมายให้ทำ

หน้าที่ประสานงานกับสถานศึกษาในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และรับผิดชอบดูแลการฝึก

อาชีพของนักเรียนในสถานประกอบการ ส่วนครูฝึก หมายถึง ผู้ทำหน้าที่สอนและฝึกอบรมในสถาน

ประกอบการ

3.3.14 การคัดเลือกนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

(1) จำนวนนักเรียนที่จะรับ มีขั้นตอนในการดำเนินการคือ สํารวจความ

ต้องการการรับนักเรียนเข้าฝึกอาชีพจากหน่วยต่างๆ ภายในสถานประกอบการพิจารณาความพร้อมของ

ครูฝึกที่จะดูแลการฝึกให้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน และแจ้งจำนวนนักเรียนที่ต้องการไปยังสถาน

ศึกษา

(2) คุณสมบัติที่ต้องการประกอบด้วย ผู้สมัครจะต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปีบริบูรณ์ สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า มีความตั้งใจในการที่จะเรียนและฝึกอาชีพในสาขาที่สถานประกอบการมีความพร้อม และมีคุณสมบัติอื่น ๆ ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ และตามที่สถานประกอบการต้องการ

(3) วิธีการคัดเลือก ดำเนินการโดยประสานงานกับสถานประกอบการที่เข้าร่วมการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เพื่อดำเนินการรับสมัคร สอบคัดเลือก และสัมภาษณ์นักเรียนที่สถานศึกษาหรือสถานประกอบการจะรับเข้าเรียน

3.3.15 สัญญาการฝึกอาชีพ

(1) สถานประกอบการ ต้องทำสัญญาทฝึกอาชีพกับนักเรียน โดยได้รับความยินยอมจากผู้ปกครองและสถานศึกษารับทราบสัญญา สัญญาการฝึกอาชีพอย่างน้อยควรประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้ คือ ระยะเวลาการฝึก ข้อบังคับหรือระเบียบเกี่ยวกับการฝึกอาชีพ เวลาฝึก เวลาพัก และวันหยุดของนักเรียนเมื่อถึงระหว่างเข้ารับการฝึกอาชีพ สวัสดิการตลอดจนมาตรการเกี่ยวกับสวัสดิการของนักเรียน หลักเกณฑ์การลา เงื่อนไขการเลือกสัญญาการฝึกอาชีพ หลักเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันเกิดจากการฝึกอาชีพ หลักเกณฑ์การรับนักเรียนเข้าทำงานและค่าจ้างเมื่อสำเร็จการศึกษา และรายการอื่นๆ ตามที่ สถานประกอบการและนักเรียนกำหนดร่วมกัน

(2) ระเบียบการฝึกอาชีพ

สถานประกอบการต้องกำหนด ระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการฝึกอาชีพให้แก่ นักเรียน

3.3.16 การจัดการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ

(1) เครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์

สถานประกอบการควรสนับสนุนและจัดหาอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้ที่จำเป็นต่อการฝึกให้แก่ นักเรียนตามสมควร

(2) การวางแผนการฝึก

สถานประกอบการและสถานศึกษาต้องร่วมมือกันวางแผนการฝึกให้ครอบคลุมเนื้อหาวิชาตามหลักสูตร

(3) สมุดรายนงานการฝึก

ครูฝึกมีหน้าที่ ควบคุมดูแลให้นักเรียนบันทึกสมุดรายนงานการ

ฝึกอาชีพ พร้อมทั้งตรวจการบันทึกเพื่อเป็นหลักฐานในการฝึก และนำไปประกอบการสอบมาตรฐานฝีมือทั้งครึ่งหลักสูตร (Interim) และสิ้นสุดหลักสูตร(Final)

3.3.17 ความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการในการฝึกอาชีพ

- (1) สถานประกอบการต้องส่งผู้ควบคุมการฝึกและครูฝึกเข้าร่วมสัมมนากับสถานศึกษาเพื่อแลกเปลี่ยนแนวคิดวิธีการฝึกกับสถานศึกษา
- (2) ให้ความช่วยเหลือและความร่วมมือแก่สถานประกอบการอื่นในการรับ นักเรียนเข้าฝึก หัวข้อเรื่องที่สถานประกอบการอื่นไม่พร้อม
- (3) เปิดโอกาสให้ผู้ควบคุมการฝึก ครูฝึกและนักเรียนของ สถานประกอบการอื่นเข้าไปศึกษาดูงานการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ
- (4) สถานประกอบการอาจจะแลกเปลี่ยนให้ความช่วยเหลือใน ด้านอุปกรณ์เครื่องมือและเครื่องใช้แก่สถานประกอบการอื่นๆ ที่ร่วมจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเพื่อฝึกอาชีพนักเรียนให้ครบถ้วนตามหลักสูตร และทันต่อความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

3.3.18 การร่วมมือกับบุคลากรของสถานศึกษา

- (1) ผู้เชี่ยวชาญจากสถานประกอบการ ในฐานะอาจารย์พิเศษให้ความช่วยเหลือ จัดผู้ชำนาญการพิเศษในสาขาวิชาชีพเฉพาะมาให้ความรู้แก่ครูอาจารย์และนักเรียนของสถานศึกษาตามที่สถานศึกษาของความอนุเคราะห์
- (2) อาจารย์ในฐานะผู้ฝึกหรือครูฝึก สถานศึกษาจัดบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญในสาขาวิชาที่ร่วมจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ทำหน้าที่เป็นครูตามที่สถานประกอบการขอความอนุเคราะห์
- (3) จัดให้มีผู้ควบคุมการฝึก

3.3.19 การเปลี่ยนสภาพจากนักเรียนเป็นพนักงานของสถานประกอบการ

หากสถานประกอบการ มีความประสงค์จะรับนักเรียนเข้าทำงาน ในสถานประกอบการภายหลังสำเร็จการศึกษาแล้ว สถานประกอบการจะต้องแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษร ให้แก่นักเรียนทราบล่วงหน้าก่อนสำเร็จการศึกษาไม่น้อยกว่า 30 วัน กฎเกณฑ์และระเบียบการประเมินผลการเรียนในระบบทวิภาคีให้ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 โดยสถานประกอบการจะประเมินผลการเรียนในรายวิชาที่เรียนหรือฝึกอาชีพที่สถานประกอบการทุกภาคเรียน และร่วมกับสถานศึกษาและสถานประกอบการอื่น ๆ จัดคณะสอบมาตรฐานฝีมือสำหรับนักเรียนในรูปแบบของคณะกรรมการประเมินผลประกอบด้วยการร่วมระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการไม่น้อยกว่า 7 คน โดยผู้แทนจาก

- 2) กำหนดเป้าหมาย จำนวนนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่สถานศึกษาต้องการในแต่ละปี
- 3) กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
- 4) จัดทำรายละเอียดการฝึกภาคปฏิบัติในแต่ละรายวิชาตามความเหมาะสมของสถานประกอบการ ให้ครอบคลุมเนื้อหาของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538
- 5) จัดทำแผนการฝึกภาคปฏิบัติให้เป็นไปตามโครงสร้างหลักสูตร
- 6) ดำเนินการจัดการเรียนการสอน การฝึกภาคปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนการเรียน
- 7) นิเทศการเรียนการสอน การฝึกภาคปฏิบัติและติดตามผล
- 8) จัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผล
- 9) สถานศึกษาและสถานประกอบการทำการทดสอบ มาตรฐานฝีมือของนักเรียน
- 10) สถานประกอบการออกใบรับรองการผ่านงานของ นักเรียนที่สำเร็จการศึกษา
- 11) สถานศึกษามอบประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) แก่ผู้สำเร็จการศึกษา

3.3.23 หน้าที่ของสถานศึกษา

- (1) สำรวจข้อมูลความต้องการของสถานประกอบการในการร่วมมือจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ร่วมกับหัวหน้าคณะวิชาหรือ หัวหน้าแผนกวิชาตามสาขาที่จะเปิดสอน ร่วมสำรวจความต้องการของสถานประกอบการและพิจารณาความเหมาะสม ตลอดจนความเป็นไปได้ในความร่วมมือ นำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจทั้งหมดมาประชุมปรึกษาหารือในการวางแผนการจัดการกำหนดขอบข่ายความรับผิดชอบในการร่วมมือจัด อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
- (2) ประสานกับสถานประกอบการที่ร่วมมือจัดอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคีในการกำหนดเป้าหมายการรับนักเรียนสาขาวิชาชีพ ที่เปิดสอน ตลอดจนการรับสมัครนักเรียน โดยกำหนดจำนวนนักเรียน ร่วมกับสถานประกอบการให้มีความเหมาะสมกับพื้นที่ การฝึกเครื่องมือวัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนอัตราส่วน of นักเรียนกับครูฝึก และสาขาวิชาชีพที่เปิดสอน

นักเรียนจะได้รับเบี้ยเลี้ยงเป็นรายเดือนหรือรายวันหรือรายชั่วโมง ตามที่สถานประกอบการตกลงกับสถานศึกษา ตลอดการฝึกอาชีพ

(5) สวัสดิการตลอดจนมาตรการเกี่ยวกับสวัสดิภาพของนักเรียน ตลอดระยะเวลาการฝึกนักเรียนจะได้รับสวัสดิการต่าง ๆ และสวัสดิภาพตามข้อตกลงระหว่าง สถานศึกษาและสถานประกอบการ เกี่ยวกับสวัสดิการและ สวัสดิภาพ ดังนี้

ค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียน

ค่าเช่าที่พักหรือจัดที่พักอาศัย

ค่าชุดฝึกหรือชุดนักเรียน

ค่าประกันสุขภาพ

ประกันอุบัติเหตุ/ประกันชีวิต

(6) หลักเกณฑ์การลา

ต้องปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของสถานประกอบการ

(7) การยกเลิกสัญญาการฝึกอาชีพ

หากนักเรียนฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับของสถานประกอบการที่ถือว่าเป็นความผิดอย่างร้ายแรง สถานประกอบการสามารถยกเลิกสัญญาได้ทันทีซึ่งจะทำให้พ้นสภาพการเป็นนักเรียนด้วย

(8) หลักเกณฑ์การรับเข้าทำงาน และค่าจ้างเมื่อสำเร็จการศึกษา

สถานประกอบการจะรับนักเรียนเข้าทำงานหลังสำเร็จการศึกษาแล้วจะต้องแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรให้นักเรียนทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 30 วันพร้อมทั้งแจ้งอัตราเงินเดือนและ สวัสดิการที่จะได้รับไว้ด้วย

3.3.27 การบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ

(1) นักเรียนต้องบันทึกการฝึกอาชีพ ลงในสมุดรายงานการฝึกอาชีพ ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอทุกวันที่มีการฝึกอาชีพ

(2) ส่งสมุดรายงานให้ครูฝึกในสถานประกอบการตรวจสอบเพื่อลงนาม ทุกวันที่มีการฝึกอาชีพ

(3) บันทึกวิชาภาคทฤษฎีการเรียนในรายวิชาที่เรียนในสถานศึกษา ลงในสมุดรายงาน

(4) ส่งสมุดรายงานให้ครู อาจารย์ที่ทำหน้าที่ติดตาม และกำกับ การฝึกอาชีพในสถานประกอบการ

(5) เก็บรักษาสมุดรายงานทุกเล่มไว้ เพื่อใช้ประกอบในการประเมินผลครั้งหลักสูตรและสิ้นสุดหลักสูตร

3.3.28 ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษา และสถานประกอบการ

(1) ขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนของสถานศึกษาและชำระเงินบำรุงการศึกษาตามระเบียบว่าด้วยการเก็บเงินบำรุงการศึกษา ภายหลังจากทำสัญญาการฝึกอาชีพกับ สถานประกอบการ แล้วจึงจะมีสภาพการเป็นนักเรียนโดยสมบูรณ์

(2) เข้ารับการปฐมนิเทศร่วมกับผู้ปกครองที่สถานศึกษาและสถานประกอบการจัดขึ้น

(3) ลงทะเบียนเรียนรายวิชา และชำระเงินค่าลงทะเบียนตามระเบียบ

3.3.29 การเรียนและการฝึกอาชีพ

(1) เรียนหมวดวิชาพื้นฐาน วิชาชีพพื้นฐานทั้งทฤษฎีและปฏิบัติเบื้องต้นวิชาเลือกเสรีในสถานศึกษา สัปดาห์ละ 1-2 วัน ตลอดหลักสูตร

(2) ฝึกอาชีพในสถานประกอบการ สัปดาห์ละ 3-4 วัน ตลอด หลักสูตรในรายวิชาชีพเฉพาะ วิชาชีพเลือก โครงการหรือโครงการการวิชาชีพ รวมทั้งการทำ กิจกรรม

3.3.30 การสำเร็จการศึกษา

(1) เรียนครบตาม โครงสร้างของหลักสูตร

(2) ได้รับใบผ่านการศึกษาและฝึกอาชีพ

(3) ได้รับวุฒิปัตร์ผ่านการศึกษาและฝึกอาชีพ

(4) ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

3.3.31 การพิจารณาเลือกสถานประกอบการเข้าร่วมโครงการ

(1) เป็นสถานประกอบการที่มั่นคง ซึ่งดำเนินกิจการมาแล้วเป็นเวลานานพอสมควร (ไม่ควรต่ำกว่า 3 ปี)

(2) เป็นสถานประกอบการซึ่งประกอบธุรกิจ เกี่ยวข้องกับหลักสูตรวิชาชีพในโครงการความร่วมมือโดยตรง

(3) มีภาพพจน์การประกอบธุรกิจที่ดี ในสายตาของประชาชนหรือลูกค้าที่รับบริการหรือเป็นผู้บริโภค

(4) เห็นได้ชัดว่ามีการบริหารธุรกิจอย่างเป็นระบบ มีสายการบังคับบัญชา

(5) การคมนาคมสะดวกปลอดภัย มีสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานที่มีความพร้อมสมบูรณ์ พอสสมควร

(6) สถานประกอบการจัดระบบการทำงานที่มีระเบียบ มีความปลอดภัยในการทำงานสูงและสิ่งแวดล้อมที่ดี

(7) สถานประกอบการมีอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรเพียงพอและทันสมัย

(8) มีครูฝึกที่เชี่ยวชาญ

(9) มีค่าตอบแทนและสวัสดิการแก่นักเรียนตามสมควร

3.3.32 วิธีการประสานงานกับสถานประกอบการ

(1) เตรียมทีมงานที่จะประสานงานกับสถานประกอบการ

(2) เตรียมข้อมูลและสื่อในการนำเสนอแก่สถานประกอบการ

(3) มีการนัดหมายเพื่อขอเข้าพบเจ้าของสถานประกอบการ

(3) นำเสนอรูปแบบการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบ

(5) ซึ่งแจ้งผลประโยชน์ที่สถานประกอบการจะได้รับ

3.3.33 ประโยชน์ที่สถานประกอบการจะได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ

(1) พัฒนาบุคลากรของสถานประกอบการ

(2) วางแผนกำลังคนระยะยาว

(3) ผลิตบุคลากรตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ

(4) ลดปัญหาอัตราการเข้า-ออกของพนักงานประจำ

(5) ลดต้นทุนค่าจ้างแรงงาน

(6) ช่วยเหลือสังคมด้านการศึกษา

2.4. สภาพและปัญหาการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช

การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราชได้ดำเนินการตามหลักการและนโยบายของกรมอาชีวศึกษา ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2538

วัตถุประสงค์และปรัชญาของสถานศึกษา

วิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช เป็นสถานศึกษา 1 ใน 11 สถาบันที่ สังกัดกรมอาชีวศึกษาซึ่งตั้งอยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช จัดตั้งขึ้นเพื่อให้ความรู้ ฝึกทักษะฝีมือ และอบรม คุณธรรม

จริยธรรมเพื่อคุณบุตร คุณธิดา ในจังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดใกล้เคียง ให้มีอาชีพ รู้จักแก้ปัญหา ด้วยตนเองให้มากที่สุดร่วมมือกับท้องถิ่นในการพัฒนาอาชีพให้กว้างขวางยิ่งขึ้นและมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้ เป็นผู้ที่มีความรู้เพื่อประกอบอาชีพมีทักษะฝีมือในการทำงาน และมีคุณธรรมเพื่อการดำเนินชีวิตอยู่อย่างมีความสุขในสังคมสมดังปรัชญาของวิทยาลัยที่ว่า “ฝีมือเป็นเยี่ยม วิชาการเป็นเลิศ คุณธรรมสูงยิ่ง” การดำเนินงานปัจจุบันระดับการศึกษาและแผนกวิชาที่เปิดทำการสอนวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช จัดการศึกษา 1 ประเภทวิชา คือ ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) สาขาวิชาที่เปิดสอนในระบบปกติ มี 7 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาช่างยนต์ สาขาวิชาช่างกลโรงงาน สาขาวิชาช่างเชื่อมโลหะ สาขาวิชาไฟฟ้ากำลัง สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ สาขาวิชาช่างก่อสร้าง และ สาขาวิชาช่างโยธา สาขาวิชาที่เปิดสอนในอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีเปิดทำการสอน ถึง 6 สาขาวิชาใน ระดับปวช. และระดับ ปวส. 3 สาขาวิชามีนักเรียน นักศึกษารวม 529 คน ครู อาจารย์ที่สอนวิชาชีพใน ระบบอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี จำนวน 90 คน สถานประกอบการที่เข้าร่วมจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี จำนวน 80 แห่ง ครูฝึก จำนวน 80 คน

สภาพและปัญหาหลักการแนวทางการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิค นครศรีธรรมราชได้ดำเนินการตามหลักการแนวทางและนโยบายของกรมอาชีวศึกษาดังนี้

2.4.1 การประชาสัมพันธ์

ก. สภาพการประชาสัมพันธ์ หมายถึง สิ่งที่ต้องปฏิบัติโดย การสร้างความเข้าใจกับ บุคลากรทางการศึกษานักเรียน ผู้ปกครองและประชาชนทั่วไปโดยการจัดส่งเอกสาร การจัด รายการวิทยุ ลงบทความในหนังสือพิมพ์ จัดแนะแนวการศึกษาและการจัดนิทรรศการ

ข. ปัญหาการประชาสัมพันธ์ หมายถึง ข้อขัดข้องหรืออุปสรรคในการดำเนินการสร้างความเข้าใจกับบุคลากรในสถานศึกษา และสถานประกอบการ นักเรียน ผู้ปกครองและ ประชาชนทั่วไป โดยการจัดส่งเอกสาร การจัดรายการวิทยุ ลงบทความในหนังสือพิมพ์ จัดแนะแนวการศึกษาและการจัดนิทรรศการ

โดยธรรมชาตินั้นความต้องขัดแย้งจะเกิดขึ้นได้ง่าย และเกิดขึ้นได้เองเสมอ แต่ ความสัมพันธ์ที่ดีจะต้องมีการสร้างและสนับสนุนอย่างจริงจัง การประชาสัมพันธ์จึงเป็นเครื่องมือที่ยก ระดับความเจริญและพัฒนาระดับความรู้ ความเข้าใจ ความราบรื่น ความสัมพันธ์อันดีของ มวลชน และสังคมกับหน่วยงาน จะเป็นหน่วยงานของผู้ประกอบการธุรกิจเอกชน หรือสถาบัน การศึกษาของ รัฐก็ล้วนใช้การประชาสัมพันธ์เป็นเครื่องมือในการดำเนินกิจกรรมดังกล่าวเพื่อเป็นประ โยชน์สูงสุดทั้งสิ้น มีนักการศึกษานักวิชาการได้กล่าวถึง การประชาสัมพันธ์ ไว้ดังนี้

ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 ได้ให้ความหมายของการ ประชาสัมพันธ์ ไว้ว่า “เป็นการติดต่อสื่อสารเพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันถูกต้องตรงกัน”

วนิดา รูปเตชะมี. (2541 : 4) กล่าวไว้ว่า “การประชาสัมพันธ์” หมายถึง ความพยายามของสถาบันที่แสวงหาความสัมพันธ์และความร่วมมือจากประชาชน ตลอดจนข้าราชการไว้ ซึ่งทัศนคติที่ดีของประชาชนต่อสถาบัน เพื่อสร้างความรู้(knowledge) ความเข้าใจ (understanding) เชื่อถือ (belief) ศรัทธา (trust) ให้เกิดขึ้นแก่ประชาชน เพื่อประชาชนยอมรับสนับสนุนให้ความร่วมมือในการดำเนินงาน กระบวนการ วัตถุประสงค์ นโยบาย และความเคลื่อนไหวของสถาบันหรือหน่วยงานนั้น ๆ

พรสิทธิ์ พัฒนานุรักษ์. (2540 : 2) ได้กล่าวถึง หลักการประชาสัมพันธ์ว่าเป็น วิธีการหรือกิจกรรมในการสื่อสารระหว่างหน่วยงานกับกลุ่มประชาชนเป้าหมายเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ อันดี อาศัยหลัก 3 ประการในการดำเนินการคือ

1. การให้ข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่อง เป็นการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่แท้จริงและถูกต้องของหน่วยงานในกลุ่มประชาชนรู้ นโยบาย วัตถุประสงค์การดำเนินงาน ผลงาน กิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งแนวโน้มที่คาดว่าจะดำเนินการเพื่อความเข้าใจ เลื่อมใสศรัทธา หรือมีความรู้สึกที่ดีต่อหน่วยงาน

2. การติดต่อสื่อสารสองทาง ในการให้ข้อมูลหรือเผยแพร่ข่าวสารควรตั้งอยู่บนพื้นฐานของสภาพปัญหาและควรติดตามประเมินผลเพื่อจะรู้ว่ากลุ่มเป้าหมายที่รับข่าวสารแล้วมีความเข้าใจอย่างไร เกิดผลตามที่ต้องการหรือไม่ โดยน้อมรับฟังการวิจารณ์ย้อนกลับ

3. การเสริมความเข้าใจอันดี การสร้างความเข้าใจอันดีเป็นหัวใจสำคัญของการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ โดยเริ่มจากการให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นจริงเพื่อส่งเสริมให้ผู้เกี่ยวข้อง ต่าง ๆ ร่วมมือ ร่วมใจในการผลักดัน ในการดำเนินงานมีความราบรื่นและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งความเข้าใจที่ถูกต้อง และให้การสนับสนุนต่อไป

Scott M.Cutlip and Allen H.Center ยังในพรสิทธิ์ พัฒนานุรักษ์. (2540 : 4) กล่าวไว้ว่า กระบวนการของการประชาสัมพันธ์แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ

1. การค้นหาข้อมูล โดยเริ่มจากการประเมินสถานการณ์เพื่อค้นหา “ปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่หรือที่จะเผชิญ” อันเป็นข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงซึ่งรวบรวมจากแหล่งข้อมูลทั้งภายในและภายนอกสถาบัน โดยการกระทำอย่างไม่เป็นทางการ เช่น การตรวจสอบเอกสารและการดิชม หรือกระทำอย่างเป็นทางการ คือ ทำการวิจัย

2. การวางแผนประชาสัมพันธ์ เป็นการวางแผนดำเนินงานทำให้การทำงาน ราบรื่นลดปัญหาโดยการกำหนดวิธีการปฏิบัติงาน การจัดกิจกรรม การใช้ทรัพยากร การวางกลยุทธ์ เพื่อให้กิจกรรมมีความสอดคล้องต่อเนื่อง บรรลุถึง วัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่วางไว้

3. การสื่อสารประชาสัมพันธ์ เป็นการให้ข้อมูลหรือเผยแพร่ข่าวสารผ่านสื่อหรือกิจกรรมต่าง ๆ ไปสู่กลุ่มประชาชนเป้าหมายเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีต่อกัน รวมถึงการรับฟังความคิดเห็นเพื่อปรับปรุงแก้ไขการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยคำนึงถึงความ เป็นธรรมชาติและการจัดสารและสื่อให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

4. การประเมินผลการประชาสัมพันธ์ เป็นการตรวจสอบติดตามและประเมินผล ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการประชาสัมพันธ์ โดยเริ่มตรวจสอบความพร้อมในช่วงเริ่มดำเนินงาน ติดตามผลในช่วงกำลังดำเนินงาน และประเมินผลเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงาน เพื่อนำผลมาทำการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนา การประชาสัมพันธ์ ในโอกาสต่อไป

ดังนั้นการประชาสัมพันธ์จึงมีความสำคัญต่อการสร้างความเข้าใจและความร่วมมือที่ดี ความร่วมมือที่ดีมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สถาบันจึงต้องดำเนินการด้านประชาสัมพันธ์อย่างมีหลักการและเป็นกระบวนการ โดยการค้นหาข้อมูลการจัดทำแผนดำเนินการจัดลำดับของกลุ่มเป้าหมาย การเตรียมบุคลากร การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ การขอสนับสนุนการประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานหรือบุคคลภายนอก การเยี่ยมสถานประกอบการ การแจกเอกสารตำรา คู่มือและสื่อต่าง ๆ พร้อมอธิบายและสร้างความเข้าใจ การออกไปแนะนำ การศึกษาต่อ ตลอดจนการให้ สารและสื่อที่เหมาะสมในการสร้างความเข้าใจ ความเชื่อถือ ศรัทธา ของประชาชนและสถานประกอบการต่อสถาบัน ทำให้เกิดความเข้าใจ เกิดความสัมพันธ์อันดีและ ยินยอมร่วมมือสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและมี ประสิทธิภาพ

2.4.2 ความร่วมมือกับสถานประกอบการ

ก. สภาพความร่วมมือกับสถานประกอบการ หมายถึง สิ่งที่ต้องปฏิบัติโดย ความร่วมมือในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในการทำกิจกรรมต่างๆ เช่น การกำหนดจำนวนการรับนักเรียน การจัดประชุม นักเรียนและผู้ปกครอง การจัดทำสัญญาฝึกอาชีพ การจัดทำแผนการฝึกภาคปฏิบัติ การกำหนด วิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียน การจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์และ วัสดุฝึก ตลอดจนความร่วมมือในการประชุมสัมมนาต่างๆ

ข. ปัญหาความร่วมมือกับสถานประกอบการ หมายถึง ข้อขัดข้องหรืออุปสรรคใน ความร่วมมือในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในการทำกิจกรรมต่างๆ เช่น การกำหนดจำนวนการรับนักเรียน การจัดประชุมนักเรียนและผู้ปกครอง การจัดทำสัญญาฝึกอาชีพ การจัดทำแผนการฝึกภาคปฏิบัติ การกำหนดวิธีการวัดผลและประเมินผลการจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์และวัสดุฝึก ตลอดจนความร่วมมือในการประชุมสัมมนาต่างๆ

การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีจะสำเร็จผลได้ต้องดำเนินการบนพื้นฐานของความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษา กับสถานประกอบการ ในการเตรียมเยาวชนที่มีคุณสมบัติพร้อมในสภาพของผู้ฝึกหัดงาน ให้สำเร็จเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ มีฝีมือ และคุณธรรมซึ่งตรงกับความต้องการของสถานประกอบการและสังคม มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงความร่วมมือกับสถานประกอบการไว้ดังนี้

รวีวรรณ ชินะตระกูล (2534 : 20) ได้กล่าวว่า ความร่วมมือ หมายถึง การดำเนิน กิจกรรมร่วมกันในการปฏิบัติภารกิจ ตามหน้าที่ระหว่าง สถานศึกษากับสถานประกอบการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างเดียวกัน ซึ่งความร่วมมือทั้งสองฝ่ายนี้เรียกว่า ทวิภาคี (bilateral) สถานศึกษาจำเป็นต้องขอความร่วมมือจากสถานประกอบการ เนื่องจากข้อจำกัดของงบประมาณ และความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีทำให้สามารถปรับกระบวนการเรียนการสอนได้ทันส่งผลถึงคุณภาพของหลักสูตรครูผู้สอนและทักษะของนักเรียนไม่ตรงกับสภาพการมีงานทำทั้งในด้าน ฝีมือและบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ในการทำงาน

จรรยา ชูลาภ. (อ้างในปิยนุช กิจวิบูลย์.2542 : 9) กล่าวว่า การจัดอาชีวศึกษาในทศวรรษหน้าจะต้องประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน ทั้งสถานประกอบการและชุมชนท้องถิ่นพยายามที่จะทำให้ประชาชนได้มีโอกาสรับบริการที่ดีจากการจัดอาชีวศึกษา และ ผู้สำเร็จการศึกษาต้องมีคุณสมบัติเหมาะสมกับสถานะของประเทศ

สุทธิ ผลสวัสดิ์ (อ้างใน อำนวย นาคทัต. 2540 : 80) กล่าวว่า ความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการและสถานศึกษา โดยสถานประกอบการฝึกทักษะทางอาชีพให้แก่ผู้เรียน และสถานศึกษาจัดการสอนในวิชาพื้นฐานอาชีพ ซึ่งเรียกว่า อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี นั้นเชื่อมั่นว่าจะสามารถผลิตช่างฝีมือที่ตรงต่อความต้องการของตลาดแรงงาน และทำให้เยาวชนของชาติมีโอกาสทางการศึกษามากขึ้น

สินีนาฏ ศิลปจารย์ (2541 : 4) กล่าวถึงรูปแบบของความร่วมมือน่าว่าสถานศึกษาจะต้องสร้างมิติใหม่ในการสร้างความร่วมมือกับองค์กรภาครัฐ เอกชน และท้องถิ่น โดยการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีมีการประชาสัมพันธ์ การประสานงานอย่างใกล้ชิด และสร้างความร่วมมือในรูปแบบต่างๆ เช่น จัดวันตลาดนัดแรงงาน จัดประชุมสัมมนา โดยเชิญเจ้าของสถานประกอบการหลาย ๆ อาชีพมาร่วมเป็นวิทยากร การให้สถานประกอบการเป็นแหล่งฝึกงานของนักศึกษา การส่งครูอาจารย์ไปศึกษาดูงานในสถานประกอบการ และการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีร่วมกับ สถานประกอบการ

ดังนั้นความร่วมมือกับสถานประกอบการเป็นสิ่งสำคัญยิ่งประการหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ซึ่งต้องดำเนินการในรูปแบบของคณะกรรมการ ประกอบด้วย

ผู้ควบคุมครูฝึก ครูฝึกของสถานประกอบการ และบุคลากรทางการศึกษาของ สถานศึกษา ได้แก่ ครู อาจารย์ผู้สอน อาจารย์นิเทศก์ และบุคคลฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุ วัตถุประสงค์ตามหลักสูตร สถานประกอบการและสถานศึกษาต้องร่วมมือกันกำหนดเป้าหมาย การรับ นักเรียน กำหนดแผนการเรียน แนวทางการจัดการเรียนการสอน จัดสรรคนผู้สอน วางแผนการฝึก การจัดฝึกภาคปฏิบัติ และการวัดผลประเมินผล ตลอดจนความร่วมมืออื่น ๆ ระหว่างสถานประกอบการ ด้วยกัน เช่น การช่วยฝึกนักเรียนในหัวข้อการเรียนที่ สถานประกอบการอื่นไม่พร้อม การเปิดโอกาสให้ สถานประกอบการอื่น นำครูฝึกและนักเรียน เข้าศึกษาดูงาน ให้ความช่วยเหลือ ด้านอุปกรณ์ และ เครื่องมือ เพื่อให้ นักเรียน ได้ฝึกครบถ้วนตรงตามหลักสูตรและเรียนรู้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของ เทคโนโลยี

2.4.3 การจัดฝึกอาชีพ

ก. สภาพการจัดฝึกอาชีพ หมายถึง สิ่งที่ต้องปฏิบัติโดย การดำเนินจัดฝึกนักเรียน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ให้ เป็นไปตามหลักสูตร โดยจัดทำแผนการเรียน จัดตารางสอน จัดครู อาจารย์เข้าสอน จัดห้องเรียน จัดสื่ออุปกรณ์การสอน เครื่องมือ และวัสดุฝึก ตลอดจนการวัดผลและ ประเมินผลการเรียน

ข. ปัญหาการจัดฝึกอาชีพ หมายถึง ข้อขัดข้องหรืออุปสรรคในการดำเนินจัดฝึก นักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ให้เป็นไปตามหลักสูตร โดยจัดทำแผนการเรียน จัดตารางสอน จัดครู อาจารย์เข้าสอน จัดห้องเรียน จัดสื่ออุปกรณ์การสอนเครื่องมือและวัสดุฝึก ตลอดจนการวัดผลและ ประเมินผล

จุดมุ่งหมายของสถานศึกษาอยู่ที่การจัดการเรียนการสอนให้ เป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพ การจัดและการดำเนินการเรียนการสอนจะเป็นไปได้ด้วยดี จะต้องวางแผนที่ดีในการบริหาร งาน และต้องได้รับความร่วมมือเป็นอย่งดีจากบุคลากรทางการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูอาจารย์ผู้ สอนเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การเรียนการสอนมีคุณภาพซึ่ง ได้มีนักวิชาการและนักศึกษาหลายท่าน ได้ ให้ทัศนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนไว้ดังนี้

ในการจัดการเรียนการสอนบุคลากรทางการศึกษาต้องรู้และเข้าใจในสิ่งที่สำคัญ คือ “หลักสูตร” (พัชรี สว่างทรัพย์, 2532 : 2) เพราะหลักสูตรเป็นแม่บทในการกำหนด แนวทางการเรียน การสอนและกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาต้องดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ มีนักการศึกษา ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 40) กล่าวว่า

หลักสูตร คือ ประมวลประสบการณ์หรือกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้เป็นไปตาม วัตถุประสงค์ด้านการศึกษา การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และ วัฒนธรรม ทั้งภายในและภายนอกสังคมให้บรรลุเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

หลักสูตร คือ ประมวลเหตุการณ์ที่ปวงที่ครูผู้สอนให้แก่ผู้เรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการดำรงชีวิตเพื่อเป็นผู้ใหญ่ที่ดีและมีคุณภาพในอนาคต

หลักสูตร คือ ประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้วางแผนไว้อย่างดีและขึ้นอยู่กับการสอน เพราะประสบการณ์จะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อม

จากความหมายดังกล่าวจะเห็นได้ว่าหลักสูตรเป็นทฤษฎี หลักการและการนำไปใช้จัดการเรียนการสอนตามความมุ่งหมาย หลักสูตรเป็นระบบในการจัดการเรียนการสอน โดยมีปัจจัยนำเข้า (Input) เช่นครู นักเรียน วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ กระบวนการ (Process) ได้แก่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผลผลิต (Output) ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และหลักสูตรยัง หมายถึง แผนการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งประสงค์จะอบรมผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการ

สำหรับ มานิตา อุชชิน (อ้างใน มณี มังคลา. 2542 : 18-19) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครูวิชาชีพไว้ ดังนี้

1. ครูต้องมีแนวทางในการสอนวิชาชีพ โดยมุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาสมรรถภาพที่จะทำให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมการสอนได้
2. ครูต้องใช้วิธีการสอนที่สามารถให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม หรือเกิดการเรียนรู้ หรือเกิดประสบการณ์ตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้ หรือจุดประสงค์ของการทำงานนั้น
3. ครูต้องรู้จักให้กลวิธีที่จะกระตุ้นหรือเร้าใจ เพื่อให้ผู้เรียนสนใจเรียน โดยจัดสภาพสอนทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนให้สอดคล้องกัน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ และมีทักษะในสาขาวิชาชีพ นั้น ๆ

นอกจากนี้ มานิตา อุชชิน ยังได้กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของการสอนวิชาชีพอย่างมี ประสิทธิภาพตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรว่า ประกอบด้วย 4 “M” คือ

1. Mind หมายถึง การสอนวิชาชีพนั้น ผู้บริหารการศึกษาก็ดี ผู้สอนก็ดี จะต้องทุ่มเทกำลังใจ อุทิศเวลา ไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย มีความพร้อมทุกด้าน ต้องกระตือรือร้นคิดสร้างสรรค์ และริเริ่ม ตื่นตัวอยู่เสมอจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามโปรแกรมการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ โดยมีกิจกรรมการเรียนการสอน ที่สอดคล้องกันกับหลักปรัชญา จิตวิทยาและ วิธีการสอนวิชาชีพ อย่างแท้จริง

2. Machine หมายถึง การสอนวิชาชีพจำเป็นต้องมีเครื่องมือเครื่องใช้ เครื่องจักร อุปกรณ์ช่วยสอนครบถ้วนอย่างพร้อมเพียงจริง ๆ การสอนวิชาชีพจะใช้ชอล์กกับกระดานดำนั้นย่อมไม่ได้ผลดี

3. Materials หมายถึง การสอนวิชาชีพนั้น จำเป็นต้องใช้วัสดุอุปกรณ์ในการฝึกปฏิบัติ จะต้องใช้เพื่อการเรียนการสอน ที่มีมาตรฐานและจำนวนเพียงพอจึงจะช่วยให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. Money หมายถึง การสอนวิชาชีพนั้น จะต้องใช้เงินเป็นปัจจัยในการดำเนินการเพื่อจัดหาเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ วัสดุฝึกต่าง ๆ ให้สมบูรณ์และจะต้องหาทางให้มีการเกิดรายได้เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการสอนอีกด้วย การสอนวิชาชีพนั้นจะใช้เงินลงทุนที่หวังผลกำไรกลับมาเป็นตัวเงินไม่ได้ แต่ผลกำไรนั้นก็ คือ คุณภาพของผู้เรียนอีกนัยหนึ่ง ผู้เรียนมีสมรรถภาพทาง วิชาชีพ

ในสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 4 ได้บัญญัติแนวทางการจัดการศึกษา สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาหรือการจัดการเรียนการสอนนั้นกำหนดให้ ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและถือว่าเรียนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเอง ได้โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด

สำหรับพฤติกรรมการสอนของครูจะใช้วิธีการสอน โดยยึดผู้เรียนสำคัญที่สุด ดังนั้น บทบาทของครูจะเปลี่ยนแปลงดังนี้ (หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา. 2542 : 21)

1. มีการเตรียมการสอนอย่างดี
2. มีความรู้ในวิชาที่สอนอย่างถูกต้องแม่นยำและทันสมัย
3. เน้นกระบวนการเรียนรู้ในการสอน
4. เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง
5. เน้นให้นักเรียนแสวงหาคำตอบ
6. ใช้เทคนิควิธีสอนหลายวิธี
7. มีแผนการสอนที่สอดคล้องกันทุกด้านคือ ตรงตามหลักสูตร จุดประสงค์ กิจกรรม

การวัดผลสอดคล้องกัน มีการวิเคราะห์นักเรียนและวิเคราะห์หลักสูตร

8. ใช้จิตวิทยาในการจัดการเรียนการสอน

ดังนั้นรูปแบบการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนสำคัญที่สุดนั้น เน้นวิธีการสอนที่เป็นกิจกรรมให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง รู้จักคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง โดยที่ความรู้เดิมอยู่ในสภาพที่เชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ ทำให้ความรู้ที่เกิดขึ้นนี้มีความหมายต่อผู้เรียน การสอนในความหมายนี้จะมีผลให้นักเรียน

ได้พัฒนาการเรียนรู้ เจตคติและทักษะ หมายถึง นักเรียนจะเป็นคนเก่ง คนดี รวมทั้งให้นักเรียนและคนรอบตัวมีความสุข อันจะมีผลต่อการพัฒนาสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจของประเทศชาติโดยรวม

การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง โดยดำเนินการตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ของกรมอาชีวศึกษาโดยให้ สถานศึกษาจัดทำแผนการเรียนตลอดหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการและจัดสัมมนาให้แก่ครูอาจารย์ของสถานศึกษาและครูฝึกของสถานประกอบการ จัดทำแผนการสอน จัดการเรียนการสอน ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเบื้องต้นในสถานศึกษาให้แก่ นักเรียนที่ได้ลงทะเบียนเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีโดยให้ครูอาจารย์แต่ละสาขาวิชาดำเนินการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตร จัดฝึกอบรมเพิ่มเติมให้นักเรียน รายวิชาใดสถานประกอบการไม่สามารถจัดการเรียนการสอนได้ สถานศึกษาต้องจัดสอนให้ครบตามหลักสูตร ในส่วนของสถานประกอบการต้องตระหนักว่าเป็นเสมือนหนึ่งสถานศึกษาแห่งที่ 2 ของนักเรียนจะต้องจัดให้มีครูฝึกและผู้ควบคุมการฝึกที่มีความรู้ ความสามารถ จัดทำแผนการสอนร่วมกับสถานศึกษาทำการฝึกอบรมอาชีพให้นักเรียนประสานงานกับสถานศึกษาและผู้ปกครองจัดสถานที่ฝึกให้เหมาะสมปลอดภัยและถูกสุขลักษณะจัดวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้สำหรับใช้ในการฝึกนักเรียนตลอดหลักสูตร กำหนดกฎระเบียบในการฝึกอาชีพให้นักเรียนอบรมระเบียบวินัยความประพฤติของนักเรียน ตลอดจนทำการวัดและประเมินผลร่วมกับสถานศึกษา

2.4.4 การนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน

ก. สภาพการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน หมายถึง สิ่งที่ต้องปฏิบัติโดยการแนะนำส่งเสริม สนับสนุนครูผู้สอน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและการแก้ปัญหา แต่งตั้ง ผู้ทำหน้าที่นิเทศก์ การจัดแผนการนิเทศ และการนำผลการนิเทศไปใช้พัฒนาการเรียนการสอนตลอดจนฝึกอบรม และศึกษา ดูงานในสถานศึกษาและสถานประกอบการต่างๆ

ข. ปัญหาการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน หมายถึง ข้อขัดข้องหรืออุปสรรคในการแนะนำส่งเสริม สนับสนุนครูผู้สอนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและการแก้ปัญหา แต่งตั้งผู้ทำหน้าที่นิเทศก์ การจัดแผนการนิเทศ และการนำผลการนิเทศไปใช้พัฒนาการเรียน การสอน ตลอดจนฝึกอบรมและศึกษา ดูงานในสถานศึกษาและสถานประกอบการต่างๆ

การนิเทศเป็นการ แก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาบุคลากรทางการสอน ผู้นำที่มี ประสิทธิภาพจะต้องรู้จักปรับปรุงพฤติกรรมของตนให้เหมาะสม โดยเฉพาะการทำงานร่วมกับคนอื่น ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน บทบาทที่มุ่งหวังของการนิเทศ ได้แก่ ผลสำเร็จของการทำงานในทุกสถานการณ์ และผลสำเร็จของงานจะสมบูรณ์ได้ต้องพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพโดย

เฉพาะอย่างยิ่งคุณภาพของบุคลากรทางการสอน ได้มีนักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิได้กล่าวถึง การนิเทศ และการพัฒนาบุคลากรไว้ดังนี้

การนิเทศ

สัจด์ อุทรานันท์ (2530 : 19) กล่าวว่า การนิเทศ หมายถึง กระบวนการในการทำงาน ร่วมกันระหว่างผู้นิเทศก็กับผู้รับการนิเทศ และการนิเทศการศึกษาเป็นการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน โดยผ่านตัวกลางคือครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งซารี มณิศรี. (2538 : 79-106) ได้กล่าวถึง กระบวนการนิเทศการศึกษา 3 ขั้นตอนคือ

1. การวางแผน เป็นการเชื่อมโยงสิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบันกับสิ่งที่เรามุ่งหวังให้สำเร็จตาม วัตถุประสงค์ โดยคำนึงถึง 5W และ 1H คือจะทำอะไร (What) ทำทำไม (Why) ทำที่ไหน (Where) ทำเมื่อใด (When) ใครเป็นผู้รับผิดชอบ(Who)และทำอย่างไร(How) การวางแผนจึงเกี่ยวกับการตัดสินใจในปัจจุบัน มองผลในอนาคต

2. การฝึกอบรม เป็นการเพิ่มความรู้ ทักษะและความสามารถของบุคคลใน หน่วยงาน ให้บุคลากรได้พัฒนานิสัย ความคิด การกระทำ โดยมุ่งหวังในการเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เข้ารับ การอบรม

3. การติดต่อสื่อสาร เป็นสิ่งจำเป็นและ โดยภารกิจผู้นิเทศต้องติดต่อสื่อสารกับบุคคล และหน่วยงาน การติดต่อสื่อสารที่เปิดเผยถูกต้อง สม่ำเสมอตลอดเวลาเป็นความหวังของ ผู้ที่ทำงานร่วมกัน ความต่อเนื่องของการสื่อสารสองทาง การใช้ข้อมูลย้อนกลับเป็นส่วนสำคัญของการสื่อสาร และทำให้การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ กล่าวคือ สื่อความสมบูรณ์ ถูกต้องเป็นจริง ชัดเจน กะทัดรัด และเชื่อถือได้ สื่ออย่างไร โดยวิธีไหน หากเข้าใจตรงกันก็บรรลุผลการต่อสื่อสารที่มี ประสิทธิภาพ การสื่อสารจะ ช่วยประหยัดเวลา ทักษะการสื่อความหมาย คือ การพูด การเขียน การอ่าน และท่าทาง จะช่วย สนับสนุนให้งานนิเทศประสบความสำเร็จได้

สัจด์ อุทรานันท์ (2530 : 12 - 13) ได้กล่าวถึง ความมุ่งหมายของการนิเทศ การศึกษา ที่สำคัญไว้ 4 ประการ ได้แก่ เพื่อพัฒนาคน คือ ครู ได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ดีเพื่อพัฒนางาน สอนให้ดีขึ้น เพื่อสร้างการประชาสัมพันธ์ ผลที่เกิดขึ้นจากการทำงานร่วมกันผลัดเปลี่ยนกันเป็นผู้ นำ และผู้ตาม และเพื่อสร้างขวัญกำลังใจ ซึ่งมีความสอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตร โรจน์ (2536 : 8) ที่ กล่าวว่าความมุ่งหมายของการนิเทศการสอนเป็นการมุ่งปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อ พัฒนาวิชาชีพครูให้ครูมีความรู้ความสามารถในด้านการสอน การพัฒนาคุณภาพของนักเรียน การสร้าง ขวัญและกำลังใจ แก่บุคคลที่เกี่ยวข้องกับ การนิเทศและการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคล ผู้เกี่ยวข้องในการทำงานร่วมกัน

Burton and Brueckner (อ้างในครุรักษ์ ภิรมย์รักษ์, 2538 : 13) ได้ให้หลักการและความมุ่งหมายของการนิเทศการสอนได้ดังนี้

1. การบริหารต้องคำนึงถึงการเตรียมการอำนวยความสะดวกในด้านวัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ และการดำเนินงานโดยทั่วไป
2. การนิเทศการสอนต้องคำนึงถึงการปรับปรุงการสอนโดยเฉพาะ
3. การบริหาร และการนิเทศมีภารกิจที่ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ การดำเนินงานทั้งสองอย่างจะต้องประสานสอดคล้องกัน มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันเป็นส่วนประกอบของกันและกันและรับผิดชอบภารกิจในการดำเนินงานของโรงเรียนร่วมกัน
4. การนิเทศที่ดีต้องอยู่บนพื้นฐานของปรัชญาและวิทยาศาสตร์
5. การนิเทศที่ดีต้องอยู่บนพื้นฐานของปรัชญาประชาธิปไตย
6. การนิเทศที่ดีต้องใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ มีเจตคติที่ดีต่อวิธีการทางวิทยาศาสตร์ และมีเจตคติที่ดีต่อกระบวนการที่ไม่หยุดนิ่งทางการศึกษาของสังคม
7. การนิเทศที่ดีนั้นในสถานการณ์ที่วิธีการทางวิทยาศาสตร์ซึ่งได้รับการควบคุมอย่างแน่นนอนแล้ว แต่ไม่สามารถนำมาใช้ได้จะต้องใช้กระบวนการแก้ปัญหาอื่น ๆ มาทำการศึกษาปรับปรุงและประเมินผล ทั้งที่เป็นผลลัพธ์และกระบวนการดำเนินงาน
8. การนิเทศที่ดีต้องเป็นการสร้างสรรค์ และไม่กำหนดแน่นอนตายตัวว่าจะต้องทำอย่างไร
9. การนิเทศที่ดีจะต้องดำเนินการด้วยวิธีการที่มีระเบียบแบบแผนมีการประสานการปฏิบัติการอย่างมีแผน และดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
10. การนิเทศที่ดีต้องพิจารณาให้ความสำคัญกับผลที่จะได้รับ และความมั่นคงถาวรของผลที่ได้รับนั้น
11. การนิเทศที่ดีต้องเป็นวิชาชีพ กล่าวคือ เป็นการแสวงหาวิธีการต่าง ๆ เพิ่มขึ้นเพื่อที่จะใช้ในการประเมินผลบุคลากร วิธีการ และผลที่ได้รับ โดยคำนึงถึงมาตรฐานที่ได้ตั้งไว้ และมุ่งไปสู่การนิเทศตนเองได้

กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2542 : 7 - 9) ได้กล่าวถึงวิธีการนิเทศว่าเป็นการนิเทศของบุคลากร ผู้ทำหน้าที่นิเทศการศึกษาที่ปฏิบัติต่อผู้รับการนิเทศ เพื่อให้ผู้รับการนิเทศเกิดพัฒนา มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ของการนิเทศแต่ละครั้ง ซึ่งมีวิธีการนิเทศ หลายวิธี เช่น การบรรยาย (Lecture) การสังเกต (Observation) การสัมภาษณ์ (Interview) การประชุม (Conference Meeting) การอภิปราย (Discussion) การไป ทักสนศึกษา (Field Trip) การไป

เยี่ยมเยียน (Study Visit) การนิเทศแบบคลินิก (Clinical Supervision) และการสนทนา (Conversation) ผู้นิเทศแต่ละคนอาจจะไม่ได้ใช้วิธีการนิเทศวิธีใดวิธีหนึ่งเท่านั้น แต่อาจจะต้องใช้หลายวิธีควบคู่กันไป ตามความเหมาะสมของสถานการณ์โดยคำนึงถึงกลุ่ม เป้าหมาย สภาพปัญหา พื้นที่งบประมาณ และ จุดประสงค์ของการนิเทศ

การพัฒนาบุคลากรทางการสอน

บุญเทียม เจริญยิ่ง. (2528 : 82) ได้มีความเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรว่า การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษามีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งเพราะจะช่วยแก้ปัญหาและเพิ่ม ประสิทธิภาพด้านการเรียนการสอนที่มีผลต่อการผลิตทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ ส่วน

บุญเลิศ ภพลาภ. (2537 : 10) ได้ให้ทัศนะเรื่องการพัฒนาบุคลากรทางการสอนว่ามีความ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาบุคลากรการสอนให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะใน การทำงาน ให้ดีขึ้น

ดังนั้น การนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน คือ กระบวนการหรือ กิจ กรรมต่าง ๆ ในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนของครูผู้สอนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ สูงสุดแก่ผู้เรียน การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีจำเป็นจะต้องดำเนินการนิเทศและการพัฒนาบุคลากร ทางการสอน โดยจัดการวางแผนการนิเทศ ติดตามประเมินผลการฝึกอาชีพใน สถานประกอบการกล่าว คือจัดทำแผนติดตามและกำกับแต่ละสาขาวิชา จัดตั้งอำนวยการตรวจสอบความสะอาดให้แก่ครูอาจารย์ที่ทำหน้าที่ติด ตามและกำกับการฝึกอาชีพการติดตามผลการปฏิบัติตามแผน การรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการ พัฒนาใน โอกาสต่อไปการพัฒนาบุคลากรทางการสอนสถานศึกษาจะต้องจัดประชุมสัมมนาจัดการอบรมผู้ควบคุมการฝึกและครูฝึกของสถานประกอบการครูอาจารย์ในสถานศึกษาโดยให้ความรู้ความ เข้าใจหลักการวิธีการ ตลอดจนข้อปฏิบัติในการดำเนินการจัด อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี การจัดราย ละเอียดวิชาชีพในหมวดวิชาเลือกให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ การจัดทำแผน การฝึกวิทยาดลอดหลักสูตร จัดทำแผนการวัดผลและประเมินผล การเรียนภาคทฤษฎีและการฝึก อาชีพตลอดจนการดำเนินการอื่นๆ เช่น การเชิญ ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ชำนาญการพิเศษ ในสาขาวิชาชีพ เฉพาะมาให้ความรู้แก่ครูอาจารย์และครูฝึกเป็นต้น

2.4.5 การวัดผลและประเมินผลการเรียน

ก. สภาพการวัดผลและประเมินผลการเรียน หมายถึง สิ่งที่ต้องปฏิบัติโดยการวัดผล และการประเมินผลการเรียนของนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ทั้งภาคทฤษฎีและการฝึกภาคปฏิบัติ การกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล กำหนดระยะเวลาวัดผลและประเมินผล การส่งผลการเรียนให้

กับงานวัดผลและแจ้งผลการเรียนให้สถานประกอบการรับทราบตลอดจนการเรียนซ่อมเสริมแก่นักเรียน ผู้ไม่ผ่านเกณฑ์การวัดผล

ข. ปัญหาการวัดผลและประเมินผลการเรียน หมายถึง ข้อขัดข้องหรืออุปสรรคในการวัดผลและการประเมินผลการเรียนของนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ทั้งภาคทฤษฎีและการฝึกภาคปฏิบัติ การกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล กำหนดระยะเวลาการวัดผลและประเมินผล การส่งผลการเรียนให้กับงานวัดผลและแจ้งผลการเรียนให้สถานประกอบการรับทราบตลอดจน การเรียนซ่อมเสริมแก่นักเรียนผู้ไม่ผ่านเกณฑ์การวัดผล

การประเมินผลและติดตามผลเป็นกิจกรรมที่วัด เพื่อจะได้ทราบผลว่าการเรียนการสอนนั้นบรรลุจุดมุ่งหมายไว้หรือไม่ จึงเป็นงานสำคัญของสถานศึกษาเพื่อนำผลที่ได้มาแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 :198-199) ได้กล่าวว่า การวัดและประเมินผลมีคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องที่ควรทราบดังนี้

1. การสอน (Test) หมายถึง การใช้เครื่องมือชนิดต่าง ๆ ในการทดสอบ หรือ กระบวนการอันมีระบบที่ใช้ในการเปรียบเทียบพฤติกรรมบุคคลตั้งแต่ 2 คน หรือมากกว่าขึ้นไป เช่นการเปรียบเทียบ ความสามารถ สัมฤทธิ์ผล ความสนใจ เป็นต้น

2. การวัด (Measurement) เป็นกระบวนการที่กำหนดจำนวนตัวเลขในกับวัตถุ สิ่งของ หรือบุคคลตามความมุ่งหมายและเปรียบเทียบลักษณะความแตกต่างที่ปรากฏอยู่ในสิ่งที่จะวัดนั้น ๆ เช่น วัดความสามารถทางสมองด้านต่าง ๆ การวัดคุณสมบัติทางกายภาพ

3. การประเมินผล (Evaluation) เป็นการพิจารณาคัดสินเกี่ยวกับ คุณภาพ คุณค่า ความจริง และการกระทำการประเมินผลแต่ละครั้งจะประกอบด้วย

ก. ผลที่ได้รับจากกระบวนการต่าง ๆ เช่น สังเกต การตรวจสอบงาน การสัมภาษณ์ หรือทดสอบ

ข. เกณฑ์การพิจารณา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาว่า เก่ง-อ่อน-พอใจ-ไม่พอใจ- ผ่าน-ไม่ผ่าน ได้นำผลที่วัดได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ค. การตัดสินใจ เป็นการชี้ขาดหรือสรุปผลการเปรียบเทียบระหว่างผลที่วัดได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

วรสุดา บุญไวยโรจน์ อ่างใน อนันต์ จันทร์ภาโส. (2536 : 35-36) ได้กล่าวสรุปไว้ว่า การวัดผลและการประเมินผลเป็นการบวนการที่แตกต่างกันแต่ต่อเนื่องสัมพันธ์กัน กล่าวคือ การวัดผลหมายถึง กระบวนการที่ได้มาซึ่งตัวเลข จำนวน หรือปริมาณได้ปริมาณหนึ่งโดยอาศัยเครื่องมือหรือวิธี

การต่าง ๆ เช่น การสังเกต การตรวจผลงาน การสัมภาษณ์ และการใช้แบบทดสอบ ส่วนการประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่นำเอาผลของการวัดมาพิจารณาเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานอย่างใดอย่างหนึ่งแล้วตัดสินใจตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ส่วน ชวาล แพร์ดกุก. (2528 : 4) ได้กล่าวว่า จุดมุ่งหมายในการวัดผลและประเมินผลการศึกษาเป็นการปรับปรุงและพัฒนามนุษย์ทำให้ นักเรียนตั้งใจเรียนและเรียนดีขึ้น เพราะการประเมินผลช่วยกระตุ้นนักเรียนให้ทบทวนความรู้ที่เรียนมา นักเรียนจะทราบความก้าวหน้าในการเรียนของตน นอกจากนั้น ยังเป็นเครื่องมือของครูในการพิจารณาปรับปรุงการเรียนการสอน และช่วยให้การตัดสินใจมีความเที่ยงตรงแน่นอนและยุติธรรมมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ วรสุดา บุญยไวโรจน์. (2526 : 254-255) ที่กล่าวว่า การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนเป็นกระบวนการที่ช่วยให้ผู้สอนทราบว่า นักเรียนสอบได้หรือสอบตก หรือได้กี่เปอร์เซ็นต์เท่านั้น แต่เป็นกระบวนการที่ควบคู่ไปกับการศึกษาอบรมและพัฒนาความเจริญของงานให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนคงจะเห็นได้จากวัตถุประสงค์ต่อไปนี้

ก. ด้านผู้เรียน

- 1) เพื่อให้ผู้เรียนรู้ความสามารถของตนเองว่ามีจุดเด่นหรือจุดบอดตรงไหน จะได้หาทางปรับปรุงแก้ไขต่อไป
- 2) เพื่อกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจในการเล่าเรียน
- 3) เพื่อให้ผู้เรียนทราบจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้วิชานั้น การสอนจะทำให้ผู้เรียนเห็นแนวทางว่าครูต้องการให้รู้ เข้าใจหรือทำอะไรได้บ้าง
- 4) เพื่อให้ผู้เรียนสร้างขบวนการเรียนที่ถูกต้องการร่วมเฉลยข้อสอบระหว่างผู้เรียนและผู้สอนจะทำให้ผู้เรียนทราบว่าตนไม่เข้าใจหรือเข้าใจผิดอย่างไร และสิ่งที่ถูกต้องเป็นอย่างไร

ข. ด้านผู้สอนและฝ่ายบริหาร โรงเรียน

- 1) เพื่อทราบปริมาณความงอกงามของผู้เรียนในทุกด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญาและใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนให้ก้าวหน้าตามระดับความสามารถแห่งตน
- 2) เพื่อช่วยในการคัดเลือกประสบการณ์และวิธีการสอนแบบทดสอบที่ดีจะบอกให้ผู้สอนทราบว่าประสบการณ์ใดที่ผู้เรียนควรทราบแต่ไม่ได้สอน หรือวิธีสอนและกิจกรรมใดที่เหมาะสมกับผู้เรียน
- 3) เพื่อเป็นแนวทางให้ครูทราบประสิทธิภาพในการสอนของตน
- 4) เพื่อทราบถึงความสนใจ ทักษะ ทักษะทางอารมณ์ สังคม และความต้องการของผู้เรียนเพื่อนำไปใช้ทางด้านแนะแนว

5) เพื่อช่วยในการจัดตำแหน่ง เช่น ในการพิจารณารับนักเรียนเข้าใหม่ การจัดชั้นเรียน การเลื่อนชั้น และการจัดกลุ่มในห้องเรียน เป็นต้น

6) การวัดผลการศึกษามีส่วนช่วยในด้านกรณีพิเศษ และการบริหารการเรียนการสอนช่วยให้ผู้บริหารทราบว่าควรจะอบรมครูหรือแนะนำครูในเรื่องอะไร โดยใช้ผลจากการวัดผลประเมินผลนักเรียนเป็นหลัก

7) เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับปรับปรุงและแก้ไขโปรแกรมการสอนของโรงเรียน

8) เพื่อเป็นข้อมูลที่จะนำไปสู่การวิจัยทางสาขาสังคมศาสตร์ต่อไป

กรมอาชีวศึกษา. (2535 : 5) ได้กล่าวถึง การวัดผลและประเมินผลของวิทยาลัย เป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องจัดให้มีการประเมินผลการเรียนการสอน ตามระเบียบและหลักเกณฑ์ให้คะแนน ผลการเรียนการสอนกำหนดเนื้อหาวิชาที่สอนและส่งเสริมให้ครูผู้สอน มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผล การเรียนการสอน

สำนักงาน โครงการทวิภาคี กรมอาชีวศึกษา (2541 : 12) ได้กล่าวถึง การประเมินผล และติดตามผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ จัดอาจารย์นิเทศก์ไปนิเทศ ประสานงานและให้ความรู้ ในการวัดผลและประเมินผลการเรียนทุกภาคเรียน การประเมินผล รายวิชา ทั้งในสถานศึกษาและสถานประกอบการ การประเมินผลครึ่งหลักสูตร (Interim) การประเมินผลเมื่อจบหลักสูตร และการทดสอบมาตรฐานฝีมือตลอดจนการสำรวจข้อมูลของ ผู้สำเร็จการศึกษาและติดตามผู้สำเร็จการศึกษาจากสถานประกอบการ

จึงสรุปได้ว่าการประเมินผลและติดตามผลเป็นภารกิจของสถานศึกษาที่จะต้องดำเนินการอย่างมีระบบเพื่อประเมินผลการเรียนการสอนทั้งก่อนสอน ระหว่างการเรียนการสอน หลังจากจบการเรียนการสอน รวมทั้งติดตามข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษาจากสถานประกอบการ เพื่อนำผลไปปรับปรุงการประเมินผลและติดตามผลให้มีประสิทธิภาพ

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การจัดการอาชีวศึกษาอีกรูปแบบหนึ่ง คือ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกรมอาชีวศึกษานำมาจัดโดยความร่วมมือกับสถานประกอบการเอกชน ซึ่งมีบทบาทในการฝึกอาชีพของนักศึกษาจากการจัดอาชีวศึกษารูปแบบดังกล่าวได้มีผู้ให้ความสนใจทำการวิจัยบ้างแล้วซึ่งจะได้กล่าวต่อไปนี้

สุนีย์ ภูพันธ์ (2530 : 214) ได้วิจัยเรื่องศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2530 ประเภทวิชาศิลปกรรมในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษากกรมอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่าปัญหาส่วนใหญ่เกี่ยวกับสถานที่ฝึกงานอาชีพมีจำกัด ขาดความร่วมมือจาก

สถานประกอบการเพราะสถานที่ฝึกงานอาชีพมีหลายแห่งที่ไม่พร้อมจะรับนักศึกษาไปฝึกงานเนื่องจากนักศึกษาขาดความแม่นยำในฝีมือ ทำให้ขาดความมั่นใจในการทำงานก่อให้เกิดความเสียหายแก่การทำงานในสถานประกอบการนั้น ๆ

ภาวนา ไชยสมบุรณ์ (2533 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ความคาดหวังของผู้ประกอบการและครูเกี่ยวกับคุณลักษณะนักศึกษาฝึกงานระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขางานออกแบบพาณิชย์ศิลป์ คณะวิชาศิลปประยุกต์ ในวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานครผลการวิจัยพบว่า ผู้ประกอบการและครูลาดหวังเกี่ยวกับคุณลักษณะนักศึกษาฝึกงานแตกต่างกัน โดยเฉพาะ คุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษาฝึกงานด้านบุคลิกภาพลักษณะนิสัย มนุษยสัมพันธ์และอารมณ์โดยครูมีความคาดหวังสูงกว่าสถานประกอบการ

วัชรินทร์ ศิริวิพานิช (2535 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องศึกษาถึงความต้องการแรงงานระดับช่างฝีมือและเทคนิคและการพัฒนาเทคโนโลยีของธุรกิจอุตสาหกรรมในจังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่าสถานประกอบการกลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรมเกษตรและบริการมีความต้องการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาใช้ในการผลิตและบริการมากขึ้น มีความต้องการแรงงาน ระดับช่างฝีมือ และช่างเทคนิคที่มีความรู้ความสามารถในการใช้เครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์นอกจากนี้ยังต้องการพัฒนาเทคโนโลยีในองค์ประกอบด้านต่างๆ เพิ่มมากขึ้น แต่แรงงานในระดับดังกล่าวในท้องถิ่นมีขีดจำกัดและขาดแคลน และยังพบว่า ปัจจัยพื้นฐานทางด้านอุตสาหกรรมในท้องถิ่นชนบทยังไม่ดีพอที่จะรองรับการนำเทคโนโลยีมาใช้ให้มีประสิทธิภาพได้

ฉวีวรรณ สุกรวัชรินทร์ (2535 : 176) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการฝึกงานของนักศึกษา ประเภทวิชาบริหารธุรกิจวิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ในด้านการวางแผนและการเตรียมการนั้น สถานประกอบการเห็นว่าการวางแผนใน การกำหนดจุดมุ่งหมายการฝึกงานของนักศึกษาได้อย่างชัดเจนในทุกขั้นตอน ทั้งด้านการปฏิบัติมีปัญหาและความต้องการในระดับปานกลาง และมีปัญหาในการกำหนดเกณฑ์คุณสมบัติของนักศึกษาฝึกงาน ส่วนการนิเทศการฝึกงานนั้นมีการปฏิบัติในระดับปานกลางมีปัญหาและควมต้องการในระดับมา

จิต เอียดสังข์ (2535 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาหารูปแบบที่เหมาะสมในการส่งนักเรียนฝึกงานในสถานประกอบการ พบว่าก่อนการส่งนักเรียนนักศึกษาออกฝึกงานในสถานประกอบการ สถานศึกษาควรเตรียมความพร้อมในเรื่องที่สำคัญจำเป็น เช่น การให้คำแนะนำ นักศึกษาการจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้อง การทำความเข้าใจกับครู อาจารย์ การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถานประกอบการและสภาพแวดล้อมของสถานประกอบการให้นักศึกษาทราบเป็นต้น

พลายงาม ดวงสว่าง (2536 : 137) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาระบบโรงเรียนโรงงานของวิทยาลัยเทคนิคท่าหลวงซิเมนต์ไทยอนุสรณ์ผลการวิจัยได้กล่าวถึงการพัฒนา คุณภาพของนักศึกษาช่างฝึกหัด โดยยึดหลักการบริหารอาชีวศึกษาและหลักการอาชีวศึกษาในระบบ ทวิภาคี (Dual System) หรือระบบคู่เป็นแนวทางของการพัฒนา สรุปได้ดังนี้

1. กระบวนการจัดการ การศึกษาได้พัฒนาการสอน และการฝึกทักษะพื้นฐานโดยวิทยาลัยรับ ผิดชอบโดยดำเนินการฝึกทักษะพื้นฐานให้กับนักเรียนช่างฝึกหัดเองเหตุผลที่ต้องดำเนินการเช่นนั้น เพราะ

1.1 สถานประกอบการส่วนใหญ่ไม่มีความพร้อมทั้งเรื่องสถานที่ฝึกอบรมและครูฝึก

1.2 ความร่วมมือกันระหว่างสถานประกอบการและสถานศึกษามีน้อยมากเพราะ รัฐบาล ขาดมาตรการเกี่ยวกับการจัดฝึกอาชีพให้กับเยาวชน

2. ผลการใช้แผนการฝึกและแบบการฝึกร่วมทำให้สถานประกอบการได้ทราบระยะเวลาการ ฝึกงานอาชีพ ช่วยให้เจ้าของสถานประกอบการเตรียมแผนรับงานอาชีพจากภายนอกเข้ามาประกอบ ธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง สามารถดำเนินการบริหารบุคคลได้อย่างสอดคล้อง และมี ประสิทธิภาพอีกด้วย

3. ผลการใช้คู่มือครูฝึก และคู่มือนักเรียนช่างฝึกหัดนั้น สถานประกอบการไม่มีครูฝึก โดย ตรง จึงต้องพัฒนาช่างชำนาญงานขึ้น เพื่อให้เขาปฏิบัติงานแทนครูฝึกได้อย่างมีประสิทธิภาพสำหรับคู้ มือนักเรียน ช่วยเหลือแนะนำนักเรียนในการประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสมระหว่างอยู่ปฏิบัติงาน อาชีพในสถานประกอบการและช่วยเหลือถึงวิธีการใช้เครื่องจักร เครื่องมือตลอดจนการรักษาความ ปลอดภัยในระหว่างฝึกงานอาชีพ รายงานการศึกษาดังกล่าวยังได้ให้ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการที่จะ พัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาระบบ โรงเรียน- โรงงานเพื่อให้มีประสิทธิภาพได้นั้นจะต้องดำเนินการ พัฒนาต่อไปคือ

1. สถานศึกษาจะต้องพัฒนาระบบการทำงานร่วมกันระหว่างสถานประกอบการและสถาน ศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ประสานความเข้าใจและความเข้าใจจากสถานประกอบการอย่างใกล้ชิด อย่างมีระบบตลอดเวลาเพื่อให้สถาบันทั้งสองเกิดความร่วมมือกันทำงานอย่างแท้จริง

2. สถานศึกษาควรจัดหน่วยงานขึ้นใหม่ นอกจากงานแนะแนวที่มีภาวะงานประจำมากอยู่แล้ว เพื่อทำหน้าที่จัดเก็บข้อมูลของความต้องการเรื่องแรงงานและติดต่อประสานอย่างใกล้ชิดกับ ภาค ธุรกิจอุตสาหกรรมภายในจังหวัดหรือจังหวัดใกล้เคียง

ปรีดี ดาบเพชร (2537 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเกี่ยวกับการศึกษาสภาพความเป็นจริงและความ ต้องการของผู้บริหารศึกษาและผู้บริหารสถานประกอบการที่เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารและการจัดการ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของกรมอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่า

ด้านการวางแผนต้องการพัฒนาในด้านการวางแผนการกำหนดยุทธศาสตร์ในการเตรียมการ และวางแผนการดำเนินงานให้ชัดเจนมากขึ้น

ด้านการแบ่งสรร ต้องการให้มีการอบรมบุคลากรของสถานศึกษาและสถานประกอบการให้ เข้าใจนโยบายและแนวปฏิบัติงานตาม โครงการ

ด้านการประสานงาน ต้องการให้หน่วยงานที่เป็นองค์กรกลางที่รับผิดชอบด้านการบริหาร และการประสานงานจะต้องเร่งรัดการประสานงานให้มากขึ้น

ด้านการประเมินผล ต้องการให้สถานศึกษา และสถานประกอบการร่วมกันตรวจสอบ กฏระเบียบและแนวปฏิบัติ

ด้านการกระตุ้นและจูงใจต้องการให้ผู้บริหารระดับนโยบายและหน่วยงานที่องค์กรกลางจัดทีม งานมาช่วยชี้แจง แนะนำและร่วมกันแก้ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน ทั้งปัญหาในเชิงนโยบายและ ปัญหาในการปฏิบัติ

ประชาคม จันทรชิต. และคณะ (2538 : 45-46) ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ในระบบทวิภาคี ตามทัศนะของอาจารย์ผู้สอนวิทยาลัย อาชีวศึกษาปัตตานี ผลการวิจัยพบว่าด้านการวางแผนการใช้หลักสูตร และการประชาสัมพันธ์การใช้ หลักสูตรมีปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึงประชาชนในท้องถิ่นไม่เข้าใจหลักสูตรและเวลาใน การประชาสัมพันธ์น้อยแนวทางการแก้ไข คือควรประชาสัมพันธ์ให้กว้างขวางและมากขึ้น

ด้านการจัดแผนการเรียนการสอนมีปัญหา กรณีสถานประกอบการในจังหวัดมีน้อย นักเรียนไปฝึกงานต่างจังหวัดไม่สะดวกในการจัดการเรียนการสอนแนวทางการแก้ไข คือการจัดให้ นักศึกษาฝึกงานในแหล่งเดียวกับที่สถานศึกษาตั้งอยู่

ด้านการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรมีปัญหาคือ เรื่องการติดตามนักเรียนที่ ฝึกงาน ต่างจังหวัด การนิเทศจึงทำได้น้อยครั้ง สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายแนวทางการแก้ไข คือต้องพยายามหา สถาน ประกอบการในจังหวัด

ด้านการบริการสื่อการเรียนการสอน ปัญหาที่เกิดขึ้นคืออาจารย์ผู้สอนจะเป็นผู้เตรียม และจัดหา แนวทางการแก้ไขให้งานสื่อการเรียนการสอนช่วยบริการจัดซื้อ จัดหา และดำเนินการช่วยผลิต

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. (2538 : บทคัดย่อ) ได้วิจัย เรื่องการศึกษากับงานอาชีพ : ผลกระทบจากการศึกษาด้านอาชีพ ผลการวิจัยที่สำคัญ พบว่า สภาพและ ปัญหาในการจัดการศึกษาด้านอาชีพในระบบ โรงเรียนและนอกระบบ โรงเรียนในประเด็นเรื่องความ ร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนได้แก่การขาดแคลนงบประมาณ สถานประกอบการภาคเอกชน ในบางท้องถิ่นมีน้อย ภาคเอกชนยังมองไม่เห็นประโยชน์ที่จะ ได้จากความร่วมมือ มีข้อจำกัดเกี่ยวกับการ

นิเทศของอาจารย์นิเทศก์และความรับผิดชอบของนักศึกษาที่ไป ฝึกงาน ขาดรูปแบบของความร่วมมือที่เปิดโอกาสและสนับสนุนให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่ เริ่มต้น

ปัญหาของการฝึกทักษะวิชาชีพได้แก่ การฝึกอาชีพมิใช่การฝึกอย่างแท้จริง การฝึกอาชีพไม่ตรงสาขา กระบวนการฝึกทักษะวิชาชีพยังไม่มีประสิทธิภาพ ปัญหาความร่วมมือระหว่าง สถานศึกษากับสถานประกอบการ

ผลการวิจัยเกี่ยวกับความสอดคล้องระหว่างการจัดการศึกษาด้านอาชีพทั้งการศึกษาในระบบโรงเรียนและนอกโรงเรียนกับความต้องการของตลาดแรงงาน จากการประเมินของผู้ใช้ปรากฏว่าผลผลิตที่คุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในระดับค่อนข้างมากมีเพียงหลักสูตร ปวศ. เท่านั้นส่วนหลักสูตร ปวช. ปวท. และระยะสั้นมีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในระดับปานกลางเท่านั้น

วราพรรณ น้อยสุวรรณ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษากับโรงงานอุตสาหกรรมในการฝึกอบรมด้านเทคนิคและอาชีวศึกษาในประเทศไทย พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษากับผู้บริหารโรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ มีความเห็น สอดคล้องกันเกี่ยวกับปัญหาในความร่วมมือเกี่ยวกับการฝึกอาชีพอบรมด้านเทคนิค และอาชีวศึกษา ได้แก่ทุนทรัพย์ไม่เพียงพอ ทั้งสองฝ่ายไม่ทราบว่าพร้อมกันอย่างไร แรงจูงใจไม่เพียงพอ ต้องการให้กำหนดนโยบายความร่วมมือและต้องการให้แต่งตั้งผู้ประสานงาน

วรวิทย์ ศรีตระกูล (2540 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของสถานประกอบการที่เข้าร่วมการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขาวิชาช่างยนต์กับวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัย พบว่า สถานประกอบการเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนต่อการฝึกอาชีพของ นักศึกษาระบบทวิภาคีได้อย่างเหมาะสม สถานประกอบการได้ประโยชน์จากการฝึกอาชีพของ นักศึกษาระบบทวิภาคี และได้มีการแนะนำความรู้เบื้องต้นก่อนการฝึกอาชีพของนักศึกษา นักศึกษาสามารถพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองได้ พร้อมทั้งมีความรู้ความเข้าใจการปฏิบัติงานหลังจากได้ฝึกอาชีพ ตลอดจนมีความสามารถในการพัฒนาทักษะฝีมือในการฝึกอาชีพ สามารถนำความรู้ที่ได้รับ ไปปฏิบัติงานเองได้

เพียงใจ คันธรัตน์. (2540 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่องความคิดเห็นของสถานประกอบการที่มีต่อการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของสถานประกอบการที่ร่วมดำเนินการกับวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร และวิทยาลัยเทคนิคมินบุรีที่มีต่อการจัดอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคีตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2538 เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ทั้ง 3 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ประเภทช่างไฟฟ้า และประเภทช่างอิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มที่ 2 ประเภทช่างกลโรงงาน ประเภทช่างพิมพ์ และ

ประเภทช่างยนต์ และกลุ่มที่ 3 ช่างก่อสร้างที่มีต่อการจัดอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคีเกี่ยวกับบทบาทของสถานศึกษา นักเรียนผู้ปกครองและสถานประกอบการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ความคิดเห็นของสถานประกอบการที่ร่วมดำเนินการกับวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกและวิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี ที่มีต่อการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2538 เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่

2.1 ด้านสถานศึกษา ต้องปรับปรุงบทบาทหน้าที่ โดยเฉพาะในเรื่องการประชาสัมพันธ์การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

2.2 ด้านนักเรียน บทบาทที่มีหน้าที่เหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะเรื่อง การปฏิบัติตามระเบียบ

2.3 ด้านผู้ปกครองบทบาทที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะในเรื่องการให้ความร่วมมือกับสถานประกอบการ

2.4 ด้านสถานประกอบการบทบาทหน้าที่ที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะในเรื่อง การจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยง

มาลี ทักษะกรวงศ์ (2541 : 166) ได้วิจัยเรื่องความคิดเห็นของนักเรียนช่างอุตสาหกรรมที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในวิทยาลัยเทคนิค ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีความเห็นด้วยกับการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาหลายด้าน ด้านการประเมินผลการสอน และด้านหลักสูตรอยู่ในระดับมาก

มยุรา ศรีพงษ์วิวัฒน์ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาปัญหาการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ประเภทช่างอุตสาหกรรมในวิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรมอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยที่สำคัญพบว่า มีปัญหามาก คือ สถานประกอบการที่มีความพร้อมในการฝึกอาชีพของนักเรียนมีไม่เพียงพอ การขาดความเข้าใจของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในหลักการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี บุคลากรที่รับผิดชอบในการบริหาร หลักสูตรมีภาระงานสอนและภาระงานที่รับผิดชอบมาก ปัญหาในการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานของสถานศึกษาขาดงบประมาณในการนิเทศการฝึกอาชีพของนักเรียน การจัดหายานพาหนะในการนิเทศการฝึกอาชีพไม่สามารถจัดเวลา และค่าตอบแทนในการนิเทศการฝึกอาชีพได้อย่างเหมาะสม ส่วนปัญหาในการประสานงานกับสถานประกอบการ คือบุคลากรผู้รับผิดชอบในการประสานงานมีภาระงานมาก ไม่สามารถประสานงานได้อย่างเต็มที่ และเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรกับการฝึกอาชีพในสถานประกอบการไม่มีความสอดคล้องกันเท่าที่ควร ปัญหาในการประเมินผล การดำเนินงานตาม โครงการงาน คือสถานศึกษายังไม่มี การจัด

กิจกรรมเสริมหลักสูตร นุคตากรของ สถานประกอบการขาดความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการวัดผล และการประเมินผลการเรียน

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา (2541 : 8) ได้ทำการวิจัย เพื่อประเมินผลหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพพุทธศักราช 2538 ระบบทวิภาคีเพื่อรวบรวมข้อมูลมาเป็นแนวทางในการพัฒนา หลักสูตร และระบบการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารมีความเห็นว่า หลักสูตรยังไม่สอดคล้องกับการฝึกอาชีพ การดำเนินการตามหลักสูตรค่อนข้างลำบาก ระดับจังหวัดมี สถานประกอบการน้อย ด้านการจัดการเรียนการสอน ครู อาจารย์ยังขาดความพร้อมต้องมีการจัด การอบรม ให้แก่ครู การร่วมมือและประสานงานผู้บริหารมีความคิดว่าสถานประกอบการให้ความร่วมมือน้อย ต้องการมีการสัมมนาพร้อมเพื่อให้เล็งเห็นถึงความจำเป็นและความสำคัญ ด้านการปกครองเนื่องจากวิทยาลัย คูแลไม่ทั่วถึงเห็นควรแก้ไขให้ครูอาจารย์ดูแลเป็นพิเศษด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านการนิเทศมีปัญหาร่อง งบประมาณและยานพาหนะในส่วนของครู อาจารย์ยังไม่เข้าใจหลักสูตร และเห็นว่าหลักสูตรนี้ไม่ เหมาะสมกับประเทศไทย ด้านการจัดการเรียนการสอน มีความเห็นว่า นักเรียนส่วนใหญ่ยังเป็นเด็กขาด วุฒิภาวะ ด้านความร่วมมือสถานประกอบการให้ความร่วมมือน้อย การนิเทศครูอาจารย์ไม่มีเวลาเพียงพอ ส่วนด้านการปกครองมีความเห็นว่านักเรียนมีปัญหาเรื่องการแต่งกายเนื่องจากสถานประกอบการ ไม่มีจิต วิทยาในการปกครอง

วรญา เขียนจตุรัส (2542 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการจัดการเรียน การสอน ระบบทวิภาคี สาขาการ โรงแรมผลการวิจัยพบว่าด้านอาคารสถานที่มีความพร้อมและเหมาะสมใน ระดับกลางการเรียนการสอนแม่บ้านมีความเหมาะสมมาก ด้านการจัดการเรียน การสอนมีความเหมาะสมและความเพียงพออยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะเรื่องการปฏิบัติงานจริงแต่ในเรื่องแผนการเรียน การสอนตอบสนองความต้องการของนักเรียน ได้ในระดับปานกลาง

— กล่าวโดยสรุปแล้วผลการวิจัยดังกล่าวได้ชี้ให้เห็นว่า สภาพปัญหาในการจัดอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2538พอสรุปได้เป็น 5 ด้าน คือ (1) ด้านการ ประชาสัมพันธ์ (2) ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ (3) ด้านการจัดฝึกอาชีพ (4) ด้านการนิเทศ และการพัฒนาบุคลากรการสอนและ (5) ด้านการประเมินผลการเรียน

การที่ให้เยาวชนของชาติโดยเฉพาะผู้เรียนอาชีวศึกษาได้มีความรู้มีทักษะมีความ รับผิดชอบ รวมถึงคุณลักษณะอื่นๆที่เหมาะสมกับการประกอบอาชีพไม่ว่าจะเป็นด้านอุตสาหกรรม เกษตรกรรม หัตถกรรม และคหกรรมเป็นกระบวนการพัฒนาที่ต่อเนื่องและยั่งยืนโดยการเร่งฝึกให้ผู้เรียนมีนิสัยรัก การทำงานมีวินัยในตนเองรับผิดชอบและตั้งใจทำงาน รวมถึงการฝึกทักษะเพื่อการประกอบอาชีพควบ คู่กันไปกับยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังคนทางด้านอาชีพ ที่ควรคำนึงถึงคือการระดมความร่วมมือจาก

ภาคเอกชน เพื่อจัดการอาชีวศึกษาซึ่งเงื่อนไขสู่ความสำเร็จการจัดการอาชีวศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้มีความรู้ มีทักษะรวมทั้งการยกระดับฝีมือแรงงานช่างเทคนิคสามารถ ยืนหยัดอยู่ในโลกของอาชีพ สามารถ พัฒนาก้าวทันความต้องการใหม่ ๆ ในการตลาดแรงงานรวมถึงการเปลี่ยนแปลงของงานอาชีพที่มีการ ปรับเปลี่ยน เทคโนโลยีอย่างรวดเร็วก็คือ การระดมสรรพกำลังจากภาครัฐกิจเอกชนและสถานประกอบการ ในการระดมความร่วมมือจากภาคเอกชนให้เข้ามีส่วนร่วมในการจัดการอาชีวศึกษา เพราะภาคเอกชนเป็นผู้กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการอาชีพนั้น เป็นผู้จ้างงานตรวจสอบประเมิน คุณภาพฝีมือแรงงานรวมถึงการพัฒนา แรงงานและการสร้างงาน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องการความร่วมมือ (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2539 : 18)

การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช เน้นการฝึกอาชีพ และการพัฒนา ผู้เรียนให้เป็นผู้สำเร็จการศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของสังคมและผู้เรียนต้องเรียนรู้ทักษะอาชีพจากผู้ที่มีความสำเร็จในการประกอบอาชีพในสังคมคือ สถานประกอบการ ดังนั้นการจัดการศึกษาระบบดังกล่าวต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยกับ สถานประกอบการ จึงต้องสร้างความเข้าใจและร่วมมือกันทุกฝ่าย ทั้งบุคลากรทางการศึกษานักเรียน ผู้ปกครอง และบุคคลในท้องถิ่นได้เข้าใจนโยบายและวัตถุประสงค์การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เพื่อดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐานสมดัง เจตนารมณ์ในบทบัญญัติแห่งพระราช บัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และสอดคล้องกับการปฏิรูปอาชีวศึกษาต่อไป

Pong Horadal (1987 : 73 – 78) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง The Future of Vocational Education in Thailand Toward the Year 2009 A.D. Using the Delphi Approach ซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษาวิจัยเป็น ประเด็นใหญ่ๆ ดังนี้

1. หลักการ มีแนวโน้มที่เป็นไปได้ดังนี้ คือ สามารถนำไปประกอบอาชีพในการดำรง ชีวิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน การเรียนด้านทฤษฎีและปฏิบัติสัมพันธ์กับการ เปลี่ยนแปลง
2. การจัดและการบริหารองค์กร มีความสอดคล้องของความเป็นไปได้ดังนี้ คือ ควรมี หน่วยงานระดับชาติร่วมประสานความร่วมมือ ระหว่างภาครัฐบาลและเอกชนสอดคล้องกับ ความต้องการของท้องถิ่นและสภาพสังคม ควรมีความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่างๆ เช่น กรมแรงงาน กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานเอกชนอื่นๆ
3. หลักสูตร ควรเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพสังคม เศรษฐกิจและเทคโนโลยีและพัฒนา ให้สอดคล้องกับความถนัดและความต้องการของแต่ละบุคคล สามารถแบ่งการจัดให้เป็น 2 แนวทางคือ แบบกว้างและแบบลึก ทั้งระยะสั้นและระยะยาวปรับเปลี่ยนให้ทันกับการพัฒนาเทคโนโลยี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. การเงินและงบประมาณ รัฐบาลควรจะหาแนวทางร่วมมือกับภาคเอกชนให้ร่วมสนับสนุนในด้านงบประมาณในการจัดอาชีวศึกษา

5. ผู้สอน ควรมีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพอย่างน้อย 3 ปี และได้รับการฝึกโดยตรงในสถานประกอบการประจำปี ตลอดจนการศึกษาอบรมทุกช่วงเวลา

6. เครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ ปรับให้สอดคล้องกับหลักสูตร และลักษณะของงานในสถานประกอบการ เครื่องมือ เครื่องจักรใหม่ๆ ต้องทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป

7. การนิเทศ ควรเป็นในลักษณะของการประสานงานมากกว่าการควบคุมบังคับบัญชา ผู้นิเทศควรมีความรู้ ความชำนาญ หรือชี้แนะ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การนิเทศควรเน้นด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ไปพร้อมกับการพัฒนาความรู้ และทักษะ

8. การประเมินผล ควรประเมินผลเพื่อนำไปพัฒนาบุคลากรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี ควรกำหนดช่วงเวลาที่แน่นอนและต่อเนื่อง เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข

กล่าวโดยสรุปแล้วผลการวิจัยดังกล่าวได้ชี้ให้เห็นว่า สภาพปัญหาในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2538 พอสรุปได้เป็น 5 ด้าน คือ (1) ด้านการประชาสัมพันธ์ (2) ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ (3) ด้านการจัดฝึกอาชีพ (4) ด้านการนิเทศก์และการพัฒนาบุคลากรการสอนและ (5) ด้านการประเมินผลการเรียน

การที่ให้เยาวชนของชาติโดยเฉพาะผู้เรียนอาชีวศึกษาได้มีความรู้ มีทักษะ มีความรับผิดชอบ รวมถึงคุณลักษณะอื่น ๆ ที่เหมาะสมกับการประกอบอาชีพ ไม่ว่าจะเป็นด้านอุตสาหกรรม เกษตรกรรม หัตถกรรม และคหกรรมเป็นกระบวนการพัฒนาที่ต่อเนื่องและยั่งยืน โดยการเร่งฝึกให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการทำงาน มีวินัยในตนเองรับผิดชอบและตั้งใจทำงาน รวมถึงการฝึกทักษะเพื่อการประกอบอาชีพควบคู่กันไปกับยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังคนทางด้านอาชีพที่ควรคำนึงถึงคือการระดมความร่วมมือจากภาคเอกชน เพื่อจัดการอาชีวศึกษา ซึ่งเงื่อนไขสู่ความสำเร็จการจัดการอาชีวศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้มีความรู้ มีทักษะรวมทั้งการยกระดับฝีมือแรงงานช่างเทคนิคสามารถยืนหยัดอยู่ในโลกของอาชีพ สามารถพัฒนาก้าวทันความต้องการใหม่ ๆ ในการตลาดแรงงานรวมถึงการเปลี่ยนแปลงของงานอาชีพที่มีการปรับเปลี่ยน เทคโนโลยีอย่างรวดเร็วก็คือ การระดมสรรพกำลังจากภาครัฐกิจและสถานประกอบการในการระดมความร่วมมือจากภาคเอกชนให้เข้ามีส่วนร่วมในการจัดการอาชีวศึกษา เพราะภาคเอกชนเป็นผู้กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการอาชีพนั่น เป็นผู้จ้างงานตรวจสอบประเมินคุณภาพฝีมือแรงงานรวมถึงการพัฒนาแรงงานและการสร้างงาน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องการความร่วมมือ (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2539 :18)

การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช เน้นการฝึกอาชีพ และการพัฒนา ผู้เรียนให้เป็นผู้สำเร็จการศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ สังคมและผู้เรียนต้องเรียนรู้ทักษะอาชีพจากผู้ที่มีความสำเร็จในการประกอบอาชีพในสังคม คือ สถาน ประกอบการ ดังนั้นการจัดการอาชีวศึกษาระบบดังกล่าวต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยกับ สถานประกอบการ จึงต้องสร้างความเข้าใจและร่วมมือกันทุกฝ่าย ทั้งบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และบุคคลในท้องถิ่นได้เข้าใจนโยบายและวัตถุประสงค์การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เพื่อดำเนินการ จัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน สมดังเจตนารมณ์ในบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติการ ศึกษาแห่งชาติ และสอดคล้องกับการปฏิรูปอาชีวศึกษาต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ประเภทช่างอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาโดยความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการในเขตพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราชกับวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

- 3.1 กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากร

ประชากรของการวิจัยคือ ครู อาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในระดับปวช.ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช จำนวน 90 คน และครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึกของสถานประกอบการ จำนวน 80 คน รวม 170 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 2 ชุด คือ ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถาม สำหรับเก็บข้อมูลในสถานศึกษา และชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถาม สำหรับเก็บข้อมูลในสถานประกอบการ เครื่องมือแต่ละชุดแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถาม เป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูอาจารย์ ครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึกเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราชและสถานประกอบการ ซึ่งคำถามเกี่ยวข้องใน 5 ด้าน คือ ด้านการประชาสัมพันธ์ จำนวน 7 ข้อ ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ จำนวน 10 ข้อ ด้านการจัดฝึกอาชีพ จำนวน 8 ข้อ ด้าน

นิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน จำนวน 7 ข้อ และด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน จำนวน 6 ข้อ

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) มีระดับความคิดเห็น 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติมากที่สุด หรือ มีปัญหามากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติมาก หรือ มีปัญหา
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง หรือ มีปัญหามาก
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย หรือ มีปัญหาน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อยที่สุด หรือ มีปัญหาน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่ในสถานศึกษาและสถานประกอบการเสนอแนะหรือแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

3.2.1 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการสร้างแบบสอบถามทั้ง 2 ชุด ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
2. ร่างแบบสอบถามนำเสนออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และผู้ควบคุม

วิทยานิพนธ์ร่วม

3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขปรับปรุงแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และการใช้ภาษา 5 ท่าน คือ

ดร.สมมาตร บรรจงรัตน์ อาจารย์ 2 ระดับ 7

วิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช

นายจำรูญ พรหมสุวรรณ ศึกษานิเทศก์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

ดร.ชัยรัตน์ ศิริพันธ์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์เครื่องมืออ่า

มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

นายปรีชา รอดสุด ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช

นางรอยพิมพ์ใจ เพชรกุล ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช

2. นำแบบสอบถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะนำเสนออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมก่อนนำไปทดลองใช้ (try-out) กับครู อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานี จำนวน 30 คน และครูฝึกผู้ควบคุมการฝึกของสถานประกอบการในจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 30 คน

3. หลังจากแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับ ครู อาจารย์ วิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานี จำนวน 30 คน และครูฝึกของสถานประกอบการในจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 30 คน ซึ่งไม่ได้เป็นประชากรที่ศึกษา แล้วนำมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธี Cronbach's Alpha Coefficient (รวิวรรณ ชินตระกูล. 2538: 144-148) ได้ค่าความเชื่อมั่นดังนี้

ข้อความ	ค่าความเชื่อมั่น	
	สถานศึกษา	สถานประกอบการ
1. ด้านการประชาสัมพันธ์	0.91	0.83
2. ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ	0.88	0.87
3. ด้านการจัดฝึกอบรมอาชีพ	0.98	0.88
4. ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรการสอน	0.93	0.84
5. ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน	0.96	0.84
ค่าความเชื่อมั่นรวม	<u>0.91</u>	<u>0.83</u>

4. นำแบบสอบถามที่นำไปทดลองใช้ปรึกษาอาจารย์ ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม เพื่อปรับปรุงแก้ไข แล้วจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บต่อไป

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

3.3.1 การเก็บข้อมูลในสถานศึกษาได้ขออนุญาตวิทยาลัย และดำเนินการจัดเก็บด้วยตัวเอง

3.3.2 การเก็บข้อมูลในสถานประกอบการผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์จัดเก็บข้อมูล จัดส่งทางไปรษณีย์พร้อมซองตอบกลับ โทรศัพท์ประสานงานและติดตามจัดเก็บด้วยตนเอง ในบางสถานประกอบการ

3.3.3 จำนวนข้อมูลที่เก็บได้ผลการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ใช้เก็บข้อมูลจำนวน 170 ชุด ได้รับคืนและมีความสมบูรณ์ 170 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 โดยจำแนกเป็นของสถานศึกษา และของสถานประกอบการ ดังปรากฏตามตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนแบบสอบถามที่จัดส่งและได้รับคืนจากครูอาจารย์ของวิทยาลัยเทคนิค นครศรีธรรมราชและสถานประกอบการจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบ

ลำดับ	ครู อาจารย์ / ครูฝึก	จำนวนแบบสอบถาม		ร้อยละ
		จำนวนที่ส่ง	จำนวนที่ได้รับคืน	
1	วิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช	90	90	100
2	สถานประกอบการ	80	80	100
	รวม	170	170	100

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากสถานศึกษาและสถานประกอบการ เมื่อรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลไปวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรม SPSS/ For windows เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

3.4.1 ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ

3.4.2 ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยจากแบบสอบถามในตอนที่ 2 ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ให้ทั้งสถานศึกษา และสถานประกอบการได้ดังนี้

4.50 - 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด หรือมีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด

3.50 - 4.49 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก หรือมีปัญหาอยู่ในระดับมาก

2.50 - 3.49 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางหรือมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

1.50 - 2.49 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย หรือมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.49 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุดหรือมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลแยกวิเคราะห์ตามหน่วยงานแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลของสถานศึกษา ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลของสถานประกอบการ โดยวิเคราะห์ในภาพรวมและเป็นรายด้าน 5 ด้าน คือ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ ด้านการจัดฝึกอาชีพ ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรการสอน และด้านการวัดและประเมินผล การเรียน

3.4.3 ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ทั้งสถานศึกษา และสถานประกอบการ

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสถานศึกษาและสถานประกอบการ มีดังนี้
สถิติพื้นฐาน

1. ค่าความถี่ ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (Mean = μ)
3. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation = σ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของสถานศึกษา และส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของ สถานประกอบการ โดยแต่ละส่วนแยกวิเคราะห์เป็น 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้นำเสนอตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามได้นำเสนอในรูปแบบของตารางพร้อมคำบรรยายประกอบ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้

2.1 เพื่อศึกษาสภาพการจัดการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิค นครศรีธรรมราช

2.2 เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิค นครศรีธรรมราช

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบของตารางพร้อมคำบรรยายประกอบ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของสถานศึกษานำเสนอดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครู อาจารย์ของ
สถานศึกษา

ข้อความ	จำนวนและร้อยละ	
	จำนวน N = 90	ร้อยละ
1. อายุ		
1.1 ต่ำกว่า 25 ปี	2	2.20
1.2 25 ปี	3	3.30
1.3 มากกว่า 25 ปี	85	94.50
รวม	90	100.00
2. วุฒิการศึกษา		
2.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	6	6.70
2.2 ปริญญาตรี	83	92.20
2.3 สูงกว่าปริญญาตรี	1	1.10
รวม	90	100.00
3. สาขาวิชาที่สอน (6 สาขา ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
3.1 ช่างยนต์	16	17.78
3.2 ช่างกลโรงงาน	9	10.00
3.3 ช่างเชื่อม	11	12.22
3.4 ช่างไฟฟ้า	20	22.22
3.5 ช่างอิเล็กทรอนิกส์	15	16.67
3.6 ช่างก่อสร้าง	10	11.11
3.7 ช่างยนต์ ช่างกลโรงงานและช่างเชื่อม	1	1.11
3.8 ช่างกลโรงงาน และช่างอิเล็กทรอนิกส์	1	1.11
3.9 ช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ และช่างก่อสร้าง	1	1.11
3.10 ช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อม และช่างไฟฟ้า	1	1.11
3.11 ช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อม ช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ และช่างก่อสร้าง	5	5.56
รวม	90	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวนและร้อยละ	
	จำนวน N = 90	ร้อยละ
4 ประสบการณ์ในหน้าที่การสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี		
4.1 1 ปี	6	6.70
4.2 2 ปี	3	3.30
4.3 3 ปี	5	5.60
4.4 4 ปี	4	4.40
4.5 มากกว่า 4 ปีขึ้นไป	72	80.00
รวม	90	100.00

จากตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 90 คน จำแนกตัวแปรที่ศึกษาได้ดังนี้ คือ

อายุ ผู้ตอบแบบสอบถามอายุต่ำกว่า 25 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.2 อายุ 25 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.3 และอายุมากกว่า 25 ปี จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 94.5

วุฒิการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามมีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 6.7 ปริญญาตรี 83 คน คิดเป็นร้อยละ 92.2 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.1

สาขาวิชาที่สอน ผู้ตอบแบบสอบถามทำหน้าที่สอนสาขาวิชาช่างยนต์ 16 คน คิดเป็นร้อยละ 17.78 ช่างกลโรงงาน จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 10 ช่างเชื่อม จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 12.22 ช่างไฟฟ้า จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22 ช่างอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 และช่างก่อสร้าง จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 และอื่นๆ คือ ช่างยนต์ ช่างกลโรงงานและช่างเชื่อมจำนวน 1 คนคิดเป็นร้อยละ 1.11 ช่างกลโรงงานและช่างอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.11 ช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ และช่างก่อสร้าง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.11 ช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อม และช่างไฟฟ้า จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.11 และช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อม ช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ และช่างก่อสร้าง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5.56

ประสบการณ์ในหน้าที่การสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการสอนเวลา 1 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 6.7 เวลา 2 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.3 เวลา 3 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5.6 เวลา 4 ปี จำนวน 4 คน ร้อยละ 4.4 และเวลามากกว่า 4 ปีขึ้นไป จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 80

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ สภาพและปัญหาในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราชตามความคิดเห็นของครู อาจารย์ สังกัดวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช ในด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ ด้านการจัดฝึกอาชีพ ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน ผู้วิจัยได้ใช้ค่าเฉลี่ย(μ) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน(σ) โดยนำเสนอเป็นตารางที่ 4.2 – 4.8

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการปฏิบัติ ระดับปัญหาและ ลำดับที่การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีตามความคิดเห็นของครู อาจารย์ ด้านการ ประชาสัมพันธ์

ด้านการประชาสัมพันธ์	N = 90		ระดับ การ ปฏิบัติ	ลำดับ ที่	N = 90		ระดับ ปัญหา	ลำดับ ที่
	μ	σ			μ	σ		
1. จัดส่งเอกสารเผยแพร่การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีไปยังส่วนราชการและหน่วยงานเอกชน	218	1.14	น้อย	3	3.21	1.13	ปานกลาง	5
2. จัดรายการวิทยุกระจายเสียงเกี่ยวกับจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	193	.97	น้อย	7	3.43	1.27	ปานกลาง	3
3. มีการลงบทความเกี่ยวกับ การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในหนังสือพิมพ์	207	1.01	น้อย	5	3.45	1.23	ปานกลาง	2
4. จัดสัมมนาครูแนะแนวของโรงเรียนมัธยมในจังหวัดนครศรีธรรมราชเกี่ยวกับการศึกษาต่อด้านอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	218	.95	น้อย	2	3.32	1.20	ปานกลาง	4
5. มีการจัดส่งครู อาจารย์ไปแนะแนวการศึกษาต่อด้านอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีตามโรงเรียนมัธยมในจังหวัดนครศรีธรรมราช	207	.95	น้อย	4	3.47	1.18	ปานกลาง	1
6. มีการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาของจังหวัดนครศรีธรรมราช	224	.84	น้อย	1	3.21	1.22	ปานกลาง	6
7. มีการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในงานเทศกาลต่างๆ ของจังหวัดนครศรีธรรมราช	204	.83	น้อย	6	3.13	1.30	ปานกลาง	7
ค่าเฉลี่ยรวม	210	.34	น้อย		3.31	.36	ปานกลาง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ครู อาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพการจัดอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช ด้านการประชาสัมพันธ์ในภาพรวมมี การปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.10 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 6 มีการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับการจัดอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีใน สถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาของจังหวัดนครศรีธรรมราช ($\mu = 2.24$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 2 มีการจัดรายการวิทยุกระจายเสียงเกี่ยวกับ การจัดอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี ($\mu = 1.93$)

ส่วนปัญหาในภาพรวมมีปัญหอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 และเมื่อ พิจารณารายข้อ พบว่า มีปัญหอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 5 มีการจัด ส่งครู อาจารย์ไปแนะแนวการศึกษาต่อด้านอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีตาม โรงเรียนมัธยมในจังหวัด นครศรีธรรมราช($\mu = 3.47$)และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือข้อ7 มีการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีในงานเทศกาลต่าง ๆ ของจังหวัดนครศรีธรรมราช($\mu = 3.13$)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ด้านความร่วมมือกับสถาน ประกอบการ	N = 90		ระดับ การ ปฏิบัติ	ลำ ดับ ที่	N = 90		ระดับ ปัญหา	ลำ ดับ ที่
	μ	σ			μ	σ		
10. มีการจัดประชุมสัมมนาร่วมกับ สถานประกอบการ ประเมินผลความร่วมมือในการจัดอาชีวศึกษา ระบบ ทวิภาคี เพื่อการวางแผนการพัฒนาในการ จัดอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี	2.82	.89	ปานกลาง	7	287	104	ปานกลาง	2
ค่าเฉลี่ยรวม	2.89	.28	ปานกลาง		278	.30	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ครู อาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.89 และเมื่อพิจารณาข้อพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 5 จัดให้มีการร่วมลงนามในสัญญาฝึกอาชีพกับสถานประกอบการ ($\mu = 3.10$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 6 มีการร่วมมือกับสถานประกอบการจัดทำแผนการฝึกปฏิบัติอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ($\mu = 2.70$)

ส่วนปัญหา ในภาพรวมมีปัญหายุ่งในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.78 และเมื่อพิจารณาข้อพบว่า มีปัญหายุ่งในระดับปานกลางทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 6 มีการร่วมมือกับสถานประกอบการจัดทำแผนการฝึกปฏิบัติอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ($\mu = 2.89$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 8 มีการกำหนดวิธีการวัดผลและประเมินผลอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีร่วมกับสถานประกอบการ ($\mu = 2.68$)

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการปฏิบัติ ระดับปัญหาและ ลำดับที่การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตามความคิดเห็นของครู อาจารย์ ด้านการจัด ฝึกอาชีพ

ด้านการจัดฝึกอาชีพ	N = 90		ระดับ การปฏิบัติ	ลำดับ ที่	N = 90		ระดับ ปัญหา	ลำดับ ที่
	μ	σ			μ	σ		
1. มีการจัดทำแผนการเรียน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีร่วมกันระหว่าง ครู อพทชกับครู ฝึก	280	1.04	ปานกลาง	5	2.98	1.07	ปานกลาง	1
2. มีการจัดให้นักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเรียนใน สถานศึกษา 2 วัน และฝึก อาชีพใน สถานประกอบการ3-4 วันต่อหนึ่งสัปดาห์	344	1.11	ปานกลาง	1	2.53	1.00	ปานกลาง	7
3. จัดให้มีการลงทะเบียนเรียน สำหรับนักเรียนอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี	296	1.02	ปานกลาง	3	2.75	1.09	ปานกลาง	6
4. จัดครู อาจารย์ที่มีความรู้ตรงกับสาขาที่เปิดทำการฝึกอาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	280	1.03	ปานกลาง	6	2.80	1.17	ปานกลาง	5
5. จัดห้องเรียนสำหรับนักเรียน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีไว้ อย่างเหมาะสม	276	.95	ปานกลาง	7	2.88	1.16	ปานกลาง	2
6. จัดสื่อการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีไว้เพียงพอ	274	1.02	ปานกลาง	8	2.85	1.15	ปานกลาง	3
7. จัดวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือ สำหรับนักเรียนอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีไว้เพียงพอ	289	1.07	ปานกลาง	4	2.83	1.13	ปานกลาง	4
8. จัดให้มีการวัดผล ประเมินผล การเรียนของนักเรียนอาชีว ศึกษาระบบทวิภาคี								
ค่าเฉลี่ยรวม	296	.38	ปานกลาง		2.76	.35	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ครู อาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพการจัดอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช ด้านการจัดฝึกอาชีพ ในภาพรวมมี การปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.96 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง ทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ2 มีการจัดให้นักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเรียนใน สถานศึกษา 2 วัน และฝึกอาชีพในสถานประกอบการ 3-4 วันต่อหนึ่งสัปดาห์($\mu = 3.44$) และข้อที่มี ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือข้อ 7 จัดวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือสำหรับนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีไว้ อย่างเพียงพอ($\mu = 2.74$)

ส่วนปัญหา ในภาพรวมมีปัญหายุ่งในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.76 และเมื่อ พิจารณารายข้อพบว่า มีปัญหายุ่งในระดับปานกลางทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ1 มีการจัดทำ แผนการเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีร่วมกันระหว่างครู อาจารย์กับครูฝึก($\mu = 2.98$) และข้อที่มี ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ3 จัดให้มีการลงทะเบียนเรียนสำหรับนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ($\mu = 2.45$)

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการปฏิบัติ ระดับปัญหาและ ลำดับที่การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตามความคิดเห็นของครู อาจารย์ ด้านการ นิเทศและการพัฒนาบุคลากรการสอน

ด้านการนิเทศและการพัฒนา บุคลากรการสอน	N = 90		ระดับ การ ปฏิบัติ	ลำดับ ที่	N = 90		ระดับ ปัญหา	ลำดับ ที่
	μ	σ			μ	σ		
1. มีการแต่งตั้งครู อาจารย์นิเทศที่ มีความรู้ความสามารถตรงตาม สาขาวิชาชีพ การฝึกอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี	3.03	1.10	ปานกลาง	1	2.79	1.08	ปานกลาง	6
2. มีการจัดทำแผนการนิเทศร่วมกับ สถานประกอบการ	2.84	1.06	ปานกลาง	3	2.81	1.10	ปานกลาง	5
3. มีการกำหนดแผนการปฏิบัติ การนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ อย่างชัดเจน	3.00	.98	ปานกลาง	2	2.68	1.03	ปานกลาง	7
4. จัดฝึกอบรมเกี่ยวกับเทคนิควิธี การสอนแก่ครู อาจารย์ผู้สอน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	2.62	1.07	ปานกลาง	4	3.00	1.18	ปานกลาง	2
5. มีการนำครู อาจารย์ผู้สอน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีไปศึกษา ดูงาน	2.43	1.13	ปานกลาง	7	2.98	1.17	ปานกลาง	3
6. มีการเชิญผู้เชี่ยวชาญหรือ ผู้ชำนาญงานการพิเศษในสาขา วิชาชีพเฉพาะมาให้ความรู้กับ ครู อาจารย์ผู้สอนอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี	2.44	1.01	ปานกลาง	6	3.01	1.12	ปานกลาง	1
7. มีการนำผลการนิเทศไปใช้ปรับ ปรุงการฝึกอาชีวอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี	2.57	.99	ปานกลาง	5	2.90	1.09	ปานกลาง	4
ค่าเฉลี่ยรวม	2.71	.38	ปานกลาง		2.88	.38	ปานกลาง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ครู อาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรการสอนในภาพรวมมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.71 และเมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อ 1 มีการแต่งตั้งครู อาจารย์นิเทศที่มีความรู้ความสามารถตรงกับสาขาวิชาชีพการฝึกอาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี($\mu = 3.03$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 5 มีการนำครู อาจารย์ผู้สอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีไปศึกษาดูงาน($\mu = 2.43$)

ส่วนปัญหา ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.88 และเมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ6 มีการเชิญผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ชำนาญการพิเศษในสาขาอาชีพมาให้ความรู้กับครู อาจารย์ผู้สอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ($\mu = 3.01$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ3 มีการกำหนดแผนการปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการปฏิบัติ ระดับปัญหาและ ลำดับที่การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตามความคิดเห็นของครู อาจารย์ ด้านการ วัดผลและประเมินผลการเรียน

ด้านการวัดผลและประเมินผล การเรียน	N = 90		ระดับ การ ปฏิบัติ	ลำดับ ที่	N = 90		ระดับ ปัญหา	ลำดับ ที่
	μ	σ			μ	σ		
1. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ การวัดผลและประเมินผลราย วิชา ทั้งภาคทฤษฎีและภาค ปฏิบัติของ นักเรียนอาชีว ศึกษาระบบทวิภาคีตลอดหลัก สูตร	2.93	1.14	ปานกลาง	4	2.88	1.10	ปาน กลาง	2
2. มีการกำหนดเกณฑ์การวัดผล และประเมินผลร่วมกัน ระหว่างครู อาจารย์กับครูฝึก	2.79	1.14	ปานกลาง	5	2.82	1.18	ปาน กลาง	3
3. มีการกำหนดระยะเวลาการวัด ผลและประเมินผลอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีอย่างชัดเจน	3.00	1.19	ปานกลาง	2	2.78	1.09	ปาน กลาง	4
4. มีการวัดผลและประเมินผล อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี กลาง ภาคเรียน	2.94	1.11	ปานกลาง	3	2.71	1.12	ปาน กลาง	6
5. มีการวัดผลและประเมินผล อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ปลาย ภาคเรียน	3.12	1.21	ปานกลาง	1	2.75	1.15	ปาน กลาง	5
6. มีการจัดสอนซ่อมเสริมแก่นักเรียนอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคีที่สอบ ไม่ผ่านเกณฑ์ การวัดผล	2.96	1.04	ปานกลาง	6	3.01	1.10	ปาน กลาง	1
ค่าเฉลี่ยรวม	2.91	.45	ปานกลาง		2.82	.44	ปานกลาง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ครู อาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพการจัดอาชีวศึกษาระบบ
ทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนในภาพรวม มีการ
ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.91 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ใน
ระดับปานกลางทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 5 มีการวัดผลและประเมินผลอาชีวศึกษาระบบ
ทวิภาคีปลายภาคเรียน ($\mu = 3.12$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 6 มีการจัดสอนซ่อมเสริมแก่
นักเรียน
อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่สอบไม่ผ่านเกณฑ์วัดผล ($\mu = 2.69$)

ส่วนปัญหา ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.82 และเมื่อ
พิจารณารายข้อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 6 มีการจัด
สอนซ่อมเสริมแก่นักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่สอบไม่ผ่านเกณฑ์วัดผล ($\mu = 3.01$) และข้อที่มี
ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 4 มีการวัดผลและประเมินผลอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกลางภาคเรียน ($\mu = 2.71$)

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการปฏิบัติ ระดับปัญหาและ ลำดับที่การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตามความคิดเห็นของครู อาจารย์ ในภาพรวม

ข้อความ	N = 90		ระดับ การ ปฏิบัติ	ลํ า ด ั บ ที่	N = 90		ระดับ ปัญหา	ลํ า ด ั บ ที่
	μ	σ			μ	σ		
1. ด้านประชาสัมพันธ์	2.10	.34	น้อย	5	3.31	.36	ปานกลาง	1
2. ด้านความร่วมมือกับ สถานประกอบการ	2.89	.28	ปานกลาง	3	2.78	.30	ปานกลาง	4
3. ด้านการจัดฝึกอาชีพ	2.96	.38	ปานกลาง	1	2.76	.35	ปานกลาง	5
4. ด้านการนิเทศและการ พัฒนาบุคลากรการสอน	2.71	.38	ปานกลาง	2	2.88	.34	ปานกลาง	2
5. ด้านการวัดผลและ ประเมินผลการเรียน	2.91	.45	ปานกลาง	4	2.82	.44	ปานกลาง	3
ค่าเฉลี่ยรวม	2.71	.37	ปานกลาง		2.91	.33	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ครู อาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพการจัดอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราชในภาพรวมมี การปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่า เฉลี่ยเท่ากับ 2.71 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางคือ ด้านความ ร่วมมือกับสถานประกอบการ ด้านการจัดฝึกอาชีพ ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน และด้านที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยคือ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการจัดฝึกอาชีพ ($\mu = 2.96$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้าน การประชาสัมพันธ์ ($\mu = 2.10$)

ส่วนปัญหา ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.91 และเมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่า ทุกด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านประชาสัมพันธ์ ($\mu = 3.31$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการจัดฝึกอาชีพ ($\mu = 2.76$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ ข้อเสนอแนะของครู อาจารย์ในสถานศึกษา

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าความถี่ ข้อเสนอแนะของครู อาจารย์เกี่ยวกับการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
ของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช

ข้อความ	ความถี่
1. ด้านการประชาสัมพันธ์	
1.1 ต้องประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น เพราะมีการประชาสัมพันธ์น้อยเกินไป	9
1.2 ต้องเน้นให้ผู้ปกครอง และนักเรียนเข้าใจการเรียนระบบทวิภาคีมากขึ้น	12
1.3 การประชาสัมพันธ์ต้องทำอย่างทั่วถึงทุกด้าน โดยใช้สื่อต่างๆ และทำอย่างต่อเนื่อง	7
รวม	28
2. ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ	
2.1 ให้มีการประสานงานอย่างต่อเนื่อง	4
2.2 ให้สถานศึกษาสนใจสถานประกอบการมากขึ้น	5
รวม	9
3. ด้านการจัดฝึกอาชีพ	
3.1 สถานศึกษาควรแนะนำนักเรียนและผู้ปกครองก่อนเข้าฝึกอาชีพในสถานประกอบการ	3
3.2 การติดตามผลการฝึกอาชีพอย่างต่อเนื่อง	1
3.3 สถานประกอบการควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ปฏิบัติงานจริงและตรงสาขา	4
รวม	8
4. ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรการสอน	
4.1 การแต่งตั้งครูอาจารย์นิเทศให้ไปนิเทศตรงสาขาวิชาที่ทำการสอน	2
4.2 ให้ผู้บริหารสถานศึกษารวมการนิเทศกับครูอาจารย์และครูฝึก	6
4.3 จัดการพัฒนาครู อาจารย์ ให้มากขึ้น	5
4.4 การบริการความสะดวกในการไปนิเทศให้มากขึ้น	1
รวม	14
5. ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน	
5.1 ให้จัดประชุม ครู อาจารย์และครูฝึกเพื่อชี้แจงเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลและวัด	4
5.2 ควรปรับหลักเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลการเรียนให้เหมาะสม	11
รวม	15

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ครู อาจารย์มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดอาชีวศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช ในด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ ด้านการจัดฝึกอาชีพ ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล การเรียน สรุปเป็นประเด็นได้ดังนี้

ด้านการประชาสัมพันธ์ มี 3 ประเด็น คือ ต้องประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น เพราะประชาสัมพันธ์น้อยเกินไป จำนวน 9 คน ต้องเน้นให้ ผู้ปกครองและนักเรียนเข้าใจในการเรียนระบบทวิภาคีมากขึ้น จำนวน 12 คน และการประชาสัมพันธ์ต้องทำอย่างทุกด้านอย่างทั่วถึง โดยผ่านสื่อต่าง ๆ และทำอย่างต่อเนื่อง จำนวน 7 คน

ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ มี 2 ประเด็น คือ ให้มีการประสานงานอย่างต่อเนื่อง จำนวน 4 คน และให้สถานศึกษาสนใจสถานประกอบการมากขึ้น จำนวน 5 คน

ด้านการจัดฝึกอาชีพ มี 3 ประเด็น คือ สถานศึกษาควรแนะนำวิธีการปฏิบัตินักเรียนและผู้ปกครองก่อนส่งเข้าฝึกอาชีพในสถานประกอบการ 3 คน ควรติดตามผลการฝึกอาชีพอย่างต่อเนื่อง จำนวน 1 คน สถานประกอบการควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ปฏิบัติงานจริงตรงสาขาให้มากขึ้น จำนวน 4 คน

ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรการสอน มี 4 ประเด็น คือ ควรแต่งตั้งครู อาจารย์นิเทศก์ให้ไปนิเทศตรงสาขาวิชาที่ทำการสอนจำนวน 2 คน ให้ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมการนิเทศกับครู อาจารย์ และครูฝึก จำนวน 6 คน จัดการพัฒนา ครู อาจารย์ให้มากขึ้น จำนวน 5 คน และบริการความสะดวกในการไปนิเทศให้มากขึ้น จำนวน 1 คน

ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน มี 2 ประเด็น คือ ให้จัดประชุมครู อาจารย์และครูฝึก เพื่อชี้แจงเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล จำนวน 4 คน และควรปรับปรุงหลักเกณฑ์วัดผลและประเมินการเรียนให้เหมาะสม จำนวน 11 คน

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของสถานประกอบการ นำเสนอ ดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.9 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อความ	จำนวนและร้อยละ	
	จำนวน N = 80	ร้อยละ
1. อายุ		
1.1 ต่ำกว่า 25 ปี	7	8.80
1.2 25 ปี	2	2.50
1.3 มากกว่า 25 ปี	71	88.70
รวม	80	100.00
2. วุฒิการศึกษา		
2.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	74	92.50
2.2 ปริญญาตรี	6	7.50
2.3 สูงกว่าปริญญาตรี	0	0.00
รวม	80	100.00
3. ตำแหน่ง		
3.1 ช่างชำนาญงาน	59	73.70
3.2 ช่างเทคนิค	18	22.50
3.3 วิศวกร	3	3.80
รวม	80	100.00
4. ปฏิบัติหน้าที่		
4.1 ครูฝึก	48	60.00
4.2 ผู้ควบคุมการฝึก	32	40.00
รวม	80	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวนและร้อยละ	
	จำนวน N = 80	ร้อยละ
5. ประสบการณ์ในหน้าที่ตามข้อ 4		
5.1 1 ปี	3	3.80
5.2 2 ปี	3	3.80
5.3 3 ปี	9	11.30
5.4 4 ปี	6	7.50
5.5 มากกว่า 4 ปี	59	73.60
รวม	80	100.00
6. สาขาวิชาที่ให้การฝึก(ตอบได้มากกว่า 1 ตัวเลือก)		
6.1 ช่างยนต์	30	37.50
6.2 ช่างกลโรงงาน	7	8.75
6.3 ช่างเชื่อม	7	8.75
6.4 ช่างไฟฟ้า	3	3.75
6.5 ช่างอิเล็กทรอนิกส์	13	16.25
6.6 ช่างก่อสร้าง	4	5.00
6.7 ช่างยนต์และช่างกลโรงงาน	1	1.25
6.8 ช่างยนต์และช่างเชื่อม	8	10.00
6.9 ช่างกลโรงงานและช่างเชื่อม	1	1.25
6.10 ช่างเชื่อม ช่างไฟฟ้าและช่างอิเล็กทรอนิกส์	1	1.25
6.11 ช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อม ช่างไฟฟ้า และช่างก่อสร้าง	1	1.25
6.12 ช่างไฟฟ้า และช่างยนต์	2	2.50
6.13 ช่างไฟฟ้า และช่างอิเล็กทรอนิกส์	2	2.50
6.14 อื่นๆ	0	0.00
รวม	80	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวนและร้อยละ	
	จำนวน N = 80	ร้อยละ
7. ประเภทธุรกิจของท่าน(ตอบได้มากกว่า 1 ตัวเลือก)		
7.1 ออกแบบ เขียนแบบ	0	0.00
7.2 ผลิต สร้าง	2	2.50
7.3 ทดสอบวัสดุ	0	0.00
7.4 ประกอบและติดตั้ง	2	2.50
7.5 ซ่อมบำรุง	37	46.25
7.6 ขายสินค้า	1	1.25
7.7 ซ่อมบำรุง และขายสินค้า	15	18.75
7.8 ประกอบติดตั้ง และซ่อมบำรุง	11	13.75
7.9 ผลิต สร้าง ซ่อมบำรุง ขายสินค้า	3	3.75
7.10 ออกแบบ เขียนแบบ ผลิตสร้าง ซ่อมบำรุง ขาย สินค้า	6	7.50
7.11 ทดสอบวัสดุประกอบติดตั้ง ซ่อมบำรุง ขาย สินค้า	3	3.75
รวม	80	100.00
8. สาขาวิชาที่ร่วมจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี		
8.1 ช่างยนต์	32	40.00
8.2 ช่างกลโรงงาน	8	10.00
8.3 ช่างเชื่อม	7	8.50
8.4 ช่างไฟฟ้า	4	5.00
8.5 ช่างอิเล็กทรอนิกส์	13	16.25
8.6 ช่างก่อสร้าง	4	5.00
8.7 ช่างยนต์ และช่างเชื่อม	1	1.25
8.8 ช่างยนต์ และช่างเชื่อม	6	7.50
8.9 ช่างยนต์ และช่างไฟฟ้า	2	2.50
8.10 ช่างไฟฟ้า และช่างอิเล็กทรอนิกส์	2	2.50
8.11 ช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อม ช่างไฟฟ้า ช่างก่อสร้าง	1	1.25

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับบริการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ไปใช้ประโยชน์ด้วยการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวนและร้อยละ	
	จำนวน N = 80	ร้อยละ
8.12 อื่นๆ		
รวม	80	100.00

จากตารางที่ 4.9 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 80 คน จำแนกตัวแปรที่ศึกษาได้ดังนี้ คือ

อายุ ผู้ตอบแบบสอบถามอายุต่ำกว่า 25 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8 อายุ 25 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 และอายุมากกว่า 25 ปี จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 88.7

วุฒิการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 92.5 และปริญญาตรี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5

ตำแหน่ง ช่างชำนาญงาน จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 37.7 ช่างเทคนิค จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 22.5 และวิศวกรจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.8

ปฏิบัติหน้าที่ ครูฝึก จำนวน 48 คนคิดเป็นร้อยละ 60 และผู้ควบคุมการฝึก จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 40

ประสบการณ์ในหน้าที่ 1 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.8 2 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.8 3 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 11.3 4 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5 และมากกว่า 4 ปี จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 73.6

สาขาที่ให้การฝึก ผู้ตอบแบบสอบถามให้การฝึกในสาขาวิชาช่างยนต์ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 37.5 ช่างกลโรงงานจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 87.5 ช่างเชื่อม จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 87.5 ช่างไฟฟ้า จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.75 ช่างอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 16.25 และช่างก่อสร้าง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 5 และให้การฝึกมากกว่า 1 สาขาวิชา จำแนกเป็น ช่างยนต์และช่างกลโรงงาน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.25 ช่างยนต์ และช่างเชื่อม 8 คน คิดเป็นร้อยละ 10 ช่างเชื่อม ช่างไฟฟ้า และช่างอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.25 ช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อม ช่างไฟฟ้าและช่างก่อสร้าง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.25 ช่างไฟฟ้า และช่างยนต์ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 ช่างไฟฟ้า และช่างอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 และสาขาวิชาอื่นๆ ไม่มี

ประเภทธุรกิจ ผู้ตอบแบบสอบถามประกอบธุรกิจประเภท ออกแบบ เขียนแบบ ผลิต สร้าง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 ทดสอบวัสดุ ไม่มีการให้การฝึก ประกอบและติดตั้ง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 ซ่อมบำรุง จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 46.25 ขายสินค้า จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 และอื่นๆ จำแนกเป็นซ่อมบำรุง และขายสินค้า จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75 ประกอบติดตั้ง และซ่อมบำรุง 11 คน คิดเป็นร้อยละ 13.75 ผลิต สร้าง ซ่อมบำรุง และขายสินค้า จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.75 ออกแบบ เขียนแบบ ผลิต สร้าง ซ่อมบำรุง และขายสินค้า จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5 และทดสอบวัสดุ ประกอบติดตั้ง ซ่อมบำรุง และขายสินค้า จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.75

สาขาวิชาที่ร่วมจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ผู้ตอบแบบสอบถามร่วมจัดเพียงสาขาวิชา เดียวจำแนกเป็น ช่างยนต์ จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 40 ช่างกลโรงงาน จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 10 ช่างเชื่อม จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 8.75 ช่างไฟฟ้า จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 5 ช่างอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 16.25 ช่างก่อสร้าง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 5 และร่วมจัดมากกว่า 1 สาขาวิชา จำแนกเป็น ช่างยนต์ และช่างกลโรงงาน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.25 ช่างยนต์ และช่างเชื่อม 6 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5 ช่างยนต์ และช่างไฟฟ้า จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 ช่างไฟฟ้า และช่างอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 ช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อม ช่างไฟฟ้า และช่างก่อสร้าง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.25 และสาขาวิชาอื่นๆ ไม่มี

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพ และปัญหาเกี่ยวกับการจัดอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคีของสถานประกอบการในด้านประชาสัมพันธ์ ด้านความร่วมมือกับสถานศึกษา ด้านการจัด อาชีพ ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน ผู้วิจัยได้ใช้ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยนำเสนอในตารางที่ 4.10-4.15

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการปฏิบัติ ระดับปัญหาและ ลำดับที่การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตามความคิดเห็นของครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึก ด้านการประชาสัมพันธ์

ด้านการประชาสัมพันธ์	N = 80		ระดับ การ ปฏิบัติ	ลำดับ ที่	N = 80		ระดับ ปัญหา	ลำดับ ที่
	μ	σ			μ	σ		
1. จัดส่งเอกสารเพื่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัด อาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีแก่พนักงานและลูก ค้าของท่าน	2.53	1.22	ปานกลาง	1	2.73	1.11	ปานกลาง	4
2. จัดรายการวิทยุกระจายเสียงร่วมกับ สถานศึกษาเกี่ยวกับกรจัดอาชีว ศึกษาระบบทวิภาคี	1.96	1.02	น้อย	7	2.83	1.30	ปานกลาง	2
3. มีการร่วมกับสถานศึกษา ลงบท ความเกี่ยวกับการจัดอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีในหนังสือพิมพ์	1.92	1.06	น้อย	6	2.78	1.28	ปานกลาง	3
4. มีการจัดส่งครูฝึกร่วมจัดสัมมนาครู เนาะแนวของ โรงเรียนมัธยม ศึกษาในจังหวัดนครศรีธรรมราช เกี่ยวกับการศึกษาต่อด้านอาชีว ศึกษาระบบทวิภาคี	2.36	1.28	น้อย	4	2.71	1.26	ปานกลาง	6
5. จัดส่งครูฝึกร่วมกับ ครู อาจารย์ไป แนะนำให้กับ โรงเรียนมัธยมใน จังหวัดนครศรีธรรมราช เกี่ยวกับ การศึกษาต่อด้านอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี	2.18	1.30	น้อย	5	2.90	1.35	ปานกลาง	1
6. มีการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับการ จัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีใน สถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา ของจังหวัดนครศรีธรรมราช	2.37	1.19	น้อย	3	2.72	1.22	ปานกลาง	5
7. มีการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในงานเทศ กาลต่างๆ ของจังหวัด นครศรีธรรมราช	2.38	1.16	น้อย	2	2.66	1.17	ปานกลาง	7
ค่าเฉลี่ยรวม	2.24	0.44	น้อย		2.76	0.41	ปานกลาง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึกมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช ด้านประชาสัมพันธ์ ในภาพรวมมี การปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.24 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางคือข้อ 1 ข้อที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยคือ ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 ข้อ 5 ข้อ 6 และข้อ 7 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 1 จัดส่งเอกสารเพื่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแก่พนักงานและลูกค้ำของท่าน ($\mu = 2.53$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 2 จักรายการวิทยุกระจายเสียงร่วมกับสถานศึกษาเกี่ยวกับ การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี($\mu = 1.96$)

ส่วนปัญหา ในภาพรวมมีปัญหายุ่งในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.76 และเมื่อพิจารณา รายข้อ พบว่า มีปัญหายุ่งในระดับปานกลางทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 5 จัดส่งครูฝึกร่วมกับครู อาจารย์ไปแนะนำให้กับโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครศรีธรรมราชเกี่ยวกับ การศึกษาต่อด้านอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี($\mu = 2.90$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 7 มีการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในงานเทศกาลต่างๆ ของจังหวัดนครศรีธรรมราช($\mu = 2.66$)

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการปฏิบัติ ระดับปัญหา และ ลำดับที่การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตามความคิดเห็นของครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึก ด้านความร่วมมือกับสถานศึกษา

ด้านความร่วมมือกับ สถานประกอบการ	N = 80		ระดับ การ ปฏิบัติ	ลำดับ ที่	N = 80		ระดับ ปัญหา	ลำดับ ที่
	μ	σ			μ	σ		
1. มีการกำหนดจำนวนรับนักเรียนเข้า เรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีร่วม กับสถานศึกษา	3.06	1.23	ปานกลาง	3	2.64	1.17	ปาน กลาง	4
2. มีการกำหนดคุณสมบัติของ นัก เรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีร่วม กับสถานศึกษา	2.82	1.12	ปานกลาง	8	2.60	1.03	ปาน กลาง	6
3. มีกร่วมกับสถานศึกษาคัดเลือกนัก เรียนเข้าศึกษาต่ออาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคี	2.57	1.15	ปานกลาง	10	2.55	1.16	ปาน กลาง	8
4. มีการร่วมมือกับสถานศึกษาจัด ประชุมนักเรียนอาชีวศึกษา ระบบ ทวิภาคีและผู้ปกครอง	2.76	1.12	ปานกลาง	9	2.65	1.11	ปาน กลาง	2
5. จัดให้มีการร่วมลงนามในสัญญา ฝึกอาชีพกับสถานศึกษา	2.93	1.29	ปานกลาง	5	2.42	1.14	น้อย	10
6. มีการร่วมมือกับสถานศึกษาจัดทำ แผนการฝึกภาคปฏิบัติ อาชีว ศึกษาระบบทวิภาคี	2.87	1.22	ปานกลาง	7	2.57	1.18	ปาน กลาง	7
7. มีการร่วมมือกับสถานศึกษานิเทศ การฝึกภาคปฏิบัติอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคี	3.18	1.35	ปานกลาง	2	2.70	2.65	ปาน กลาง	1
8. มีการกำหนดวิธีการวัดผลและ ประเมินผลอาชีวศึกษาระบบ ทวิ ภาคีร่วมกับสถานศึกษา	3.52	2.47	มาก	1	2.45	1.04	น้อย	9
9. มีการจัดหาเครื่อง อุปกรณ์ และ วัสดุฝึกของนักเรียนอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี	2.88	1.17	ปานกลาง	6	2.63	1.12	ปาน กลาง	5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ด้านความร่วมมือกับ สถานประกอบการ	N = 80		ระดับ การ ปฏิบัติ	ลำ ดับ ที่	N = 80		ระดับ ปัญหา	ลำ ดับ ที่
	μ	σ			μ	σ		
10. มีการจัดประชุมสัมมนาร่วมกับ สถานศึกษาประเมินผลความ ร่วมมือในการจัดอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีเพื่อการวางแผน การพัฒนาในการจัดอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี.	2.98	1.09	ปานกลาง	4	2.64	1.05	ปาน กลาง	3
ค่าเฉลี่ยรวม	2.96	0.70	ปานกลาง		2.58	0.79	ปาน กลาง	

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพการจัดการ
ศึกษา อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช ด้านความร่วมมือกับสถาน
ประกอบการในภาพรวมมี การปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.96 และเมื่อพิจารณา
เป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ข้อ 8 ข้อที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางคือ
ข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 ข้อ 5 ข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 9 และข้อ 10 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 8 มีการกำหนดวิธ
การวัดผลและประเมินผลอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีร่วมกับสถานศึกษา ($\mu = 3.52$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
สุดคือ ข้อ 3 มีการเข้าร่วมกับสถานศึกษาคัดเลือกนักเรียนเข้าศึกษาต่ออาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ($\mu =$
2.87)

ส่วนปัญหา ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.58 และเมื่อพิจารณา
รายข้อพบว่า ข้อที่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางคือ ข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 ข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 9 และข้อ 10
ข้อที่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยคือ ข้อ 5 และข้อ 8 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 7 มีการร่วมมือกับสถาน
ศึกษานิเทศการฝึกภาคปฏิบัติอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ($\mu = 2.70$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 5 จัด
ให้มีการลงนามในสัญญาฝึกอาชีพกับสถานศึกษา ($\mu = 2.42$)

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการปฏิบัติ ระดับปัญหา และ ลำดับที่การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตามความคิดเห็นของครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึก ด้านการจัดฝึกอาชีพ

ด้านการจัดฝึกอาชีพ	N = 80		ระดับ การ ปฏิบัติ	ลำดับ ที่	N = 80		ระดับ ปัญหา	ลำดับ ที่
	μ	σ			μ	σ		
1. มีธจัดทำแผนการเรียนอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีร่วมกันระหว่างครู อาจารย์กับครูฝึก	2.85	1.15	ปานกลาง	8	2.66	1.23	ปานกลาง	2
2. มีการจัดให้มีนักเรียนอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีเรียนในสถานศึกษา 2 วัน และฝึกอาชีพในสถาน ประกอบการ 34 วันต่อหนึ่งสัปดาห์	3.31	1.27	ปานกลาง	5	2.73	1.39	ปานกลาง	1
3. จัดให้มีครูลงทะเลเป็นเรียนสำหรับ นักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	3.21	1.22	ปานกลาง	7	2.50	1.11	ปานกลาง	4
4. จัดครูฝึกที่มีความรู้ ความสามรถ ตรงกับสาขาที่เปิดทำการฝึก อาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	3.53	1.07	มาก	2	2.44	1.06	น้อย	6
5. จัดสถานที่ฝึกอาชีพ สำหรับ นักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ไว้อย่างเหมาะสม	3.32	1.02	ปานกลาง	4	2.43	1.07	น้อย	7
6. จัดเตรียมพื้นที่การฝึกอาชีพ สำหรับนักเรียนอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีไว้อย่างเพียงพอ	3.36	1.07	ปานกลาง	3	2.36	1.10	น้อย	8
7. จัดหาเครื่องมืออุปกรณ์และวัสดุ ฝึกสำหรับนักเรียนอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีไว้อย่างเพียงพอ ตลอดหลักสูตร	3.25	1.04	ปานกลาง	6	2.46	1.20	น้อย	5
8. จัดให้มีการวัดผลและประเมิน ผลการเรียนของนักเรียนอาชีว ศึกษาระบบทวิภาคี	3.56	0.97	มาก	1	2.57	1.07	ปานกลาง	3
ค่าเฉลี่ยรวม	3.29	0.45	ปานกลาง		2.55	0.91	ปานกลาง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพการจัดการศึกษา อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช ด้านการจัดฝึกอาชีพในภาพรวม มี การปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.29 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ข้อ 4 และข้อ 8 ข้อที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางคือข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 5 ข้อ 6 และข้อ 7 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 8 จัดให้มีการวัดผลและประเมินผลของนักเรียน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ($\mu = 3.56$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 1 มีการจัดทำแผนการเรียน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีร่วมกันระหว่างครู อาจารย์ กับครูฝึก ($\mu = 2.85$)

ส่วนปัญหา ในภาพรวมมีปัญหายอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.55 และเมื่อพิจารณา รายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหายอยู่ในระดับปานกลางคือ ข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 และข้อ 8 ข้อที่มีปัญหายอยู่ใน ระดับน้อยคือ ข้อ 4 ข้อ 5 ข้อ 6 และข้อ 7 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 2 มีการจัดให้นักเรียนอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีเรียนในสถานศึกษา 2 วัน และฝึกอาชีพในสถานประกอบการ 3-4 วันต่อหนึ่งสัปดาห์ ($\mu = 2.73$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 6 จัดเตรียมพื้นที่การฝึกสำหรับนักเรียนอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคีไว้เพียงพอ ($\mu = 2.36$)

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการปฏิบัติ ระดับปัญหา และ ลำดับที่การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตามความคิดเห็นของครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึก ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรการสอน

ด้านนิเทศและการพัฒนา บุคลากรการสอน	N = 80		ระดับ การ ปฏิบัติ	ลำดับ ที่	N = 80		ระดับ ปัญหา	ลำดับ ที่
	μ	σ			μ	σ		
1. มีการแต่งตั้งครู อาจารย์ นิเทศก์ ที่มีความรู้ความสามารถตรง ตามสาขาวิชาชีพการฝึกอาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	3.42	1.15	ปานกลาง	1	2.56	123	ปานกลาง	6
2. มีการจัดทำแผนการนิเทศร่วมกับ สถานศึกษา	3.13	3.46	ปานกลาง	2	2.58	112	ปานกลาง	5
3. มีการกำหนดแผนการปฏิบัติ การนิเทศร่วมกับสถานศึกษา	2.91	1.13	ปานกลาง	4	2.63	111	ปานกลาง	3
4. จัดฝึกอบรมเกี่ยวกับเทคนิคการ มอบหมายงานแก่นักเรียนให้ แก่ครูฝึก	2.88	1.19	ปานกลาง	5	2.66	121	ปานกลาง	2
5. มีการจัดส่งครูฝึกไปศึกษา งาน	2.82	1.26	ปานกลาง	6	2.62	127	ปานกลาง	4
6. มีการเชิญผู้เชี่ยวชาญหรือ ผู้ชำนาญการพิเศษในสาขาวิชา ชีพเฉพาะมาให้ความรู้กับครูฝึก	2.75	1.23	ปานกลาง	7	2.51	117	ปานกลาง	7
7. มีการนำผลการนิเทศไปใช้ปรับ ปรุงการฝึกอาชีพอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี	2.92	1.14	ปานกลาง	3	2.68	118	ปานกลาง	1
ค่าเฉลี่ยรวม	2.98	0.43	ปานกลาง		2.60	047	ปานกลาง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.13 พบว่า ครูฝึกผู้ควบคุมการฝึก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษา อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช ด้านการนิเทศและพัฒนาบุคลากร การสอน ในภาพรวมมี การปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.98 และเมื่อพิจารณา รายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 1 มีการแต่งตั้งครู อาจารย์นิเทศก์ที่มีความรู้ความสามารถตรงตามสาขาวิชาชีพ การฝึกอาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ($\mu = 3.42$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 6 มีการเชิญผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ชำนาญการพิเศษในสาขาวิชาชีพ เฉพาะมาให้ความรู้กับครูฝึก ($\mu = 2.75$)

ส่วนปัญหา ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.60 และเมื่อพิจารณา รายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 7 มีการนำผลการนิเทศ ไปใช้ปรับปรุงการฝึกอาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ($\mu = 2.68$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 6 มีการเชิญผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ชำนาญการพิเศษในสาขาวิชาเฉพาะมาให้ความรู้กับครูฝึก ($\mu = 2.51$)

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการปฏิบัติ ระดับปัญหา และ ลำดับที่การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตามความคิดเห็นของครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึก ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน

ด้านการวัดผลและประเมินผล การเรียน	N = 80		ระดับ การ ปฏิบัติ	ลำดับ ที่	N = 80		ระดับ ปัญหา	ลำดับ ที่
	μ	σ			μ	σ		
1. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการวัดผล และประเมินผลรายวิชาทั้ง ภาค ทฤษฎี และภาคปฏิบัติของนักเรียน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีตลอดหลักสูตร	3.32	1.05	ปานกลาง	4	2.55	1.01	ปานกลาง	2
2. มีการกำหนดเกณฑ์การวัดผลและ ประเมินผลร่วมกันระหว่างครูฝึกกับ ครู อาจารย์ของสถานศึกษา	3.48	1.13	ปานกลาง	1	2.40	1.07	น้อย	6
3. มีการกำหนดระยะเวลาการวัดผล และประเมินผลอาชีวศึกษาระบบทวิ ภาคีไว้อย่างชัดเจน	3.47	1.05	ปานกลาง	2	2.48	1.05	น้อย	5
4. มีการวัดผล และประเมินผลครั้งหลัก สูตร(Interim) แก่นักเรียนอาชีว ศึกษาระบบทวิภาคี	3.31	1.09	ปานกลาง	5	2.52	1.12	ปานกลาง	4
5. มีการวัดผลและประเมินผล นัก เรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีก่อนจบ หลักสูตร (Final)	3.36	1.04	ปานกลาง	3	2.53	1.06	ปานกลาง	3
6. จัดให้มีการฝึกอาชีพเพิ่ม เต็ม แก่ นักเรียนอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคีที่ ไม่ผ่านเกณฑ์การวัดผล	3.20	1.07	ปานกลาง	6	2.70	1.18	ปานกลาง	1
ค่าเฉลี่ยรวม	3.36	1.21	ปานกลาง		2.53	0.42	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช ด้านการการวัดผลและประเมินผลการเรียนในภาพรวมมี การปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้อที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 2 มีการกำหนดเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลร่วมกันระหว่างครูฝึก และครู อาจารย์ของสถานศึกษา($\mu = 3.48$) และข้อที่มีค่า

เฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 6 จัดให้มีการฝึกอาชีพเพิ่มเติมแก่นักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่ไม่ผ่านเกณฑ์การวัดผล ($\mu = 3.20$)

ส่วนปัญหา ในภาพรวมมีปัญหอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.53 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหอยู่ในระดับปานกลางคือ ข้อ 1 ข้อ 4 ข้อ 5 และข้อ 6 ข้อที่มีปัญหอยู่ในระดับน้อยคือ ข้อ 2 และข้อ 3 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 6 จัดให้มีการฝึกอาชีพเพิ่มเติมแก่นักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่ไม่ผ่านเกณฑ์การวัดผล ($\mu = 2.70$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 2 มีการกำหนดเกณฑ์การวัดผล และประเมินผลร่วมกันระหว่างครูฝึก กับครู อาจารย์ ของสถานศึกษา ($\mu = 2.40$)

ตารางที่ 4.15 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการปฏิบัติ ระดับปัญหา และ ลำดับที่การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตามความคิดเห็นของครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึก ในภาพรวม

ข้อความ	N = 80		ระดับ การปฏิบัติ	ลำดับ ที่	N = 80		ระดับ ปัญหา	ลำดับ ที่
	μ	σ			μ	σ		
1. ด้านประชาสัมพันธ์	2.24	0.44	น้อย	5	2.76	041	ปานกลาง	1
2. ด้านความร่วมมือกับสถาน ประกอบการ	2.96	0.70	ปานกลาง	4	2.58	079	ปานกลาง	3
3. ด้านการจัดฝึกอาชีพ	3.29	0.45	ปานกลาง	2	2.55	091	ปานกลาง	4
4. ด้านการนิเทศและการพัฒนา บุคลากรการสอน	2.98	1.21	ปานกลาง	3	2.60	042	ปานกลาง	2
5. ด้านการวัดผลและประเมินผล การเรียน	3.36	0.43	ปานกลาง	1	2.53	047	ปานกลาง	5
ค่าเฉลี่ยรวม	2.97	0.65	ปานกลาง		2.60	060	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ความคิดเห็นของ ครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึกเกี่ยวกับ สภาพการจัดศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช ในภาพรวมมี การปฏิบัติ อยู่ใน ระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.97 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย 1 ด้านคือ ด้านประชาสัมพันธ์ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน ($\mu = 3.36$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านประชาสัมพันธ์ ($\mu = 2.24$)

ส่วนปัญหา ในภาพรวมมีปัญหอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.60 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีปัญหอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้าน เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประชาสัมพันธ ($\mu = 2.76$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน ($\mu = 2.53$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะของครูฝึก และผู้ควบคุมการฝึกในสถานประกอบการ

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าความถี่ ข้อเสนอแนะของครูฝึก และผู้ควบคุมการฝึกเกี่ยวกับการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช

ข้อความ	ความถี่
1. ด้านการประชาสัมพันธ	
1.1 ให้ประชาสัมพันธให้มากและทั่วถึง	17
1.2 เน้นให้ผู้ปกครอง และนักเรียนบุคคลทั่วไปเข้าใจการเรียนระบบทวิภาคี	7
รวม	24
2. ด้านความร่วมมือกับสถานศึกษา	
2.1 ให้สถานศึกษาจัดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ	8
2.2 ยินดีให้ความร่วมมือและสนับสนุน	8
รวม	16
3. ด้านการจัดฝึกอาชีพ	
3.1 ต้องมีการประสานงานที่ดี และทำอย่างต่อเนื่อง	4
3.2 ผลัดให้นักเรียนรู้จักวิธีปฏิบัติงานถูกต้องตามขั้นตอน และเน้นความระเบียบวินัย	7
3.3 ควรจัดจำนวนวันฝึกอาชีพที่สถานประกอบการให้มากขึ้น	3
รวม	14
4. ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรการสอน	
4.1 ให้มีการนิเทศมากขึ้น	9
4.2 ให้พัฒนาบุคลากรให้มากขึ้น	8
รวม	17
5. ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน	
5.1 ให้วัดผลตรงกับกรปฏิบัติงานจริง	9
5.2 ควรให้สถานประกอบการประเมินผลรวมกับอาจารย์นิเทศก์	5
5.3 มีการวัดผลและประเมินผลดีแล้ว	4
รวม	18

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึกมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช ในด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านความร่วมมือกับ สถานประกอบการ ด้านการจัดฝึกอาชีพ ด้านการนิเทศการพัฒนาบุคลากรการสอน และด้านการ วัดผลและประเมินผล สรุปเป็นประเด็น ได้ดังนี้

ด้านการประชาสัมพันธ์ มี 2 ประเด็น คือ ให้ประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นและทั่วถึง จำนวน 17 คน และเน้นให้ผู้ปกครอง นักเรียน และบุคคลทั่วไปเข้าใจการเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี จำนวน 7 คน

ด้านความร่วมมือกับสถานศึกษา มี 2 ประเด็น คือ ให้สถานศึกษาจัดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถไว้ประสานงาน จำนวน 8 คน และยินดีให้ความร่วมมือและสนับสนุน จำนวน 8 คน

ด้านการจัดฝึกอาชีพ มี 3 ประเด็น คือ ต้องมีการประสานงานที่ดี และทำอย่างต่อเนื่อง จำนวน 4 คน จัดให้นักเรียนรู้จักวิธีการปฏิบัติงานที่ถูกต้องตามขั้นตอน และเน้นความมีระเบียบวินัย จำนวน 7 คน และ จัดจำนวนวันฝึกอาชีพในสถานประกอบการให้มากขึ้น จำนวน 3 คน

ด้านการนิเทศและพัฒนาบุคลากรการสอน มี 2 ประเด็นคือ ให้มีการนิเทศมากขึ้น จำนวน 9 คน และให้พัฒนาบุคลากรให้มากขึ้น จำนวน 8 คน

ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน มี 3 ประเด็น คือ ให้วัดผลตรงกับการทำงานจริง จำนวน 9 คน ควรให้สถานประกอบการประเมินผลร่วมกับอาจารย์นิเทศ จำนวน 5 คน และ เห็นว่า มีการวัดผลและประเมินผลดีแล้ว จำนวน 4 คน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพและปัญหาไว้ 5 ด้าน คือ (1) ด้านการประชาสัมพันธ์ (2) ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ (3) ด้านการจัดฝึกอาชีพ (4) ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรการสอน และ (5) ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน ในบทนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอสาระสำคัญเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

5.1.1 เพื่อศึกษาสภาพของการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช

5.1.2 เพื่อศึกษาปัญหาของการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช

5.2 ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพและปัญหา เกี่ยวกับการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ตามความคิดเห็นของครู อาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนวิชาชีพของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช และครูฝึกผู้ควบคุมการฝึกของสถานประกอบการที่ร่วมจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีใน 6 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อมโลหะ ช่างไฟฟ้ากำลัง ช่างอิเล็กทรอนิกส์ และช่างก่อสร้างใน 5 ด้านคือ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ ด้านการจัดการฝึกอาชีพ ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน

5.3 วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยดังนี้

5.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างคือ ครู อาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราชจำนวน 90 คน และครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึกของสถานประกอบการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ซึ่งร่วมจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกับวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช จำนวน 80 คน รวม 170 คน ในการวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากประชากรทั้งหมด

5.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จำนวน 2 ชุด คือ แบบสอบถามสำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครู อาจารย์ในสถานศึกษา และแบบสอบถามสำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึกในสถานประกอบการ แบ่งเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพและปัญหาในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช ใน 5 ด้าน คือ (1) ด้านการประชาสัมพันธ์ (2) ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ (3) ด้านการจัดฝึกอาชีพ (4) ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรการสอน และ (5) ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถาม ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช

5.3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลได้แบบสอบถามที่ถูกต้อง สมบูรณ์ จำนวน 170 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Stand Deviation) โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS For windows. และตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่

5.4 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้นำเสนอเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็น ครู อาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิค นครศรีธรรมราชและส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูฝึก ผู้ควบคุม การฝึกของสถานประกอบการที่ร่วมจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกับวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช โดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการจัด อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช และตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครู อาจารย์ที่ทำหน้าที่สอน วิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. อายุ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 94.5 รองลงมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คือ อายุ 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 3.3 และอายุต่ำกว่า 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.2

2. วุฒิกการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิกการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 92.2 รองลงมาคือ วุฒิกศึกษาค่ากว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 6.7 และสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 1.1

3. สาขาวิชาที่สอน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ทำหน้าที่สอนสาขาวิชา ช่างไฟฟ้า คิดเป็นร้อยละ 22.22 รองลงมาคือ ช่างยนต์ คิดเป็นร้อยละ 17.78 ช่างอิเล็กทรอนิกส์ คิดเป็นร้อยละ 16.67 ช่างเชื่อม คิดเป็นร้อยละ 12.22 ช่างก่อสร้าง คิดเป็นร้อยละ 11.11 ช่างกลโรงงาน คิดเป็นร้อยละ 10 และทำหน้าที่สอนมากกว่า 1 สาขาวิชา คิดเป็นร้อยละ 10

4. ประสบการณ์ในหน้าที่การสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมากกว่า 4 ปี คิดเป็นร้อยละ 80 รองลงมาคือ มีประสบการณ์ 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.7 มีประสบการณ์ 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 5.6 มีประสบการณ์ 4 ปี คิดเป็นร้อยละ 4.4 และมีประสบการณ์ 2 ปี คิดเป็นร้อยละ 3.3

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของ ครู อาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราชเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราชใน 5 ด้าน โดยสรุปและนำเสนอตามลำดับดังนี้

(1) สภาพและปัญหาในภาพรวม (2) สภาพและปัญหาเป็นรายด้าน

1. สภาพและปัญหาในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราชในภาพรวมสรุปได้ดังนี้

สภาพในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราชในภาพรวมทั้ง 5 ด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการจัดฝึกอาชีพ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการประชาสัมพันธ์

— ส่วนปัญหา ในภาพรวม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการจัดฝึกอาชีพ

2.-สภาพและปัญหาในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช เป็นรายด้านสรุปได้ดังนี้

2.1 ด้านการประชาสัมพันธ์ สภาพการปฏิบัติในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยทุกข้อ

ส่วนปัญหา ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

2.2 ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ สภาพการปฏิบัติในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ส่วนปัญหา ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ

พบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

2.3 ด้านการจัดฝึกอาชีพสภาพทศปฏิบัติในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนปัญหา ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

2.4 ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรการสอน สภาพการปฏิบัติในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ส่วนปัญหา ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

2.5 ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน สภาพการปฏิบัติในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ส่วนปัญหา ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะของครู อาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนวิชาชีพอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราชเกี่ยวกับการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช สรุปได้ดังนี้

ด้านการประชาสัมพันธ์ ต้องประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น เน้นให้ผู้ปกครอง และนักเรียน เข้าใจการเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และต้องทำการประชาสัมพันธ์ทุกด้านอย่างทั่วถึง โดยผ่านสื่อต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ ให้มีการประสานงานอย่างต่อเนื่อง และให้สถานศึกษาเพิ่มความสนใจสถานประกอบการให้มากขึ้น

ด้านการจัดฝึกอาชีพ ให้สถานศึกษาแนะนำวิธีการปฏิบัติแก่ผู้ปกครอง และนักเรียนก่อน ส่งเข้าฝึกอาชีพในสถานประกอบการ ควรติดตามผลการฝึกอาชีพอย่างต่อเนื่องและสถานประกอบการต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ปฏิบัติงานจริงตรงสาขาให้มากขึ้น

ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรสอน ควรแต่งตั้งครู อาจารย์นิเทศก์ตรงตามสาขาวิชาให้ผู้บริหารร่วมนิเทศกับครู อาจารย์ และครูฝึก จัดให้มีการพัฒนาครู อาจารย์ และบริการบริการความสะดวกในการไปนิเทศให้มากขึ้น

ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน ให้จัดประชุมครู อาจารย์ และครูฝึก เพื่อชี้แจงเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียน และให้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลการเรียนให้เหมาะสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึกของสถานประกอบการ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. อายุ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุมากกว่า 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 88.1 รองลงมาคืออายุต่ำกว่า 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 8.8 และอายุ 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.5

2. วุฒิการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 92.5 รองลงมาคือ วุฒิการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 7.5

3. ตำแหน่ง ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีตำแหน่งช่างชำนาญงาน คิดเป็นร้อยละ 73.7 รองลงมาคือ ตำแหน่งช่างเทคนิค คิดเป็นร้อยละ 22.5 และตำแหน่งวิศวกร คิดเป็นร้อยละ 3.8

4. ปฏิบัติหน้าที่ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ปฏิบัติหน้าที่ ครูฝึก คิดเป็นร้อยละ 60 และรองลงมาคือ ปฏิบัติหน้าที่ผู้ควบคุมการฝึก คิดเป็นร้อยละ 40

5. ประสบการณ์ในหน้าที่ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีประสบการณ์มากกว่า 4 ปี คิดเป็นร้อยละ 73.6 รองลงมาคือ มีประสบการณ์ 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 11.3 มีประสบการณ์ 4 ปี คิดเป็นร้อยละ 7.5 มีประสบการณ์ 2 ปีคิดเป็นร้อยละ 3.8 และมีประสบการณ์ 1 ปีคิดเป็นร้อยละ 3.8

6. สาขาวิชาที่ให้การฝึก ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ให้การฝึกในสาขาวิชาช่างยนต์คิดเป็นร้อยละ 37.5 รองลงมาคือ ให้การฝึกมากกว่า 1 สาขาวิชา คิดเป็นร้อยละ 20 สาขาวิชา อิเลคทรอนิคส์ คิดเป็นร้อยละ 16.25 สาขาวิชาช่างเชื่อม คิดเป็นร้อยละ 8.75 สาขาวิชาช่างกลโรงงาน คิดเป็นร้อยละ 8.75 สาขาวิชาก่อสร้าง คิดเป็นร้อยละ 5 และสาขาวิชาช่างไฟฟ้า คิดเป็นร้อยละ 7

7. ประเภทธุรกิจ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ทำธุรกิจประเภทซ่อมบำรุงคิดเป็นร้อยละ 46.25 และรองลงมาคือ ทำธุรกิจประเภทซ่อมบำรุงและขายสินค้า คิดเป็นร้อยละ 18.75 ประเภทประกอบและติดตั้งและซ่อมบำรุง 13.75 ประเภทออกแบบ เขียนแบบ ซ่อมบำรุงและขายสินค้า คิดเป็นร้อยละ 4 ประเภทผลิต สร้าง ซ่อมบำรุง และขายสินค้า คิดเป็นร้อยละ 5 ประเภททดสอบวัสดุประกอบและติดตั้ง ซ่อมบำรุงและขายสินค้า คิดเป็นร้อยละ 3.75 ประเภทผลิต สร้าง คิดเป็นร้อยละ 2.5 ประเภทประกอบและติดตั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.5 และประเภทขายสินค้า คิดเป็นร้อยละ 1.25

8. สาขาที่ร่วมจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ร่วมจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสาขาวิชา ช่างยนต์ คิดเป็นร้อยละ 40 และรองลงมาคือ สาขาวิชาช่างอิเลคทรอนิคส์ คิดเป็นร้อยละ 16.25 สาขาวิชาช่างกลโรงงาน คิดเป็นร้อยละ 10 สาขาวิชาช่างเชื่อม คิดเป็นร้อยละ 8.75 สาขาวิชาช่างไฟฟ้า คิดเป็นร้อยละ 5 สาขาวิชาช่างก่อสร้าง คิดเป็นร้อยละ 4 และร่วมจัดมากกว่า 1 สาขาวิชา คิดเป็นร้อยละ 15

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึกของสถานประกอบการเกี่ยวกับสภาพและปัญหาของการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช ใน 5 ด้านโดยสรุปและนำเสนอตามลำดับดังนี้ (1) สภาพและปัญหาในภาพรวม (2) สภาพและปัญหาเป็นรายด้าน

1. สภาพในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราชในภาพรวมทั้ง 5 ด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดฝึกอาชีพ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการประชาสัมพันธ์

ส่วนปัญหา ในภาพรวมทั้ง 5 ด้าน พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านประชาสัมพันธ์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน

2. สภาพและปัญหาการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราชเป็นรายได้สรุปด้านดังนี้

2.1 ด้านการประชาสัมพันธ์ สภาพการปฏิบัติในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง คือข้อ 1 ข้อ 4 ข้อ 5 และข้อ 6 มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยคือ ข้อ 2 และข้อ 3

ส่วนปัญหา ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

2.2 ด้านความร่วมมือกับสถานศึกษา สภาพการปฏิบัติในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ ข้อ 8 และมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางคือ ข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 5 ข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 9 และข้อ 10

ส่วนปัญหา ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 ข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 9 และข้อ 10 และมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยคือ ข้อ 5 และข้อ 7

2.3 ด้านการจัดฝึกอาชีพ สภาพการปฏิบัติ ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับมากคือ ข้อ 4 และข้อ 8 และมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 5 ข้อ 6 และข้อ 7

2.4 ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรการสอน สภาพการปฏิบัติในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ส่วนปัญหา ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

2.5 ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน สภาพการปฏิบัติในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารส่วนปัญหาในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ การค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางคือ ข้อ 1 ข้อ 4 ข้อ 5 และข้อ 6 และมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย คือ ข้อ 2 และข้อ 3

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ ข้อเสนอแนะของครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึกของสถานประกอบการ เกี่ยวกับการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช สรุปได้ดังนี้

ด้านการประชาสัมพันธ์ ให้ประชาสัมพันธ์มากขึ้น และทั่วถึง โดยเน้นให้ผู้ปกครอง นักเรียน และบุคคลทั่วไปเข้าใจการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ ให้สถานศึกษาจัดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถไว้ประสานงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

ด้านจัดฝึกอาชีพ ต้องมีการประสานงานที่ดี และควรทำอย่างต่อเนื่อง จัดให้นักเรียนรู้จักวิธีการปฏิบัติงานที่ถูกต้องตามขั้นตอน และเน้นความมีระเบียบวินัย และเพิ่มจำนวนวันจัดฝึกอาชีพให้มากขึ้น

ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรด้านการสอน ให้มีการนิเทศและพัฒนาบุคลากรให้มากขึ้น

ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน ให้วัดผลตรงกับการปฏิบัติงานจริง โดยสถานประกอบการร่วมกับอาจารย์นิเทศก์

5.5 อภิปรายผลการวิจัย

ในการอภิปรายผลการวิจัย ผู้วิจัยขอกว่าถึงประเด็นสำคัญ ๆ จากการศึกษาค้นพบ โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 อภิปรายผลการวิจัยตามความคิดเห็นของครู อาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช และส่วนที่ 2 อภิปรายผลการวิจัยตามความคิดเห็นของครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึกของสถานประกอบการดังนี้

1. อภิปรายผลการวิจัยเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราชในภาพรวม
2. อภิปรายผลการวิจัยเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราชเป็นรายด้าน

ส่วนที่ 1 ความคิดเห็นของครู อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการจัดฝึกอาชีพ ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน ครู อาจารย์ มีความคิดเห็นในภาพรวมและรายด้าน ดังนี้

1. ความคิดเห็นของ ครู อาจารย์ที่เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดอาชีวศึกษาระบบ

ทวิภาคีในภาพรวม ครู อาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีสภาพของการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ ด้านการจัดฝึกอาชีพ ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรการสอนและด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน และด้านที่มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยคือ ด้านการประชาสัมพันธ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคียังเป็นระบบใหม่สำหรับท้องถิ่น ถึงแม้ว่ากรมอาชีวศึกษาจะกำหนดเป็นนโยบายให้สถานศึกษาในสังกัดทั่วประเทศที่ความพร้อมจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีก็ตาม (กรมอาชีวศึกษา, 2542 : 9) แต่บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง นักเรียนและประชาชนทั่วไปยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและสถานศึกษาก็ยังขาดความพร้อมในการดำเนินการหลายด้าน เช่น การประชาสัมพันธ์ ยังมีการประชาสัมพันธ์น้อยและดำเนินการไม่ต่อเนื่อง ด้านการนิเทศและพัฒนาบุคลากรการสอน ยังไม่มีการพัฒนาบุคลากรหรือส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเองให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงเท่าที่ควร ไม่มุ่งเน้นการนำผลการนิเทศมาใช้พัฒนาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี การสร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการ โดยการร่วมประชุม การจัดกิจกรรม และการประชุมสัมมนาระหว่างบุคลากรของสถานศึกษา และสถานประกอบการยังขาดความจริงจังและต่อเนื่อง การจัดฝึกอาชีพเกี่ยวกับการจัดทำแผนการเรียน ยังเปิดโอกาสให้สถานประกอบการเข้ามามีบทบาทน้อย การจัดสื่อการสอน และวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือเพื่อการเรียนทักษะพื้นฐาน สำหรับนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคียังไม่เพียงพอ

ส่วนปัญหา ในภาพรวมมีปัญหายุ่งในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีข้อจำกัดในการจัดการเกี่ยวกับบุคลากร เวลา วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ การประสานงานและงบประมาณมีผลให้การ ประชาสัมพันธ์น้อยไม่ต่อเนื่อง ไม่ทั่วถึงทำให้บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง นักเรียน และประชาชนทั่วไปขาดความรู้ ความเข้าใจในการตัดสินใจ ขาดผู้ประสานงาน ขาดการประสานงานที่ดีและต่อเนื่อง ขาดความสะดวกในการไปนิเทศ และการพัฒนาบุคลากรยังไม่ทันต่อความเปลี่ยนแปลง ตลอดจนการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์การสอนยังไม่เพียงพอในการใช้งาน จากสภาพและปัญหาดังกล่าวเชื่อมโยงกับการจัดการของสถานศึกษา เช่น การกำหนด นโยบาย เป้าหมาย แผนงาน และแนวทางในการปฏิบัติงานยังไม่ชัดเจนเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วัชร คณิสสุวรรณ (2543 : 32) กล่าวว่า อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในประเทศไทย ยังไม่มีความชัดเจนเพียงพอในการกำหนดโครงสร้างระหว่าง สถานศึกษากับสถานประกอบการไม่มีระบบประสานงานที่ดีทำให้ขาดความเข้าใจเชิงนโยบาย หลักการ เป้าหมาย แผนงานและโครงการ โครงสร้างหลักสูตร แผนการฝึก การนิเทศติดตามผล การประเมินผล ขาดปัจจัยในการจัดการ คือ งบประมาณ บุคลากร เครื่องมือ เครื่องจักร วัสดุฝึก และยังขาดความพร้อมต่อความร่วมมือในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และยังสอดคล้องกับ แนวคิดของมานิดา อุษชิน (อ้างในมณี มังคลา 2542 : 18) กล่าวว่า องค์ประกอบสำคัญของการเรียนการสอนวิชาชีพให้มีประสิทธิภาพคือผู้บริหารหรือผู้สอนต้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่บนสื่อออนไลน์
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทุ่มเทกำลังใจกำลังกาย และมีความพร้อมอยู่เสมอในการจัดการเรียนการสอน มีเครื่องมือ อุปกรณ์ครบถ้วน วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกต้องมีเพียงพอตลอดจนต้องใช้จ่าย ซึ่งเป็นปัจจัยในการดำเนินการเพื่อจัดหาเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ให้มีความพร้อมสมบูรณ์และจะต้องหาหนทางให้เกิดรายได้เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนใน การเรียนการสอน การลงทุนในการสอนวิชาชีพผลตอบแทนที่ได้รับมิได้อยู่ในของรูปตัวเงิน แต่ผลกำไรคือคุณภาพของผู้เรียนหรือสมรรถภาพทางวิชาชีพ ซึ่งเป้าหมายของการจัดอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคีแต่ก็หาผู้ร่วมทุนได้ยาก ถ้าไม่มีแรงจูงใจที่มากพอ

2. ความคิดเห็นของ ครู อาจารย์เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราชเป็นรายด้าน

2.1 ด้านการประชาสัมพันธ์ ครู อาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติ ในภาพมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะได้รับการสนับสนุนบุคลากรและงบประมาณด้านประชาสัมพันธ์ไม่เพียงพอ ซึ่งการประชาสัมพันธ์นั้น มีความจำเป็นต่อการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เพราะเป็นระบบใหม่ สำหรับครู อาจารย์ และประชาชนในท้องถิ่น จึงจำเป็นต้องใช้การประชาสัมพันธ์เป็นเครื่องมือในการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของพรสิทธิ์ พัฒนานุรักษ์ (2540 : 2) กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์เป็นวิธีการหรือกิจกรรมในการสื่อสารระหว่างหน่วยงานกับบุคคลเป้าหมาย เพื่อให้เกิดความสัมพันธอันดี โดยการให้ข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่อง การคิดต่อสื่อสารสองทางคือ ให้ข้อมูลหรือเผยแพร่ข่าวสารแล้วน้อมรับฟังการวิจารณ์ย้อนกลับ และการเสริมสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน และยังมีผลสอดคล้องกับแนวคิดของ วนิดา รูปเตย์มี (2541 : 4) กล่าวถึง การประชาสัมพันธ์ได้ว่าเป็นความพยายามของสถาบันที่แสวงหาความร่วมมือจากบุคคลหรือประชาชน การสร้างความรู้ ความเข้าใจ ความเชื่อถือ ศรัทธา เพื่อให้เกิดการยอมรับและสนับสนุนนโยบายและวัตถุประสงค์ของสถาบัน

ส่วนปัญหา ในภาพรวม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการประชาสัมพันธ์ส่วนใหญ่ใช้วิธีการจัดส่งเอกสาร จัดสัมมนาครู เนาะแนว และจัดนิทรรศการ ซึ่งมีการปฏิบัติไม่คลุมพื้นที่ไม่ทั่วถึงและไม่ต่อเนื่อง ขาดบุคลากรและงบประมาณสนับสนุน ซึ่งมีความสอดคล้องกับประชาคม จันทรชิต และคณะ (2538 : 45) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ในระบบทวิภาคีตามที่เสนอของอาจารย์ผู้สอนวิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี พบว่า มีปัญหาด้านประชาสัมพันธ์ใช้เวลาในการประชาสัมพันธ์น้อยไม่ทั่วถึงมีผลให้ประชาชนในท้องถิ่นขาดความเข้าใจหลักสูตร

2.2 ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ ครู อาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาได้ร่วมลงนามในสัญญาฝึกอาชีพกับสถานประกอบการ แต่ยังไม่ค่อยเปิดโอกาสให้สถานประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ คือการกำหนดจำนวนนักเรียน กำหนดคุณสมบัติและคัดเลือกเพื่อให้ได้

นักเรียนที่มีคุณสมบัติ ถูกต้องและครบตามจำนวนที่ต้องการ จัดประชุมนักเรียนและผู้ปกครอง เพื่อทำความเข้าใจแนวทางในการปฏิบัติในการเรียน จัดทำแผนการฝึกภาคปฏิบัติพิเศษการฝึกภาคปฏิบัติ กำหนดวิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียน ตลอดจนประชุมสัมมนาร่วมกันเพื่อหาแนวทางการพัฒนาอาชีพศึกษาระบบทวิภาคี ดังนั้นการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีจะสำเร็จผลได้ต้องดำเนินการบนพื้นฐานของความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา และสถานประกอบการ ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ รวีวรรณ ชินตระกูล (2534 : 20) กล่าวว่าความร่วมมือ หมายถึงการดำเนินกิจกรรมร่วมกันในการปฏิบัติภารกิจตามหน้าที่ระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการและยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วรวิทย์ ศรีตระกูล (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของสถานประกอบการที่เข้าร่วมการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขาวิชาช่างยนต์ กับวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า สถานประกอบการเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองต่อการฝึกอาชีพของนักศึกษาระบบทวิภาคีและได้มีการแนะนำความรู้เบื้องต้นก่อนการฝึกอาชีพทำให้นักศึกษาพัฒนาตนเองในการเรียนรู้ พัฒนาทักษะฝีมือในการฝึกอาชีพ และสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติงานเองได้

ส่วนปัญหา ในภาพรวม มีปัญหาระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษาจะต้องร่วมกับสถานประกอบการในการจัดทำแผนการฝึกภาคปฏิบัติ จัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์ และวัสดุฝึกของนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตลอดจนการจัดประชุมสัมมนาร่วมกับสถานประกอบการเพื่อประเมินผลความร่วมมือในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เพื่อการวางแผนพัฒนาในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีต่อไปนั้น ภาระหน้าที่ดังกล่าวมีข้อจำกัดเกี่ยวกับปัจจัยในการจัดการคือ บุคลากร เครื่องมือ อุปกรณ์ และวัสดุ และงบประมาณสนับสนุน ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ มานิตา อุชชิน (อ้างใน มณี มังคลา 2542 : 18-19) กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบสำคัญของการสอนวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพตรงตามจุดหมายของหลักสูตรมี 4 “M” คือ 1) Mind หมายถึง ผู้บริหารหรือผู้สอนจะต้องทุ่มเทกำลังใจ อุทิศเวลาไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย มีความพร้อมทุกด้าน 2) Machine การสอนวิชาชีพจำเป็นต้องมีเครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องจักร อุปกรณ์ ช่วยสอนครบถ้วนอย่างพร้อมเพรียงจริง จะใช้ชอล์ก กับกระดานดำย่อมไม่ได้ผลดี 3) Materials การสอนวิชาชีพ จำเป็นต้องใช้วัสดุ อุปกรณ์ ในการฝึกปฏิบัติ จะต้องให้สื่อ การสอนที่มีมาตรฐาน และจำนวนเพียงพอ และ 4) Money คือ ต้องใช้เงินในการจัดหาเครื่องมือวัสดุ อุปกรณ์ และวัสดุฝึกต่างๆ และต้องหาทางให้มีรายได้เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการสอนอีกด้วยการใช้เงินลงทุนในวิชาชีพนั้น มิได้หวังผลกำไรกลับมาในรูปของตัวเงิน แต่ผลกำไร คือ คุณภาพของผู้เรียน หรือสมรรถภาพทางวิชาชีพ ดังนั้น ผู้ที่จะมาลงทุนต้องมีแรงจูงใจที่มากพอ และต้องมีนักประสานงานซึ่งมีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วราพรรณ น้อยสุวรรณ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษากับโรงงานอุตสาหกรรมในการ ฝึกอบรมด้านเทคนิค และอาชีวศึกษาในประเทศไทย พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษากับ ผู้บริหารโรงงานอุตสาหกรรมนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่ขึ้นต้นการดำเนินงานไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กรรมส่วนใหญ่ มีความเห็นสอดคล้องกัน เกี่ยวกับปัญหาในความร่วมมือเกี่ยวกับการฝึกอาชีพ อบรมด้านเทคนิคและอาชีวศึกษา ได้แก่ ทุนทรัพย์ไม่เพียงพอ ทั้งสองฝ่ายไม่ทราบว่าพร้อมมือกันอย่างไร แรงจูงใจไม่เพียงพอต้องการให้กำหนดนโยบายความร่วมมือ และต้องการให้แต่งตั้งผู้ประสานงาน ซึ่งจะเห็นได้ว่าความร่วมมือที่ดีจะเกิดขึ้นได้ จะต้องมีการจัดตั้งผู้ประสานงาน ซึ่งจะเห็นได้ว่าความร่วมมือที่ดี และมีผู้บริหารที่สนับสนุนอย่างจริงจังด้านการจัดฝึกอาชีพ ครูอาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติในภาพมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ สถานศึกษาจัดวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ สื่อการเรียนการสอนและห้องเรียนสำหรับนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ยังไม่เพียงพอและเหมาะสม

ส่วนปัญหา ในภาพรวมมีปัญหายอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะมีข้อจำกัด

ในการจัดทำแผนการเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีจะต้องจัดทำร่วมกันระหว่างครู อาจารย์ กับ ครูฝึกสถานศึกษาจะต้องจัดสื่อการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือสำหรับสอนนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีไว้อย่างเพียงพอ เพื่อจะใช้ในการสอนวิชาภาคทฤษฎีหรือวิชาพื้นฐานให้นักเรียน เพื่อเตรียมความพร้อมที่จะเข้าสู่การฝึกอาชีพในสถานประกอบการ และสถานศึกษาจะต้องประสานงานความร่วมมือกับสถานประกอบการเกี่ยวกับการจัดเตรียมครูฝึก สถานที่ และพื้นที่ในการฝึกตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือสำหรับการจัดฝึกอาชีพไว้อย่างเพียงพอตลอดหลักสูตรซึ่งมีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2538 :บทคัดย่อ) ได้ศึกษา เรื่อง การศึกษากับงานอาชีพ : ผลกระทบจากการศึกษาด้านอาชีพ พบว่า สภาพและปัญหาในการจัด การศึกษาด้านอาชีพในระบบ โรงเรียน โรงงาน ได้แก่ การขาดแคลนงบประมาณ ภาคเอกชนยังมองไม่เห็นประโยชน์ที่ได้รับจากความร่วมมือ การฝึกทักษะวิชาชีพมิใช่ฝึกอย่างแท้จริง การฝึกอาชีพไม่ตรงสาขา กระบวนการฝึกทักษะวิชาชีพยังไม่มีประสิทธิภาพ และยังคงสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พลายงาม ดวงสว่าง(2536 : 137) ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบ การจัดการศึกษาระบบโรงเรียน โรงงานของวิทยาลัยเทคนิคท่าหลวงจันทบุรีไทยอนุสรณ์ พบว่า การฝึกทักษะพื้นฐานที่วิทยาลัยต้องดำเนินการฝึกให้กับนักเรียนเอง เพราะสถานประกอบการส่วนใหญ่ไม่มีความพร้อมทั้งเรื่องเครื่องมือ สถานที่ฝึกอบรมและครูฝึก

2.4 ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรการสอน ครู อาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ครู อาจารย์นิเทศก์มีภาระงานสอนและงานในหน้าที่มาก ถึงแม้ว่ามีการจัดทำแผนการนิเทศร่วมกับสถานประกอบการ และกำหนดแผนปฏิบัติการนิเทศภายในไว้อย่างชัดเจนก็ตามการจัดการฝึกอบรมเทคนิคและวิธีการสอนแก่ครู อาจารย์ผู้สอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เพื่อให้ครู อาจารย์มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และแนวทางในการปฏิบัติงานก็ยังไม่มากนักพอ

ส่วนปัญหา ในภาพรวมมีปัญหายอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการจัดฝึก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อบรมเกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอน ทำได้น้อยขาดผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ชำนาญการพิเศษในสาขาวิชาชีพ เฉพาะมาให้ความรู้ การนำครู อาจารย์ไปศึกษาดูงาน และการไปนิเทศมีข้อจำกัดเรื่อง บุคลากร เวลา เครื่องมืออุปกรณ์และงบประมาณ ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของมยุรา ศรีพงษ์วิวัฒน์ (2541: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ปัญหาการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ประเภทช่างอุตสาหกรรมในวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า บุคลากรที่เกี่ยวข้องขาดความเข้าใจในหลักการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ผู้รับผิดชอบมีภาระงานสอนและงานที่รับผิดชอบมาก ขาดงบประมาณในการดำเนินการและการนิเทศการฝึกอาชีพ การจัดยานพาหนะในการไปนิเทศการฝึกอาชีพไม่สามารถจัดเวลาที่เหมาะสมได้ และยังไม่สอดคล้องกับการวิจัยของหน่วยศึกษานิเทศกรมอาชีวศึกษา (2541 : 8) ศึกษา เรื่องประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 พบว่า ผู้บริหารมีความเห็นไม่สอดคล้องกับการฝึกอาชีพการเรียนการสอน ครู อาจารย์ยังขาดความพร้อมต้องมีการจัดฝึกอบรมให้แก่ครู อาจารย์ การนิเทศมีปัญหาเรื่อง งบประมาณ ยานพาหนะ และครู อาจารย์ไม่มีเวลาพอที่จะไปนิเทศ

2.5 ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน ครู อาจารย์ มีความเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งอาจเป็นเพราะข้อบกพร่องเกี่ยวกับการประสานงาน ถึงแม้ว่าสถานศึกษาได้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการวัดผล และประเมินผลรายวิชา ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติของนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีไว้ตลอดหลักสูตร กำหนดเกณฑ์การวัดผล และประเมินผลร่วมกันระหว่างครู อาจารย์กับครูฝึก และกำหนดระยะเวลาการวัดและประเมินผลไว้อย่างชัดเจน ตลอดจนมีการวัดผลและประเมินทั้งกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน แต่ยังขาดการประสานงานที่ดีและต่อเนื่อง จึงทำให้ครู อาจารย์และครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึกอาจไม่เข้าใจระเบียบวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ได้อย่างถูกต้องตรงกัน ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปวีณ์ คาบเพชร (2537 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพความเป็นจริง และความต้องการของผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการบริหาร และการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของกรมอาชีวศึกษา พบว่า การประเมินผลให้สถานศึกษาและสถานประกอบการร่วมกันตรวจสอบ กฎระเบียบและแนวปฏิบัติ และยังไม่สอดคล้องกับแนวทางของสำนักงาน โครงการทวิภาคีกรมอาชีวศึกษา (2541 : 12) กล่าวถึง การประเมินผลและติดตามผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพว่า ต้องจัดอาจารย์นิเทศก์ไปนิเทศประสานงานสม่ำเสมอ เพื่อให้ความรู้ในการวัดผลและประเมินผล การเรียนทุกภาคเรียน การประเมินผลรายวิชา ทั้งในสถานประกอบการและสถานศึกษา การประเมินผลครั้งหลักสูตร (Interim) การประเมินผลเมื่อจบหลักสูตร และการทดสอบมาตรฐานฝีมือ

ส่วนปัญหา ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการวัดผลและประเมินผลการเรียนของนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมีระเบียบวิธีการและหลักเกณฑ์ในการวัดผลและประเมินผลการเรียนแตกต่างกันไปจากนักเรียนระบบปกติ คือมีการวัดผลและ

ประเมินผลของสถานศึกษา และสถานประกอบการ การประเมินผลครั้งหลักสูตรการประเมินผลเมื่อจบหลักสูตร และการทดสอบมาตรฐานฝีมือ ซึ่งครู อาจารย์ และครูฝึกจะต้องปฏิบัติร่วมกันและจะต้องมีความเข้าใจตรงกันแต่ในทางปฏิบัติครู อาจารย์มีภาระงานสอนและงานที่รับผิดชอบมากไม่มีเวลาออกไปนิเทศเพื่อทำความเข้าใจกับครูฝึก ประกอบกับมีข้อจำกัด เรื่อง ยานพาหนะ เครื่องมือสื่อสาร และงบประมาณสนับสนุน ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา (2541 : 8) ศึกษาเรื่อง ประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 พบว่าครู อาจารย์ยังขาดความพร้อมไม่เข้าใจหลักสูตรและการไปนิเทศไม่มีเวลาเพียงพอ และยังไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มยุรา ศรีพงษ์วิวัฒน์ (2541 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการศึกษาปัญหาการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีหลักสูตรประกาศนียบัตร พุทธศักราช 2538 ประเภทช่างอุตสาหกรรมในวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า บุคลากรของสถานประกอบการขาดความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการวัดผลและการประเมินผลการเรียน

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึกของสถานประกอบการเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านความร่วมมือกับสถานศึกษา ด้านการจัดฝึกอาชีพ ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน ครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึกมีความคิดเห็นในภาพรวมและรายด้านดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึกเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในภาพรวม ครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึกมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางคือ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน ด้านการจัดฝึกอาชีพ และด้านการนิเทศการพัฒนาบุคลากรการสอน ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ และด้านที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยคือ ด้านการประชาสัมพันธ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบางสถานประกอบการยังขาดความรู้ความเข้าใจ ด้านเทคนิควิธีการสอน และบางสถานประกอบการยังขาดความรู้ความเข้าใจ การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ซึ่งอาจมีผลมาจากการที่สถานศึกษาทำการประชาสัมพันธ์น้อย การร่วมประชุม การร่วมกิจกรรมและการพัฒนาบุคลากรร่วมกันถูกจำกัดด้วยเวลาและภาระงานอื่น

ส่วนปัญหา ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะขาดการประสานงานที่ดี แรงจูงใจไม่เพียงพอ มีปัญหาเรื่องทุน ซึ่งความสอดคล้องกับแนวความคิดของ วัชรีย์ คลีสุวรรณ (2543 : 34) กล่าวว่า สถานประกอบการยังขาดหน่วยงานที่ทำหน้าที่ประสานงานและดำเนินการในการฝึกอาชีพ และยังสอดคล้องกับแนวความคิดของวราพรธรรม น้อยสุวรรณ(2539 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้วิจัยพบว่า ปัญหาเกี่ยวกับการฝึกอาชีพอบรมด้านเทคนิค และอาชีวศึกษา ได้แก่ ทุนทรัพย์ไม่เพียงพอ แรงจูงใจมีไม่เพียงพอและต้องการให้แต่งตั้งผู้ประสานงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ความคิดเห็นของครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึกเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในภาพรวมเป็นรายด้าน ดังนี้

2.1 ด้านการประชาสัมพันธ์ ครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึกมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะข้อจำกัดเรื่องทุนในการดำเนินการ และการประสานงานในเรื่อง การประชาสัมพันธ์ เพราะการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเป็นระบบใหม่สำหรับท้องถิ่น จำเป็นต้องประชาสัมพันธ์ในบุคลากรทางการศึกษา และประชาชนในท้องถิ่นรับรู้ และเข้าใจหลักการ นโยบาย และวิธีการปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วนิดา ฐปเตย์มี (2541 : 4) กล่าวถึง การประชาสัมพันธ์ว่า เป็นความพยายามที่จะแสวงหาความร่วมมือจากบุคคลหรือประชาชน การสร้างความรู้ ความเข้าใจ ความเชื่อถือ ศรัทธา เพื่อให้เกิดการยอมรับและสนับสนุนนโยบาย และยังสอดคล้องกับ พรสิทธิ์ พัฒนานุรักษ์ (2540 : 2) กล่าวถึง การประชาสัมพันธ์เป็นวิธีการหรือกิจกรรมในการสื่อสารระหว่างหน่วยงานกับบุคคลเป้าหมาย เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดี โดยการให้ข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่อง

ส่วนปัญหา ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการประชาสัมพันธ์ไม่ต่อเนื่องและไม่ทั่วถึง ซึ่งสอดคล้องกับ ประชาคม จันทรชิต และคณะ (2538 : 45) ได้ศึกษา เรื่อง การบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ในระบบทวิภาคีตามทัศนะของอาจารย์ผู้สอนวิทยาลัย อาชีวศึกษาปัตตานี พบว่า มีปัญหาด้านประชาสัมพันธ์ใช้เวลาในการประชาสัมพันธ์น้อยไม่ทั่วถึงมีผลให้ประชาชนในท้องถิ่นขาดความเข้าใจหลักสูตร

2.2 ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ ครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานประกอบการได้ร่วมลงนามในสัญญาฝึกอาชีพ กับสถานศึกษาแต่มีโอกาสน้อยสำหรับการกำหนดจำนวนนักเรียน กำหนดคุณสมบัติและคัดเลือกนักเรียน เพื่อให้ได้นักเรียนที่มีคุณสมบัติถูกต้อง และครบตามจำนวนที่ต้องการร่วมกันจัดประชุมนักเรียน และผู้ปกครองเพื่อทำความเข้าใจแนวทางในการปฏิบัติในการเรียนจัดทำแผนการฝึกภาคปฏิบัติ นิเทศการฝึกภาคปฏิบัติ กำหนดวิธีการวัดผลและประเมินผลร่วมกัน กิจกรรมดังกล่าวเป็นพื้นฐานสำคัญของความร่วมมือ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ รวีวรรณ ชินตระกูล (2543 : 20) กล่าวว่า ความร่วมมือ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมร่วมกันในการปฏิบัติภารกิจ ตามหน้าที่ระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ

ส่วนปัญหา ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานประกอบการเปรียบเสมือนสถานศึกษาแห่งที่ 2 ของนักเรียน (กรมอาชีวศึกษา 2541 : 9) ทำให้สถานประกอบการต้องมีภาระหน้าที่เพิ่มขึ้นจากภาระกิจปกติ ทางธุรกิจ ซึ่งมีมากและตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเสี่ยง จึงทำให้บางสถานประกอบการมีข้อจำกัดในด้านความร่วมมือเกี่ยวกับการจัดทำแผนการฝึกจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์ วัสดุ และการเข้าร่วมประชุมสัมมนากับสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วราพรธ น้อยสุวรรณ (2539 : บทคัดย่อ) พบว่า ปัญหาความร่วมมือเอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งวนเวียนสำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษเท่านั้น เมื่อผู้ดูแลเห็นว่าเป็นประโยชน์ทางการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกี่ยวกับการฝึกอาชีพอบรมด้านเทคนิคและอาชีวศึกษาได้แก่ ทุนทรัพย์ไม่เพียงพอ แรงจูงใจไม่เพียงพอและต้องการผู้ประสานงาน

2.3 ด้านการจัดฝึกอาชีพ ครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบางสถานประกอบการอาจมี ข้อจำกัดในเรื่อง การจัดสถานที่ฝึกอาชีพ การจัดเตรียมพื้นที่สำหรับฝึก การจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ และวัสดุฝึกสำหรับนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีไม่เพียงพอตลอดหลักสูตร

ส่วนปัญหา ในภาพรวมมีปัญหาลูกอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครู อาจารย์ และครูฝึก อาจมีโอกาสน้อย ในการร่วมกันวางแผนการเรียนและการวางแผนการฝึก การจัดให้นักเรียนเรียนวิชาพื้นฐานในสถานศึกษา 2 วัน และฝึกอาชีพในสถานประกอบการ 3-4 วัน ต่อหนึ่งสัปดาห์ อาจมีปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในบางสถานประกอบการ ซึ่งมีบุคลากรน้อย และส่วนหนึ่งเป็นนักเรียนใหม่ และมีจำนวนวันฝึกอาชีพต่อสัปดาห์มีน้อยส่งผลต่อความทักษะฝีมือของนักเรียนและอยู่ในช่วงระยะเวลาของการฝึกหัด อาจก่อความเสียหายต่อการทำงานของสถานประกอบการ ถ้าครูฝึกไม่ได้กำกับอย่างใกล้ชิด ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุนีย์ ภูพันธ์ (2530 : 214) ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ.2530 ประเภทวิชาวิศวกรรมในสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา พบว่า สถานประกอบการหลายแห่งได้พร้อมที่จะรับนักศึกษาไปฝึกงาน เนื่องจากนักศึกษาขาดความแม่นยำในฝีมือทำให้ขาดความมั่นใจในการทำงาน ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายแก่สถานประกอบการ

2.4 ด้านการนิเทศและพัฒนาบุคลากรการสอน ครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึกมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการปฏิบัติในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาได้แต่งตั้งครู อาจารย์นิเทศก์ร่วมกับครูฝึกในสถานประกอบการและให้ร่วมกันนิเทศ จัดฝึกอบรมเทคนิคในการมอบหมายงานแก่ครูฝึก แต่อาจขาดการส่งเสริมสนับสนุนและการพัฒนาบุคลากรการสอน ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวความคิดของหน่วยศึกษานิเทศกรมอาชีวศึกษา (2540 : 7) ที่ว่าผู้สอนที่มีคุณวุฒิด้านวิชาชีพ แต่ไม่มีคุณวุฒิด้านการศึกษา ต้องฝึกอบรมด้านการศึกษาและผู้สอนที่มีความรู้ด้านการศึกษาแต่ไม่มีความรู้และประสบการณ์ทางวิชาชีพ ควรได้รับการพัฒนาในรูปแบบต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ เช่น การได้รับการอบรมหรือฝึกประสบการณ์โดยตรงในสถานประกอบการในสาขาวิชาชีพนั้น ๆ

ส่วนปัญหา ในภาพรวมมีปัญหาลูกอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการปฏิบัติจริงในการนิเทศ และการจัดฝึกอาชีพอบรมเทคนิคและวิธีสอน และการเชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชาชีพมาให้ความรู้กับครูฝึก มีข้อขัดข้องทางสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงาน บุคคล เวลา และการจัดเครื่องมืออำนวยความสะดวกในการไปนิเทศ ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ

วัชรีย์ คลีสุวรรณ์ (2543 : 34) กล่าวว่า สถานศึกษามีบุคลากรไม่เพียงพอ และไม่มีเวลาไปปฏิบัติงาน เนื่องจากภาระงานอื่นมากและขาดการสนับสนุนในการดำเนินงาน เช่น ยานพาหนะและเครื่องมือสื่อสาร และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มยุรา ศรีพงษ์วัฒน์ (2541 : บทคัดย่อ) พบว่าปัญหาการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีคือ บุคลากรที่เกี่ยวข้องขาดความรู้ ความเข้าใจในหลักการ จัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ผู้รับผิดชอบมีภาระงานสอนและงานที่รับผิดชอบมากขาดงบประมาณในการดำเนินการ การจัดยานพาหนะในการไปนิเทศไม่สามารถจัดเวลาที่เหมาะสมได้

2.5 ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน ครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึกมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาได้แต่งตั้งคณะกรรมการวัดผลและประเมินผลตลอดหลักสูตร กำหนดเกณฑ์การวัดผลร่วมกันระหว่างครู อาจารย์ของสถานศึกษาและครูฝึกของสถานประกอบการ กำหนดระยะเวลาการวัดผลและประเมินผลไว้อย่างชัดเจนก็ตาม แต่อาจขาดการประสานงานและการติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ

ส่วนปัญหา ในภาพรวมมีปัญหายุ่งในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการวัดผลและประเมินผลการเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมีความแตกต่างไปจากการวัดผลและประเมินผลการเรียนของนักเรียนระบบปกติ คือการวัดผลและประเมินผลการเรียนโดยประเมินผลครึ่งหลักสูตร (Interim) ประเมินผลสิ้นสุดหลักสูตร (Final) และการทดสอบมาตรฐานฝีมือ (กรมอาชีวศึกษา 2541 : 9) เนื่องจากครูฝึกของสถานประกอบการส่วนใหญ่ เป็นช่างชำนาญงานมีความถนัดในการปฏิบัติการทางวิชาชีพเชิงช่าง และอาจไม่เข้าใจในระเบียบ- กฎเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ซึ่งมีกฎเกณฑ์ และขั้นตอนมากมาย สถานศึกษาต้องจัดทำคู่มือกับครูฝึก เพื่อสร้างความเข้าใจดังกล่าว ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พลางาม ดวงสว่าง (2536 : 137) ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาระบบ โรงเรียนของวิทยาลัยเทคนิคท่าหลวงซีเมนต์ไทยอนุสรณ์ พบว่าสถานประกอบการไม่มีครูฝึกโดยตรง จึงพัฒนาช่างชำนาญงานขึ้น เพื่อให้เข้าปฏิบัติงานแทนครูฝึก เพื่อให้คู่มือครูฝึก

ข้อสังเกตของผู้วิจัย

จากตาราง 4.7 และ 4.15 พบว่าสภาพและปัญหาการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราชตามความคิดเห็นของครู อาจารย์ ของสถานศึกษา และครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึกของสถานประกอบการ ทั้งในภาพรวมและรายด้านเมื่อนำมาเทียบเคียงกันแล้วมีประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

สภาพการปฏิบัติพบว่า ครู อาจารย์ ครูฝึก และผู้ควบคุมการฝึกมีความคิดเห็นสอดคล้องกันเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยคือ ด้านประชาสัมพันธ์และด้านที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ ด้านการจัดการฝึกอาชีพ ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน

ส่วนปัญหาพบว่า ครู อาจารย์ ครูฝึก และผู้ควบคุมการฝึกมีความคิดเห็นสอดคล้องกันคือ ทั้งในภาพรวมและรายด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การรับรู้และความเข้าใจในหลักการและนโยบาย การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแตกต่างกัน เพราะการประชาสัมพันธ์ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยไม่ทั่วถึง และไม่ต่อเนื่อง อาชีวศึกษาระบบทวิภาคียังเป็นระบบใหม่สำหรับท้องถิ่นต้องอาศัยการประชาสัมพันธ์เป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความร่วมมือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับสถานประกอบการเพราะถือว่าสถานประกอบการเป็นเสมือนสถานศึกษาแห่งที่ 2 (กรมอาชีวศึกษา, 2541 : 9) สถานศึกษาต้องสร้างความเข้าใจให้บุคลากรทั้งสองฝ่ายได้รับรู้นโยบาย หลักการ ข้อมูล ข่าวสาร และเข้าใจถูกต้องตรงกันเพื่อการปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์เดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพ

ส่วนด้านความร่วมมือกับ สถานประกอบการ ด้านการจัดการฝึกอาชีพ ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล สภาพการปฏิบัติและปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะข้อจำกัดด้านทรัพยากร การจัดการคือ คน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร และเวลาของสถานศึกษาและสถานประกอบการต่างกัน กล่าวคือ สถานศึกษาใช้ทรัพยากรการจัดการของรัฐซึ่งไม่มีความเสี่ยงต่อการขาดทุนและไม่ได้หวังกำไรในรูปตัวเงิน แต่ปฏิบัติงานตามนโยบายและเป้าหมาย คือ คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา หรือสมรรถภาพทางวิชาชีพ แต่สถานประกอบการทำหน้าที่เป็นสถานศึกษาแห่งที่ 2 ซึ่งมีภาระเพิ่มขึ้นจากภารกิจปกติทางธุรกิจที่บริหารทรัพยากรบนพื้นฐานของความเสี่ยงต่อการขาดทุน กำไรในรูปตัวเงิน จึงทำให้บางสถานประกอบการมีข้อจำกัดในการใช้ทรัพยากร เพื่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา ดังนั้นสถานศึกษาในฐานะผู้แทนภาครัฐบาลจะต้องสร้างแรงจูงใจ ความเข้าใจ และความสัมพันธ์อันดี จัดให้มีนักประสานงานที่ดี เพื่อพัฒนาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีให้เจริญต่อไป เพราะเป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของบุคคล และพัฒนาได้ทันกับความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีสามารถนำไปประกอบอาชีพได้(Pong Horadal, 1987 : 73)

5.6 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย พอจะให้ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

1. สถานศึกษา

1.1 ผู้บริหารต้องกำหนดโครงสร้างองค์กรระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ ให้ชัดเจนกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจและเป้าหมายให้ชัดเจนมีการประชาสัมพันธ์ที่ดีต่อเนื่องและทั่วถึง

1.2 ผู้บริหารต้องพัฒนาบุคลากร สนับสนุนเครื่องมือ อุปกรณ์และงบประมาณให้เหมาะสม

1.3 ผู้บริหารต้องสนับสนุนนักประสานงานที่ดีให้ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

2. สถานประกอบการ

2.1 ผู้ควบคุมการฝึกต้องทำความเข้าใจบทบาทหน้าที่และเสียสละให้การสนับสนุนให้การร่วมมืออย่างจริงจัง

2.2 ครูฝึกต้องพัฒนาเทคนิคในการมอบหมายงานและวิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียน

5.7 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่ายในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

2. ควรทำการวิจัยเรื่องเทคนิคและวิธีการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

บรรณานุกรม

- กรมอาชีวศึกษา หน่วยศึกษานิเทศ. 2541. สรุปการประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิชาชีพพุทธศักราช 2538 ระบบทวิภาคี. กรุงเทพมหานคร : งานวิจัยการศึกษา ฝ่ายวิจัย การศึกษาและส่งเสริมสิ่งแวดล้อม กรมอาชีวศึกษา.
- กรมอาชีวศึกษา สำนักงานเลขานุการ กรอ. พอ. 2539. รายงานประจำปี 2539 คณะกรรมการร่วมภาค รัฐบาลและเอกชนเพื่อพัฒนาการศึกษาเพื่ออาชีพ. กรุงเทพมหานคร : แผนกช่างพิมพ์ วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร.
- กรมอาชีวศึกษา กองวิทยาลัยเทคนิค. 2541. สรุปการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีประจำปีการศึกษา 2540. กรุงเทพมหานคร.
- กรมอาชีวศึกษา สำนักงานโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี. 2541. คู่มือการจัดอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2536. กรุงเทพมหานคร : พรานน กการพิมพ์.
- กรมอาชีวศึกษา ศูนย์นิเทศอาชีวศึกษาภาคใต้. 2541. เอกสารการประกอบการประชุม สัมมนาการจัด อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี. ศูนย์นิเทศอาชีวศึกษาภาคใต้สงขลา.
- ระบบทวิภาคีในภาคใต้. ศูนย์นิเทศอาชีวศึกษาภาคใต้. สงขลา กรมอาชีวศึกษาหน่วยนิเทศ. 2537. ระเบียบการบริหารสถานศึกษาลดับที่ 2 พ.ศ. 2537. กรุงเทพมหานคร.
- จิต เอียดสังข์. 2535. การศึกษาหารูปแบบที่เหมาะสมในการส่งนักศึกษาฝึกงานในสถานประกอบการ งานวิจัยเทคนิคพังงา กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- จรูญ ชูลาภ. 2535. การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี กรุงเทพมหานคร : สำนักงาน DVT. กรมอาชีวศึกษา.
- จรูญ ชูลาภ. 2541. การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี กรุงเทพมหานคร : สำนักงานโครงการ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี. กรมอาชีวศึกษา.
- ฉวีวรรณ สุกรวัชรินทร์. 2535. การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการฝึกงานของนักศึกษา ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุญญศักดิ์ ใจจงกิจ. 2541. บทบาทเอกชนภาคธุรกิจ และสถานประกอบการกับการศึกษา : สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร.
- ประชาคม จันทระจิต และคณะ. 2538. การบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2538 ในระบบทวิภาคี ตามทัศนะของอาจารย์ผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี : วิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี.
- เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ปวีณ์ คาบเพชร. 2537. การศึกษาสภาพความเป็นจริงและความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการบริหารและการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของกรมอาชีวศึกษา : วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- พลาขาม ดวงสว่าง. 2536. การพัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบโรงเรียน โรงเรียนวิทยาลัยเทคนิคท่าหลวงซีเมนต์ไทยอนุสรณ์ วิทยาลัยเทคนิคท่าหลวงซีเมนต์ไทยอนุสรณ์. กรุงเทพมหานคร : กองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา,ม.ป.ป.
- พัชรีย์ สว่างทรัพย์. 2538. สรุปสาระความรู้ในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี : เอกสารหน่วย ศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา.
- เพียงใจ คันธารักษ์. 2540. ความคิดเห็นของสถานประกอบการที่มีต่อการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี. วิทยานิพนธ์. กรุงเทพมหานคร : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ภาวนา ไชยสมบูรณ์. 2533. ความคาดหวังของผู้ประกอบการและครูเกี่ยวกับคุณลักษณะนักศึกษาฝึกงานระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขางานออกแบบพาณิชย์ศิลป์ คณะวิชาศิลปประยุกต์ในวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิตภาควิชาศิลปศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มณี มังคลา. 2542. การบริงงานวิชาการตามสภาพที่ปฏิบัติจริงและคาดหวังในทัศนะของครูอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคพัทลุงงานวิจัย : วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง, จังหวัดพัทลุง.
- มยุรา ศรีพงษ์วัฒน์. 2541. การศึกษาปัญหาในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพปวช. พ.ศ. 2538 ประเภทช่างอุตสาหกรรม ในวิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรมอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม,สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- มาลี ทักษะกรวงศ์. 2541. ความคิดเห็นของนักเรียนช่างอุตสาหกรรมที่มีต่อการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในวิทยาลัยเทคนิคปริยัญญาณิพนธ์ปริยัญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วรรณญา เขียนจตุรัส. 2542. การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีสาขาวิชาการโรงแรม ปริยัญญาณิพนธ์ ปริยัญญาการศึกษามหาบัณฑิตสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- วราพรรณ น้อยสุวรรณ. 2539. การศึกษาความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา อาชีวศึกษากับ
โรงงานอุตสาหกรรมในการฝึกอบรมด้านเทคนิคและอาชีวศึกษาในประเทศไทย งานวิจัย
ฝ่ายวิจัยการศึกษา และส่งเสริมสิ่งแวดล้อมการศึกษา, หน่วยศึกษานิเทศ.
กรุงเทพมหานคร : กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- วรวิทย์ ศรีตระกูล. 2540. ความคิดเห็นของสถานประกอบการที่เข้าร่วมการจัดอาชีวศึกษาระบบ
ทวิภาคีสาขาช่างยนต์กับวิทยาลัยเทคนิค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์.
กรุงเทพมหานคร : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- วัชร ฤทธิสุวรรณ. 2543. การจัดอาชีวและเทคนิคศึกษาระบบทวิภาคีในประเทศไทย. วารสาร
พัฒนาเทคนิคศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- วนิดา รูปเต๋ยมี่. 2541. เอกสารประกอบบรรยายเรื่อง การประชาสัมพันธ์. กรุงเทพมหานคร :
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- สบสันต์ อุกฤษณ์ และคณะ. 2535. การจัดฝึกปฏิบัติให้นักศึกษามีความสามารถในการทำงาน
สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานอุตสาหกรรม. งานวิจัยสำนักงาน คณะ
กรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- อำนวย นาคทัต. 2540. การพัฒนาการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยเทคนิคระยอง
กรมอาชีวศึกษา.
- Pong Horadal. The Future of vocational Education in Thailand Toward The Year 2009 A.D.
Using the Delphi Approach. Doctor Thesis State Iiniversity, 1987. Copyright.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำสั่งคณะกรรมการอุดมศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ ๓๕๕ / 2543

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อ
และเค้าโครงวิทยานิพนธ์ของ นายจรัญ ชัยทิพย์

เพื่อให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของ นายจรัญ ชัยทิพย์ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมี
ประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อควบคุมและพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์
ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ดร.ณรงค์	พิมสาร	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
ดร.รจนา	จันทรากุล	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม
2. คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

อาจารย์อัจฉรา	สืบสินธุ์กุลไทย	ประธานกรรมการ
ดร.มาลัย	จิรวัดมนเกษตร	กรรมการ
รศ.ดร.สมพร	ไชยะ	กรรมการ
ดร.ณรงค์	พิมสาร	กรรมการ
ดร.รจนา	จันทรากุล	กรรมการ

สั่ง ณ วันที่ ๓๔ สิงหาคม พ.ศ. 2543

(รองศาสตราจารย์ รุจิวรรณ ชินะตระกูล)

คณบดี

ที่ ทม 1504/ 0204

คณะครู ศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

15 มกราคม 2544

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช (นายปรีชา รอดสุด)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายจรัญ ชัยทิพย์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง " การจัดทำอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช "

คณะครูศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับแบบสอบถาม ดังที่แนบมาพร้อมนี้ จำนวน 1 ชุด ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใดซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลของ นายจรัญ ชัยทิพย์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 3271199, 7373000 ต่อ 3679

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์ อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการดังนี้

ได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2543

นายจรูญ ชัยทิพย์ รหัสประจำตัว 41064130 ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การจัดการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช (DAUL VOCATIONAL TRAINING MANAGEMENT OF NAKHON SRI THAMMARACH TECHNICAL COLLEGE)” โดยมี ดร.ณรงค์ พิมสาร เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ดร.รจนา จันทรากุล เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ.2543

(รศ.ดร.บุญวัฒน์ อัดชู)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 0204

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

15 มกราคม 2544

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.ชัยรัตน์ ศิริพันธ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายจรัญ ชัยทิพย์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง " การจัดทำอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช "

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับแบบสอบถาม ดังที่แนบมาพร้อมนี้ จำนวน 1 ชุด ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใดซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลของ นายจรัญ ชัยทิพย์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 3271199, 7373000 ต่อ 3679

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 0204

คณะครู ศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

15 มกราคม 2544

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช(นางรอยพิมพ์ใจ เพชรกุล)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายจรัญ ชัยทิพย์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง " การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช "

คณะครูศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับแบบสอบถาม ดังที่แนบมาพร้อมนี้ จำนวน 1 ชุด ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใดซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลของ นายจรัญ ชัยทิพย์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมพ์สาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 3271199, 7373000 ต่อ 3679

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะครู ศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

ที่ ทม 1504/ 0204

15 มกราคม 2544

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.สมมาต บรรจงรัตน์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายจรัญ ชัยทิพย์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การจัดทำอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช "

คณะครูศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว เป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับแบบสอบถาม ดังที่แนบมาพร้อมนี้ จำนวน 1 ชุด ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใดซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวม ข้อมูลของ นายจรัญ ชัยทิพย์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ เป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 3271199, 7373000 ต่อ 3679

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะครู ศึกษาศาสตร์ ศึกษานุกรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

ที่ ทม 1504/ 0204

/S มกราคม 2544

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ศึกษาธิการจังหวัดปทุมธานี (นายจำรูญ พรหมสุวรรณ)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายจรัญ ชัยทิพย์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การจัดทำชีวิตศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช "

คณะครู ศึกษาศาสตร์ ศึกษานุกรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว เป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับแบบสอบถาม ดังที่แนบมาพร้อมนี้ จำนวน 1 ชุด ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมอย่างน้อยเพียงใดซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวม ข้อมูลของ นายจรัญ ชัยทิพย์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ เป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 3271199, 7373000 ต่อ 3679

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถานประกอบการ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช

1. คำชี้แจง

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ประเภทช่างวิชาอุตสาหกรรม ของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราชตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2538 ของกรมอาชีวศึกษา ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดตอบแบบสอบถามตามสภาพความเป็นจริง ซึ่งผลของการวิจัยจะมีประโยชน์อย่างยิ่งที่จะนำไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยต่อไป

2. แบบสอบถามนี้มี 3 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติและปัญหาการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ใน 5 ด้านคือ (1) ด้านการประชาสัมพันธ์ (2) ด้านความร่วมมือกับสถานศึกษา (3) ด้านการจัดฝึกอบรม (4) ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรการสอน (5) ด้านการวัดผลและประเมินการเรียน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ข้อมูลที่ท่านตอบนี้ ผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ ผลการวิจัยไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อท่าน ทั้งทางตรงและทางอ้อม ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ได้กรุณาให้ข้อมูลและความคิดเห็นอันมีค่าอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

นายจรัญ ชัยทิพย์

ผู้วิจัย

สถานประกอบการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน ที่ตรงตามความเป็นจริง

1. อายุ

ต่ำกว่า 25 ปี

25 ปี

มากกว่า 25 ปี

2. วุฒิการศึกษา

ต่ำกว่าปริญญาตรี

ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

3. ตำแหน่ง

ช่างชำนาญงาน

ช่างเทคนิค

วิศวกร

4. ปฏิบัติหน้าที่

ครูฝึก

ผู้ควบคุมการฝึก

5. ประสบการณ์ในหน้าที่ตามข้อ 4

1 ปี

2 ปี

3 ปี

4 ปี

มากกว่า 4 ปี

สถานประกอบการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. สาขาวิชาที่ให้การฝึก (ตอบได้มากกว่า 1 คำเลือก)

- ช่างยนต์
- ช่างกลโรงงาน
- ช่างเชื่อม
- ช่างไฟฟ้า
- ช่างอิเล็กทรอนิกส์
- ช่างก่อสร้าง
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

7. ประเภทธุรกิจของท่าน (ตอบได้มากกว่า 1 หัวข้อ)

- ออกแบบ เขียนแบบ
- ผลิต สร้าง
- ทดสอบวัสดุ
- ประกอบและติดตั้ง
- ซ่อมบำรุง
- ขายสินค้า
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

8. สาขาวิชาที่ร่วมจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี (ตอบได้มากกว่า 1 สาขาวิชา)

- ช่างยนต์
- ช่างกลโรงงาน
- ช่างเชื่อม
- ช่างไฟฟ้า
- ช่างอิเล็กทรอนิกส์
- ช่างก่อสร้าง
- อื่น ๆ โปรดระบุ.....

สถานประกอบการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช
คำชี้แจง

1. แบบสอบถามมี 5 ด้านคือ

- (1) ด้านการประชาสัมพันธ์ หมายถึง การสร้างความเข้าใจกับบุคลากรในสถานประกอบการ นักเรียน ผู้ปกครองและประชาชนทั่วไปโดยการจัดส่งเอกสารเผยแพร่ การจัดรายการทางวิทยุ ลงบทความในหนังสือพิมพ์ จัดแนะแนวการศึกษาและการจัดนิทรรศการร่วมกับสถานศึกษา
- (2) ด้านความร่วมมือกับสถานศึกษา หมายถึง ความร่วมมือในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การกำหนดจำนวนการรับนักเรียน การจัดประชุมนักเรียนและผู้ปกครอง การจัดทำสัญญาฝึก กอาชีพ การจัดทำแผนการฝึกภาคปฏิบัติ การกำหนดวิธีวัดผลและประเมินผล การจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์และวัสดุฝึก ตลอดจนความร่วมมือในการประชุม สัมมนาต่าง ๆ
- (3) ด้านการจัดฝึก กอาชีพ หมายถึง การดำเนินการจัดการฝึก กชีพนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีให้ เป็นไปตามหลักสูตรโดย จัดทำแผนการฝึก กอาชีพ จัดตารางสอน. จัดครูฝึกเข้าฝึก กอาชีพ จัดสถานที่ฝึก จัดเตรียมพื้นที่ในการฝึก จัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือ และวัสดุฝึก ตลอดจนการ วัดผลและประเมินผล
- (4) ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรการสอน หมายถึง การจัดทำแผนการนิเทศและการนำผล การนิเทศไปใช้พัฒนาการฝึก กอาชีพ ตลอดจนเข้ารับการฝึก กอบรมและการศึกษาดูงานในสถาน ศึกษาหรือหน่วยงานอื่น ๆ
- (5) ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน หมายถึง การวัดผลและประเมินผลการฝึก กอาชีพของ นักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วัดผลและประเมินผลการฝึก ภาคปฏิบัติโดยการเข้าร่วมเป็น คณะกรรมการ การกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล กำหนดระยะเวลาวัดผลและ ประเมินผล การส่งผลการฝึก กอาชีพให้กับสถานศึกษา ตลอดจนการจัดฝึก กเพิ่มเติมแก่นักเรียน ผู้ไม่ผ่านเกณฑ์การวัดผล

สถานประกอบการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. โปรดพิจารณาว่า สถานประกอบการของท่าน ได้ปฏิบัติตามรายการต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด ซึ่งอยู่ใน คอลัมน์ที่ 1 และในแต่ละรายการนั้นมากน้อยเพียงใด มีปัญหามากน้อยเพียงใด ซึ่งอยู่ใน คอลัมน์ที่ 2

คอลัมน์ที่ 1 "ระดับการปฏิบัติ" มีเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้	คอลัมน์ที่ 2 "ระดับปัญหา" มีเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้
5 หมายถึง ปฏิบัติมากที่สุด	5 หมายถึง มีปัญหามากที่สุด
4 หมายถึง ปฏิบัติมาก	4 หมายถึง มีปัญหามาก
3 หมายถึง ปฏิบัติปานกลาง	3 หมายถึง มีปัญหาปานกลาง
2 หมายถึง ปฏิบัติน้อย	2 หมายถึง มีปัญหาน้อย
1 หมายถึง ปฏิบัติน้อยที่สุด	1 หมายถึง มีปัญหาน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อความ	คอลัมน์ที่ 1					คอลัมน์ที่ 2				
	การปฏิบัติ					ปัญหา				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
• จัดประชุมเพื่อชี้แจงและทำความเข้าใจกับครูฝึก ในการจัดอาชีพศึกษาระบบทวิภาคี		/								/

อธิบาย จากตัวอย่างหมายความว่าสถานประกอบการได้จัดประชุมมาก และมีปัญหาในการจัดประชุม น้อย

ตอนที่ 2

ข้อความ	คอลัมน์ที่ 1					คอลัมน์ที่ 2				
	การปฏิบัติ					ปัญหา				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. ด้านการประชาสัมพันธ์ สถานประกอบการของท่านได้ปฏิบัติและมีปัญหา ในด้านการทำการประชาสัมพันธ์มากน้อยเพียงใด ความรายการต่อไปนี้										
1 จัดส่งเอกสารเพื่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการ จัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแก่พนักงานและลูกค้ำ ของท่าน										
2 จัดรายการวิทยุกระจายเสียงร่วมกับสถานศึกษา เกี่ยวกับการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี										
3 มีการร่วมกับสถานศึกษาลงบทความเกี่ยวกับการ จัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในหนังสือพิมพ์										
4 มีการจัดส่งครูฝึกเข้าร่วมจัดสัมมนาครูแนะแนว ของโรงเรียนมัธยมในจังหวัดนครศรีธรรมราช เกี่ยวกับการศึกษาต่อด้านอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี										
5 จัดส่งครูฝึกร่วมกับครู-อาจารย์ไปแนะแนวให้กับ โรงเรียนมัธยมในจังหวัดนครศรีธรรมราช เกี่ยวกับการศึกษาต่อด้านอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี										
6 มีการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับการจัดอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา ของจังหวัดนครศรีธรรมราช										
7 มีการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคีในงานเทศกาลต่าง ๆ ของ จังหวัดนครศรีธรรมราช										

สถานประกอบการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อความ	คอลัมน์ที่ 1					คอลัมน์ที่ 2				
	การปฏิบัติ					ปัญหา				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
<p>2. ด้านความร่วมมือกับสถานศึกษา</p> <p>สถานประกอบการของท่านได้ปฏิบัติและมีปัญหาในการร่วมมือกับสถานศึกษาในการทำกิจกรรมต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด</p> <p>1 มีการกำหนดจำนวนการรับนักเรียนเข้าเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีร่วมกับสถานศึกษา</p> <p>2 มีการกำหนดคุณสมบัติของนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีร่วมกับสถานศึกษา</p> <p>3 มีการร่วมกับสถานศึกษาคัดเลือกนักเรียนเข้าศึกษาต่ออาชีวศึกษาระบบทวิภาคี</p> <p>4 มีการร่วมมือกับสถานศึกษาจัดประชุมนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ปกครอง</p> <p>5 จัดให้มีการร่วมลงนามในสัญญาฝึกอาชีพกับสถานศึกษา</p> <p>6 มีการร่วมมือกับสถานศึกษาจัดทำแผนการฝึกภาคปฏิบัติอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี</p> <p>7 มีการร่วมมือกับสถานศึกษานิเทศการฝึกภาคปฏิบัติอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี</p> <p>8 มีการกำหนดวิธีการวัดผลและประเมินผลอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีร่วมกับสถานศึกษา</p> <p>9 มีการจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์ และวัสดุฝึกของนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี</p> <p>10 มีการจัดประชุมสัมมนาร่วมกับสถานศึกษาประเมินผลความร่วมมือในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเพื่อการวางแผนการพัฒนาในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี</p>										

สถานประกอบการ
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อความ	คอลัมน์ที่ 1					คอลัมน์ที่ 2				
	การปฏิบัติ					ปัญหา				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3. ด้านการจัดฝึ กอาชีฟ สถานประกอบการของท่านได้ปฏิบัติและมีปัญหา เกี่ยวกับการจัดฝึ กอาชีฟตามรายการต่อไปนี้มาก น้อยเพียงใด 1 มีการจัดทำแผนการเรียนอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีร่วมกันระหว่างครู-อาจารย์ กับครูฝึก										
2 มีการจัดให้นักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เรียนในสถานศึกษา 2 วัน และฝึ กอาชีฟใน สถานประกอบการ 3-4 วัน ต่อหนึ่งสัปดาห์										
3 จัดให้มีการลงทะเบียนเรียนสำหรับนักเรียน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี										
4 จัดครูฝึ กที่มีความรู้ ความสามารถตรงกับ สาขาที่เปิดทำการฝึ กอาชีฟอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี										
5 จัดสถานที่ฝึ กอาชีฟสำหรับนักเรียนอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีไว้เหมาะสม										
6 จัดเตรียมพื้นที่การฝึ กอาชีฟสำหรับนักเรียน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีไว้เพียงพอ										
7 จัดหาเครื่องมืออุปกรณ์และวัสดุฝึ กสำหรับ นักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีไว้อย่าง เพียงพอดลอดหลักสูตร										
8 จัดให้มีการวัดผลและประเมินผลการเรียนของ นักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี										

สถานประกอบการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อความ	คอลัมน์ที่ 1					คอลัมน์ที่ 2				
	การปฏิบัติ					ปัญหา				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4. ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรการสอน สถานประกอบการของท่าน ได้ปฏิบัติและมี ปัญหาด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากร ตามรายการต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด										
1 มีการแต่งตั้งครู-อาจารย์นิเทศที่มีความรู้ ความสามารถตรงตามสาขาวิชาชีพ การฝึก อาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี										
2 มีการจัดทำแผนการนิเทศร่วมกับสถานศึกษา										
3 มีการกำหนดแผนการปฏิบัติการนิเทศ ร่วมกับสถานศึกษา										
4 จัดฝึกอบรมเกี่ยวกับเทคนิคการมอบหมาย งานแก่นักเรียนให้แก่ครูฝึก										
5 มีการจัดส่งครูฝึกไปศึกษาดูงาน										
6 มีการเชิญผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ชำนาญงานการ พิเศษในสาขาวิชาชีพเฉพาะมาให้ความรู้กับ ครูฝึก										
7 มีการนำผลการนิเทศไปใช้ปรับปรุงการ ฝึกอาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี										

ข้อความ	คอลัมน์ที่ 1					คอลัมน์ที่ 2				
	การปฏิบัติ					ปัญหา				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
<p>5. ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน</p> <p>สถานประกอบการของท่านได้มีการปฏิบัติ และมีปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนมากน้อยเพียงใดตามรายการต่อไปนี้</p> <p>1 มีการแต่งตั้งคณะกรรมการวัดผลและประเมินผลรายวิชาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติของนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีตลอดหลักสูตร</p> <p>2 มีการกำหนดเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลร่วมกันระหว่างครูผู้ กับครู- อาจารย์ของสถานศึกษา</p> <p>3 มีการกำหนดระยะเวลาการวัดผลและประเมินผลอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีไว้ อย่างชัดเจน</p> <p>4 มีการวัดผลและประเมินผลครั้งหลักสูตร (Interim) แก่นักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี</p> <p>5 มีการวัดผลและประเมินผลนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีก่อนจบหลักสูตร (Final)</p> <p>6 จัดให้มีการฝึกอาชีพเพิ่มเติมแก่นักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่ไม่ผ่านเกณฑ์การวัดผล</p>										

สถานประกอบการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิค นครศรีธรรมราช ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ด้านการประชาสัมพันธ์

.....

.....

.....

.....

2. ด้านความร่วมมือกับสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

3. ด้านการจัดฝึกอบรม

.....

.....

.....

.....

4. ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรการสอน

.....

.....

.....

.....

5. ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช

1. คำชี้แจง

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ประเภทช่างวิชาอุตสาหกรรม ของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราชตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2538 ของกรมอาชีวศึกษา ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดตอบแบบสอบถามตามสภาพความเป็นจริง ซึ่งผลของการวิจัยจะมีประโยชน์อย่างยิ่งที่จะนำไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยต่อไป

2. แบบสอบถามนี้มี 3 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติและปัญหาการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ใน 5 ด้านคือ (1) ด้านการประชาสัมพันธ์ (2) ด้านความร่วมมือกับสถานศึกษา (3) ด้านการจัดฝึกอาชีพ (4) ด้านการนิเทศและการพัฒนานุเคราะห์การสอน (5) ด้านการวัดผลและประเมินการเรียน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ข้อมูลที่ท่านตอบนี้ ผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ ผลการวิจัยไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อท่าน ทั้งทางตรงและทางอ้อม ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ได้กรุณาให้ข้อมูลและความคิดเห็น อันมีค่าอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

นายจรัญ ชัยทิพย์

ผู้วิจัย

สถานศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน ที่ตรงตามความเป็นจริง

1. อายุ

- ต่ำกว่า 25 ปี
 25 ปี
 มากกว่า 25 ปี

2. วุฒิการศึกษา

- ต่ำกว่าปริญญาตรี
 ปริญญาตรี
 สูงกว่าปริญญาตรี

3. สาขาวิชาที่สอน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ช่างยนต์
 ช่างกลโรงงาน
 ช่างเชื่อม
 ช่างไฟฟ้า
 ช่างอิเล็กทรอนิกส์
 ช่างก่อสร้าง

4. ประสบการณ์ในหน้าที่การสอน
 อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

- 1 ปี
 2 ปี
 3 ปี
 4 ปี
 มากกว่า 4 ปี ขึ้นไป

สถานศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช
คำชี้แจง

1. แบบสอบถามมี 5 ด้านคือ

- (1) ด้านการประชาสัมพันธ์ หมายถึง การสร้างความเข้าใจกับบุคลากรในสถานประกอบการ นักเรียน ผู้ปกครองและประชาชนทั่วไปโดยการจัดส่งเอกสารเผยแพร่ การจัดรายการทางวิทยุ ลงบทความในหนังสือพิมพ์ จัดแนะแนวการศึกษาและการจัดนิทรรศการ
- (2) ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ หมายถึง ความร่วมมือในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การกำหนดจำนวนการรับนักเรียน การจัดประชุมนักเรียนและผู้ปกครอง การจัดทำสัญญาฝึกอาชีพ การจัดทำแผนการฝึกภาคปฏิบัติ การกำหนดวิธีวัดผลและประเมินผล การจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์และวัสดุฝึก ตลอดจนความร่วมมือในการประชุมสัมมนาต่าง ๆ
- (3) ด้านการจัดฝึกอาชีพ หมายถึง การดำเนินการจัดฝึกอาชีพนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีให้เป็นไปตามหลักสูตรโดย จัดทำแผนการเรียน จัดตารางสอน จัดครู-อาจารย์เข้าสอน จัดห้องเรียน จัดสื่ออุปกรณ์การสอน เครื่องมือ และวัสดุฝึก ตลอดจนการวัดผลและประเมินผล
- (4) ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรการสอน หมายถึง การแนะนำส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอนเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอนและการแก้ปัญหา แต่งตั้งผู้ทำหน้าที่นิเทศ การจัดแผนการนิเทศและการนำผลการนิเทศไปใช้พัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนฝึกอบรมและการศึกษาดูงานในสถานศึกษาหรือสถานประกอบการต่าง ๆ
- (5) ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน หมายถึง การวัดผลและประเมินผลการฝึกอาชีพของนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ทั้งภาคทฤษฎีและการฝึกภาคปฏิบัติ การกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล กำหนดระยะเวลาวัดผลและประเมินผล การส่งผลการเรียนให้กับงานวัดผลและแจ้งผลการเรียนให้สถานประกอบการรับทราบ ตลอดจนการจัดสอนซ่อมเสริมแก่นักเรียนผู้ไม่ผ่านเกณฑ์การวัดผล

2. โปรดพิจารณาว่า สถานศึกษาของท่าน ได้ปฏิบัติตามรายการต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด ซึ่งอยู่ในคอลัมน์ที่ 1 และในการปฏิบัติตามแต่ละรายการนั้นมีปัญหามากน้อยเพียงใด ซึ่งอยู่ในคอลัมน์ที่ 2

คอลัมน์ที่ 1 "ระดับการปฏิบัติ" มีเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้	คอลัมน์ที่ 2 "ระดับปัญหา" มีเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้
5 หมายถึง ปฏิบัติมากที่สุด	5 หมายถึง มีปัญหามากที่สุด
4 หมายถึง ปฏิบัติมาก	4 หมายถึง มีปัญหามาก
3 หมายถึง ปฏิบัติปานกลาง	3 หมายถึง มีปัญหาปานกลาง
2 หมายถึง ปฏิบัติน้อย	2 หมายถึง มีปัญหาน้อย
1 หมายถึง ปฏิบัติน้อยที่สุด	1 หมายถึง มีปัญหาน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อความ	คอลัมน์ที่ 1					คอลัมน์ที่ 2				
	การปฏิบัติ					ปัญหา				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
<ul style="list-style-type: none"> จัดประชุมเพื่อชี้แจงและทำความเข้าใจกับครูฝึก ในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 		/								/

อธิบาย จากตัวอย่างหมายความว่าสถานศึกษาได้จัดการประชุมมากและมีปัญหาในการจัดการประชุม น้อย

ตอนที่ 2

ข้อความ	กอดั้มภ์ที่ 1					กอดั้มภ์ที่ 2				
	การปฏิบัติ					ปัญหา				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. ด้านการประชาสัมพันธ์ สถานศึกษาของท่านได้ปฏิบัติและมีปัญหา ในด้านการทำการประชาสัมพันธ์มากน้อยเพียงใดตามรายการต่อไปนี้										
1 จัดส่งเอกสารเผยแพร่การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีไปยังส่วนราชการและหน่วยงานเอกชน										
2 จัดรายการวิทยุกระจายเสียงเกี่ยวกับการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี										
3 มีการลงบทความเกี่ยวกับการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในหนังสือพิมพ์										
4 จัดสัมมนาครูแนะแนวของโรงเรียนมัธยมในจังหวัดนครศรีธรรมราชเกี่ยวกับการศึกษาต่อด้านอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี										
5 มีการจัดส่งครู-อาจารย์ไปแนะแนวการศึกษาต่อด้านอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีตาม โรงเรียนมัธยมในจังหวัดนครศรีธรรมราชเกี่ยวกับการศึกษาต่อด้านอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี										
6 มีการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาของจังหวัดนครศรีธรรมราช										
7 มีการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในงานเทศกาลต่าง ๆ ของจังหวัดนครศรีธรรมราช										

สถานศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อความ	คอลัมน์ที่ 1					คอลัมน์ที่ 2				
	การปฏิบัติ					ปัญหา				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2. ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ สถานศึกษาของท่านได้ปฏิบัติและมีปัญหา ในการ ร่วมมือกับสถานประกอบการในการทำกิจกรรมต่อ ไปนี้มากน้อยเพียงใด										
1 มีการกำหนดจำนวนการรับนักเรียนเข้าเรียน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีร่วมกับ สถานประกอบการ										
2 มีการกำหนดคุณสมบัติของนักเรียนอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีร่วมกับสถานประกอบการ										
3 มีการร่วมกับสถานประกอบการคัดเลือกนักเรียน เข้าศึกษาต่ออาชีวศึกษาระบบทวิภาคี										
4 มีการร่วมมือกับสถานประกอบการจัดประชุม นักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้ปกครอง										
5 จัดให้มีการร่วมลงนามในสัญญาฝึกอาชีพกับ สถานประกอบการ										
6 มีการร่วมมือกับสถานประกอบการจัดทำแผน การฝึกภาคปฏิบัติอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี										
7 มีการร่วมมือกับสถานประกอบการนิเทศการฝึก ภาคปฏิบัติอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี										
8 มีการกำหนดวิธีการวัดผลและประเมินผล อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีร่วมกับ สถานประกอบการ										
9 มีการจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์ และวัสดุฝึกของ นักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี										
10 มีการจัดประชุมสัมมนาร่วมกับสถานประกอบการ ประเมินผลความร่วมมือในการจัดอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีเพื่อการวางแผนการพัฒนาใน การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี										

สถานศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อความ	กอลัมภ์ที่ 1					กอลัมภ์ที่ 2				
	การปฏิบัติ					ปัญหา				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3. ด้านการจัดฝึกอาชีพ สถานศึกษาของท่านได้ปฏิบัติและมีปัญหา เกี่ยวกับการจัดฝึกอาชีพตามรายการต่อไปนี้มาก น้อยเพียงใด 1 มีการจัดทำแผนการเรียนอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีร่วมกันระหว่างครู-อาจารย์ กับครูฝึก										
2 มีการจัดให้นักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เรียนในสถานศึกษา 2 วัน และฝึกอาชีพใน สถานประกอบการ 3-4 วัน ต่อหนึ่งสัปดาห์										
3 จัดให้มีการลงทะเบียนเรียนสำหรับนักเรียน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี										
4 จัดครู-อาจารย์ที่มีความรู้ ความสามารถตรงกับ สาขาที่เปิดทำการฝึกอาชีพอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี										
5 จัดห้องเรียนสำหรับนักเรียนอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีไว้เหมาะสม										
6 จัดสื่อการเรียนการสอนสำหรับนักเรียน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีไว้เพียงพอ										
7 จัดวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือสำหรับนักเรียน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีไว้เพียงพอ										
8 จัดให้มีการวัดผลและประเมินผลการเรียนของ นักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี										

สถานศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อความ	คอลัมน์ที่ 1					คอลัมน์ที่ 2				
	การปฏิบัติ					ปัญหา				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4. ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรการสอน สถานศึกษาของท่าน ได้ปฏิบัติและมีปัญหาด้าน การนิเทศและการพัฒนาบุคลากรตามรายการ ต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด										
1 มีการแต่งตั้งครู-อาจารย์นิเทศที่มีความรู้ ความสามารถตรงตามสาขาวิชาชีพ การฝึก อาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี										
2 มีการจัดทำแผนการนิเทศร่วมกับสถาน ประกอบการ										
3 มีการกำหนดแผนการปฏิบัติการนิเทศ ภายในสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน										
4 จัดฝึกอบรมเกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนแก่ ครู-อาจารย์ผู้สอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี										
5 มีการนำครู-อาจารย์ ผู้สอนอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคีไปศึกษาดูงาน										
6 มีการเชิญผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ชำนาญงานการ พิเศษในสาขาวิชาชีพเฉพาะมาให้ความรู้กับ ครู-อาจารย์ผู้สอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี										
7 มีการนำผลการนิเทศไปใช้ปรับปรุงการ ฝึกอาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี										

สถานศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อความ	คอลัมน์ที่ 1					คอลัมน์ที่ 2				
	การปฏิบัติ					ปัญหา				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
<p>5. ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน</p> <p>สถานศึกษาของท่านได้มีการปฏิบัติ และมีปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนมากน้อยเพียงใดตามรายการต่อไปนี้</p> <p>1 มีการแต่งตั้งคณะกรรมการวัดผลและประเมินผลรายวิชาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติของนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีตลอดหลักสูตร</p> <p>2 มีการกำหนดเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลร่วมกันระหว่างครู-อาจารย์กับครูฝึก</p> <p>3 มีการกำหนดระยะเวลาการวัดผลและประเมินผลอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีไว้อย่างชัดเจน</p> <p>4 มีการวัดผลและประเมินผลอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกลางภาคเรียน</p> <p>5 มีการวัดผลและประเมินผลอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีปลายภาคเรียน</p> <p>6 มีการจัดสอนซ่อมเสริมแก่นักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่สอบไม่ผ่านเกณฑ์การวัดผล.</p>										

สถานศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิค นครศรีธรรมราช ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ด้านการประชาสัมพันธ์

.....

.....

.....

.....

2. ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ

.....

.....

.....

.....

3. ด้านการจัดฝึกอาชีพ

.....

.....

.....

.....

4. ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรการสอน

.....

.....

.....

.....

5. ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน

.....

.....

.....

.....

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – สกุล	นายจรัญ ชัยทิพย์
วัน เดือน ปีเกิด	29 พฤศจิกายน 2499
สถานที่เกิด	อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	263/67 ถนนราชดำเนิน ตำบลท่าวัง อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80000
สถานที่ทำงาน	263 ถนนราชดำเนิน ตำบลท่าวัง อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80000
ตำแหน่ง	อาจารย์ 2 ระดับ 7
ประวัติการศึกษา	ปีการศึกษา 2527 ปริญญาตรีบริหารธุรกิจ สาขาธุรกิจศึกษา วิชาเอกบัญชี วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2545 ปริญญาโทครุศาสตรบัณฑิต สาขา การบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาด กระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้